

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Навчально-науковий інститут права та соціальних технологій

Кафедра цивільного, господарського права та процесу

ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО

Методичні вказівки

до самостійної роботи та виконання індивідуальної
навчально-дослідної роботи студентами денної форми навчання
спеціальності 081 «Право»
освітньо-професійних програм “Правове забезпечення підприємницької
діяльності”, “Цивільна та господарська юстиція”

Розглянуто та затверджено
на засіданні кафедри цивільного,
господарського права та процесу
Протокол № 7 від 16 січня 2020 р.

Чернігів — 2020

Господарське право. Методичні вказівки до самостійної роботи та виконання індивідуальної навчально-дослідної роботи студентами денної форми навчання спеціальності 081 Право освітньо-професійних програм “Правове забезпечення підприємницької діяльності”, “Цивільна та господарська юстиція” / Укл.: Апанасенко К.І., Шпомер А.І. – Чернігів: ННІ права і соціальних технологій ЧНТУ, 2020. – 105 с.

Укладачі:

АПАНАСЕНКО КАТЕРИНА ІВАНІВНА, доцент кафедри цивільного, господарського права та процесу, кандидат юридичних наук, доцент

ШПОМЕР АЛЛА ІВАНІВНА, доцент кафедри цивільного, господарського права та процесу, кандидат юридичних наук, доцент

Рецензент: ШЕСТАК ЛІЛІЯ ВОЛОДИМИРІВНА, доцент кафедри трудового права, адміністративного права та процесу, кандидат юридичних наук, доцент

Відповідальний за випуск:

КОЛОДІЙ ІННА МИКОЛАЇВНА, завідувач кафедри цивільного, господарського права та процесу, кандидат юридичних наук, доцент

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	3
ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	6
ТЕМАТИЧНІ ПЛАНИ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА.....	18
Тема 1 Поняття, види та загальні засади господарської діяльності.....	18
Тема 2 Господарське право як галузь права. Джерела господарського права.....	20
Тема 3 Основні напрями та форми участі держави і місцевого самоврядування у регулюванні господарської діяльності	26
Тема 4 Суб'єкти господарських правовідносин та суб'єкти господарювання.....	31
Тема 5 Загальні засади майнових відносин у сфері господарювання.....	35
Тема 6 Підприємство як організаційна форма господарювання.....	38
Тема 7 Господарські товариства як суб'єкти господарського права.....	42
Тема 8 Правовий статус фізичних осіб-підприємців та інших суб'єктів господарювання.....	45
Тема 9 Правові основи захисту економічної конкуренції, захисту суб'єктів господарювання і споживачів від недобросовісної конкуренції.....	47
Тема 10 Господарські зобов'язання. Загальні положення про господарські договори.....	52
Тема 11 Правове регулювання ціноутворення.....	57
Тема 12 Відповідальність за правопорушення у сфері господарювання.....	59
Тема 13 Правове регулювання банкрутства.....	62
Тема 14 Галузі та види господарської діяльності. Господарсько-торговельна діяльність.....	65
Тема 15 Оренда майна та лізинг.....	67
Тема 16 Правове регулювання біржової діяльності	70
Тема 17 Комерційне посередництво (агентські відносини) у сфері господарювання.....	72
Тема 18 Правове регулювання перевезення вантажів і пасажирів.....	74
Тема 19 Правове регулювання капітального будівництва.....	78
Тема 20 Правове регулювання інвестиційної та інноваційної діяльності.....	81
Тема 21 Правове регулювання комерційної концесії.....	87
Тема 22 Правове регулювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.....	88
Тема 23 Правове регулювання страхової діяльності.....	91
Тема 24 Правові засади бухгалтерського обліку та аудиторської діяльності.....	93
Тема 25 Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності.....	94
Тема 26 Спеціальні режими господарювання.....	98
ПИТАННЯ ГАРАНТОВАНОГО РІВНЯ ЗНАНЬ З КУРСУ «ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО», ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ.....	101

1 ПЕРЕДМОВА

Подальший розвиток соціально-економічних відносин, що виникають між з учасниками відносин у сфері господарювання з приводу виробництва, розподілу, обміну й споживання матеріальних благ, є головним завданням для розбудови ефективної економіки. Відтак актуальним є забезпечення зростання активності суб'єктів господарювання, розвитку підприємництва і на цій основі підвищення ефективності суспільного виробництва, його соціальної спрямованості, утвердження суспільного господарського порядку в економічній системі України, сприяння гармонізації її з іншими економічними системами.

Важлива роль у досягненні цієї мети належить фахівцям з правознавства, які розуміються на правових засадах організації та здійснення господарювання, володіють теоретичними знаннями господарського права, уміють застосовувати господарське законодавство, набули навички юридичного супроводу господарської діяльності.

З огляду на викладене важливою є підготовка й самопідготовка спеціалістів у галузі господарського права. Поглиблене самостійне вивчення студентами господарського права має значення не тільки для формування загальної системи юридичних знань, а й для формування практичних навичок юридичної роботи незалежно від сфери їх майбутньої фахової діяльності.

Розроблені Методичні вказівки до самостійної роботи та виконання індивідуальної навчально-дослідної роботи з дисципліни „Господарське право” спрямовані на вирішення таких основних завдань: створення умов для реалізації єдиного підходу до організації самостійної роботи студентів; сприяння формуванню у студентів навичок самостійної навчальної, науково-дослідної й практичної роботи; сприяння розвитку й поглибленню професійних, наукових і практичних інтересів студентів; сприяння формуванню професійних якостей, знань, умінь і навичок майбутніх фахівців; створення умов для гармонійного творчого розвитку особистості студента.

Самостійна робота над вивченням дисципліни „Господарське право” є невід'ємною й важливою складовою діяльності студентів. На вивчення дисципліни відведено 330 годин. Аудиторні заняття складають 90 годин, у т.ч. лекцій - 46 год, семінарських занять - 44 год. Самостійна робота складає 240 годин.

Навчальна дисципліна «Господарське право» передбачає вивчення основних засад господарського права, основних тенденцій розвитку господарського права. Повне та всебічне вивчення дисципліни передбачає самостійне опрацювання студентами багатьох питань, які не включені до лекційного курсу, надання консультаційної допомоги керівниками самостійної роботи.

Основними завданнями самостійної роботи студентів є засвоєння в повному обсязі програми курсу „Господарське право” та формування таких фахових компетентностей:

ФК-1. Знання засад і доктрин господарського права, правових інститутів господарського права.

ФК-2. Здатність кваліфіковано застосовувати у професійній діяльності норми господарського права.

ФК-4. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

ФК-5. Здатність формулювати правові висновки і консультації в конкретних сферах юридичної діяльності та застосовувати юридичну аргументацію.

ФК-6. Здатність складати проекти господарських договорів.

ФК-7. Здатність до розуміння основ правового регулювання економіки.

ФК-10. Здатність застосовувати методику опрацювання правової інформації у процесі її збирання, систематизації та узагальнення.

ФК-14. Здатність застосовувати знання нормативно-правової бази в процесі юридичного супроводження здійсненні підприємницької діяльності, розробки та впровадженні інновацій, вирішенні складних проблем у професійній діяльності.

ФК-15. Здатність діяти автономно та бути самостійним у професійній діяльності.

ФК-16. Здатність аналізувати ефективність договірної діяльності суб'єктів господарювання.

ФК-19. Здатність ефективного системного моніторингу законодавства з використанням сучасних інформаційних технологій та вміння адаптувати стратегію суб'єкта підприємницької діяльності відповідно до змін.

ФК-20. Здатність проводити дослідження з питань права індивідуально, що вимагає достатнього рівня знань методології, опрацювання наукових джерел.

Самостійна робота студентів включає:

підготовку до аудиторних занять (лекційних та семінарських);

виконання індивідуальних завдань з навчальної дисципліни протягом семестру;

самостійну роботу над окремими темами навчальної дисципліни;

підготовку до усіх видів контрольних випробувань (залікових, підсумкових тощо);

участь у студентських наукових і науково-практичних конференціях, семінарах, олімпіадах тощо;

інші види діяльності, що ініціюються та здійснюються інститутом, факультетом, кафедрою й органами студентського самоврядування.

Організацію самостійної роботи студентів здійснює викладач, а також самі студенти. У межах підготовки студентів до самостійної роботи над вивченням дисципліни „Господарське право” з метою формування первинних навичок самостійної роботи під час першої лекції розглядається питання „Організація самостійної роботи студентів”.

Із власної ініціативи кафедра може проводити студентські навчальні й наукові заходи (конференції, семінари, олімпіади, судові дебати, тренінги тощо).

Самостійна навчальна й навчально-дослідна робота виконується студентами під керівництвом викладача, який здійснює аудиторну роботу в навчальній групі. Самостійна робота студентів повинна мати такі головні ознаки:

1. бути виконаною особисто студентом або студентською підгрупою (командою), де кожен її член самостійно виконує свою частину колективної роботи;

2. бути закінченою розробкою, де розкриваються й аналізуються актуальні проблеми з певної теми або її окремих аспектів;

3. демонструвати достатню компетентність автора у розкритті питань, що досліджуються;

4. мати навчальну, наукову або практичну спрямованість і значимість;

5. містити певні елементи новизни;

6. самостійна письмова робота оформляється відповідно до встановлених

ВИМОГ.

Реферати та есе (основні форми індивідуально-дослідної роботи) готуються студентами за темами, запропонованими в методичних рекомендаціях. Підготовка відповідних робіт передбачає опрацювання наукової літератури, орієнтовний перелік якої наводиться в методичних вказівках за відповідними темами (за наявності). Виконання реферату передбачає висвітлення наукових позицій за заданою темою та їх аналіз. У той же час підготовка есе включає не тільки аналіз наукової літератури, а й, насамперед, виклад власних міркувань автора за відповідною темою дослідження, творче опрацювання зібраного матеріалу.

Основні вимоги до рефератів та есе такі. Обсяг робіт - орієнтовно 5-8 сторінок, текст викладається з інтервалом 1,5 шрифтом Times New Roman кеглем 14, обов'язково викладається список використаних джерел (наукові статті, коментарі до ГК тощо). При написанні робіт важливо, щоби була повністю й всебічно розкрита тема роботи, а не досягнуто встановлений обсяг роботи. Робота має розкривати актуальний стан наукової проблеми, має характеризувати чинне законодавство. Наукова література, яка використовується, повинна бути датована, принаймні в більшості, останніми п'ятьма роками.

Реферат та есе за запропованою студентам тематикою, виконаний на належному рівні, оцінюється в обсязі до 5 балів (не більше трьох рефератів, есе за семестр).

Результати самостійної роботи студентів оцінюються викладачем, який веде семінарські заняття з навчальної дисципліни. Форми контролю самостійної роботи обираються викладачем із таких варіантів:

поточний контроль на основі виконання завдань під час семінарських занять;

інтерактивний контроль самостійної роботи над теоретичним матеріалом під час семінарських занять;

поточний контроль засвоєння знань на основі оцінки усної відповіді на питання, повідомлення під час семінарських занять;

звіт за темою, що вивчалася самостійно;

тестування, виконання письмової контрольної роботи;

заслуховування та обговорення рефератів та есе під час індивідуальних консультацій та семінарських занять.

Результати самостійної роботи студентів можуть бути опубліковані в спеціалізованих наукових виданнях, апробовані на науково-практичних студентських конференціях.

2 ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО»

Змістовий модуль 1. Загальні положення про правове регулювання господарських відносин

Тема 1. Поняття, види та загальні засади господарської діяльності

Поняття господарської діяльності. Ознаки господарської діяльності. Види господарської діяльності. Загальні засади господарської діяльності.

Підприємництво як основний вид господарської діяльності. Ознаки комерційної господарської діяльності. Принципи здійснення господарської комерційної діяльності. Обмеження у здійсненні підприємницької діяльності.

Поняття та ознаки некомерційної господарської діяльності. Суб'єкти і форми здійснення некомерційної господарської діяльності. Основні засади правового регулювання некомерційної господарської діяльності.

Тема 2. Господарське право як галузь права. Джерела господарського права

Поняття господарських правовідносин. Ознаки господарських правовідносин. Основні види господарських правовідносин.

Поняття господарського права. Предмет господарського права. Поняття та види методів господарського права.

Критерії розмежування відносин у сфері господарювання з іншими видами відносин.

Господарське право як галузь правової науки. Місце господарського права в системі права України.

Поняття й основні види джерел господарського права. Класифікація джерел господарського права (за критерієм засобу формування): нормативно-правовий акт, правовий звичай, юридичний прецедент, нормативний договір, юридична доктрина.

Систематизація у господарському праві. Господарське право і господарське законодавство.

Поняття господарсько-правової норми. Особливості і види господарсько-правових норм.

Поняття, цілі й система господарського права як навчальної дисципліни.

Тема 3. Основні напрями та форми участі держави і місцевого самоврядування у регулюванні господарської діяльності

Поняття, види і характеристика правових форм державного керівництва економікою (державне прогнозування і розроблення програм економічного і соціального розвитку України, управління, контроль, нормативне регулювання). Поняття, види і характеристика методів державного керівництва економікою. Поняття державної регуляторної політики. Суб'єкти та етапи регуляторної діяльності.

Поняття, види та характеристика основних засобів державного регулювання господарської діяльності. Правові засади ліцензування видів господарської діяльності. Характеристика дозвільної системи у сфері господарської діяльності. Основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності.

Змістовий модуль 2. Правове становище суб'єктів господарських правовідносин. Майнові відносини у сфері господарювання

Тема 4. Суб'єкти господарських правовідносин та суб'єкти господарювання

Поняття суб'єктів господарського права. Ознаки суб'єктів господарських правовідносин. Види суб'єктів господарських правовідносин.

Поняття суб'єктів господарювання. Ознаки суб'єктів господарювання. Основні види суб'єктів господарювання.

Порядок створення суб'єктів господарювання. Порядок припинення діяльності суб'єктів господарювання.

Тема 5. Загальні засади майнових відносин у сфері господарювання

Поняття та види майна суб'єктів господарювання. Склад майна суб'єктів господарювання. Джерела формування майна суб'єкта господарювання. Право власності як основне речове право у сфері господарювання. Право господарського відання та право оперативного управління як правові титули майна.

Правовий режим державного майна. Правовий режим комунального майна. Поняття колективної власності.

Поняття й ознаки цінних паперів як особливого виду майна суб'єктів господарювання. Види та групи цінних паперів. Нормативно-правова база випуску та обігу цінних паперів в Україні. Порядок випуску цінних паперів.

Поняття фондового ринку та учасників фондового ринку. Правове становище окремих груп учасників фондового ринку: емітентів, інвесторів у цінні папери, саморегульованих організацій професійних учасників фондового ринку, професійних учасників фондового ринку. Державне регулювання ринку цінних паперів: поняття, основні форми. Головні завдання та повноваження Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку.

Змістовий модуль 3. Правове становище окремих видів суб'єктів господарювання

Тема 6. Підприємство як організаційна форма господарювання

Поняття підприємства. Ознаки підприємства. Види підприємств. Організаційні форми підприємств. Категорії підприємств.

Правовий статус державних комерційних підприємств. Правове становище казенних підприємств. Правовий статус комунальних унітарних підприємств. Особливості управління державним та комунальним секторами економіки.

Поняття, види і правове становище приватних підприємств. Правовий статус підприємств з іноземними інвестиціями та іноземних підприємств. Особливості та види підприємств колективної власності. Ознаки та особливості правового становища виробничих кооперативів. Правовий статус підприємств релігійних організацій та громадських об'єднань. Правове становище фермерських господарств.

Тема 7. Господарські товариства як суб'єкти господарського права

Поняття, ознаки і види господарських товариств. Загальні засади правового статусу господарських товариств: правові засади створення, функціонування, припинення діяльності.

Особливості правового становища акціонерних товариств та їх види - публічні акціонерні товариства і приватні акціонерні товариства. Органи акціонерного товариства. Права та обов'язки акціонерів.

Особливості правового становища товариства з обмеженою відповідальністю і товариства з додатковою відповідальністю.

Особливості правового становища повного товариства. Особливості правового становища командитного товариства та його учасників (повних учасників і вкладників).

Тема 8. Правовий статус фізичних осіб-підприємців та інших суб'єктів господарювання

Правовий статус фізичної особи-підприємця: порядок державної реєстрації, характерні ознаки фізичних осіб - підприємців як суб'єктів господарювання, особливості банкрутства. Обмеження господарської дієздатності фізичних осіб-підприємців.

Поняття й ознаки об'єднань підприємств. Види й організаційно-правові форми об'єднань підприємств. Холдингові компанії: поняття, порядок створення, особливості правового становища. Правове становище кредитних спілок.

Змістовий модуль 4. Господарські зобов'язання та господарські договори. Правове регулювання відносин у сфері економічної конкуренції та ціноутворення

Тема 9. Правові основи захисту економічної конкуренції, захисту суб'єктів господарювання і споживачів від недобросовісної конкуренції

Поняття економічної конкуренції. Роль економічної конкуренції. Правовий статус антимонопольних органів. Система законодавства про захист економічної конкуренції. Основні види порушень законодавства про захист економічної конкуренції.

Антиконкурентні узгоджені дії суб'єктів господарювання. Зловживання монополюючим (домінуючим) становищем на ринку. Антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю. Обмежувальна та дискримінаційна діяльність суб'єктів господарювання та об'єднань. Концентрація без дозволу антимонопольних органів. Правопорушення щодо антимонопольних органів. Санкції за порушення законодавства про захист економічної конкуренції (господарсько-адміністративні штрафи, господарсько-організаційні санкції, безоплатне вилучення майна, відшкодування шкоди).

Особливості процедури розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції. Стадії розгляду антимонопольними органами справ про порушення антимонопольно-конкурентного законодавства. Спеціальні строки давності притягнення до відповідальності за порушення конкурентного законодавства.

Поняття недобросовісної конкуренції. Ознаки та групи порушень, що належать до недобросовісної конкуренції (неправомірне використання ділової репутації, створення перешкод господарюючим суб'єктам у процесі конкуренції та досягнення неправомірних переваг у конкуренції, неправомірні дії щодо комерційної таємниці конкурента/іншого суб'єкта господарювання). Відповідальність за недобросовісну конкуренцію.

Тема 10. Господарські зобов'язання. Загальні положення про господарські договори

Поняття й ознаки господарських зобов'язань. Види господарських зобов'язань. Виконання господарських зобов'язань. Підстави виникнення господарських зобов'язань. Підстави припинення господарських зобов'язань. Розірвання господарських зобов'язань.

Поняття господарського договору. Ознаки господарського договору. Функції господарського договору.

Класифікація господарських договорів. Види господарських договорів за критеріями: обов'язковості (плановані та регульовані), строку дії (довгострокові, середньострокові, короткострокові та разові), за взаємним становищем сторін (вертикальні та горизонтальні), за економічним змістом та юридичними ознаками (договори на реалізацію майна; договори на передачу майна в користування; підрядні договори; транспортні договори; договори на надання банківських послуг; договори

на надання інших послуг; договори про спільну діяльність, у т.ч. установчі договори) та іншими ознаками.

Зміст господарського договору (істотні умови, звичайні і випадкові умови). Форма господарського договору. Модифікації письмової форми договору (повна, скорочена, стандартна або договір приєднання, нотаріальна, електронна).

Порядок укладання, зміни та розірвання господарських договорів. Договори у галузі державно-приватного партнерства.

Визнання господарського договору недійсним: підстави і правові наслідки.

Тема 11. Правове регулювання ціноутворення

Ціна як економічна категорія. Ціна як правова категорія. Класифікація цін. Поняття вільних і регульованих цін і тарифів. Способи державного регулювання цін і тарифів.

Система органів, що здійснюють регулювання цін і тарифів. Контроль за дотриманням дисципліни цін. Відповідальність у сфері ціноутворення.

Змістовий модуль 5. Інститути господарсько-правової відповідальності та банкрутства

Тема 12. Відповідальність за правопорушення у сфері господарювання

Поняття та ознаки господарсько-правової відповідальності. Види господарсько-правової відповідальності. Підстави господарсько-правової відповідальності. Господарське правопорушення як підстава господарсько-правової відповідальності.

Принципи (загальні засади) господарсько-правової відповідальності. Межі господарсько-правової відповідальності.

Відшкодування збитків, неустойка (штрафні санкції), адміністративно-господарські та оперативно-господарські санкції як основні види господарських санкцій. Підстави і порядок застосування господарських санкцій. Особливі строки застосування адміністративно-господарських санкцій. Конфіскація як вид господарсько-правових санкцій.

Тема 13. Правове регулювання банкрутства

Поняття банкрутства. Ознаки банкрутства.

Види і правовий статус учасників провадження у справі про банкрутство (кредитор, боржник, органи кредиторів, арбітражний керуючий, власник майна (орган, уповноважений управляти майном) боржника, Фонд державного майна України, державний орган з питань банкрутства, представник органу місцевого самоврядування, представник працівників боржника, представник акціонерів, учасників товариства з обмеженою відповідальністю або додатковою відповідальністю).

Стадії провадження у справі про банкрутство (порушення провадження у справі про банкрутство, підготовче засідання господарського суду, виявлення кредиторів та осіб, що мають намір взяти участь у санації боржника, попереднє засідання господарського суду, визнання боржника банкрутом, проведення ліквідаційної процедури).

Матеріально-правові та процесуально-правові підстави порушення провадження у справі про банкрутство. Особливості порушення провадження у справі про банкрутство.

Судові процедури, що застосовуються до боржника в процесі провадження справи про банкрутство (розпорядження майном боржника, санація, мирова угода, ліквідаційна процедура), особливості цих судових процедур. Правовий статус

розпорядника майна. Поняття і призначення плану санації. Зміст і порядок укладання мирової угоди у процедурі банкрутства. Черговість задоволення вимог кредиторів під час ліквідаційної процедури.

Змістовий модуль 6. Правове регулювання господарсько-торгівельної діяльності, оренди та лізингу

Тема 14. Галузі та види господарської діяльності. Господарсько-торгівельна діяльність

Підстави спеціального регулювання певних видів господарських відносин. Поняття виду та галузі господарської діяльності. Класифікація господарських відносин на галузі та види. Поняття, структура і значення Класифікатора видів економічної діяльності.

Характеристика договору поставки: правове регулювання, специфічні ознаки, умови договору.

Договір контрактації сільськогосподарської продукції: поняття, сторони, зміст, правове регулювання.

Характеристика договору міни (бартеру).

Договір постачання енергетичними та іншими ресурсами через приєднану мережу: поняття, особливості правового становища сторін, зміст, система правового регулювання. Правила постачання окремих видів енергії.

Характеристика договору зберігання у товарному складі.

Тема 15. Оренда майна та лізинг

Договір оренди майна: правове регулювання, поняття, ознаки та умови договору. Права та обов'язки сторін договору. Особливості оренди державного та комунального майна. Припинення договору оренди.

Поняття, умови договору фінансового лізингу. Права та обов'язки сторін договору, відповідальність за договором.

Змістовий модуль 7. Правове регулювання біржової діяльності та комерційного посередництва

Тема 16. Правове регулювання біржової діяльності

Поняття біржі. Ознаки, функції та види бірж. Правове регулювання біржової діяльності. Правила біржової торгівлі як обов'язків внутрішній документ товарної біржі: призначення, місце в системі нормативних актів, що регулюють біржову діяльність, зміст, порядок прийняття. Процедура проведення біржових торгів. Відповідальність за порушення правил біржової торгівлі.

Функції, права та обов'язки товарної біржі.

Правовий статус фондової біржі: поняття, організаційно-правова форма, порядок створення, реєстрації, внутрішні документи фондової біржі (статут та правила фондової біржі, їх зміст, порядок прийняття).

Поняття й ознаки біржових угод. Види біржових угод. Порядок укладання біржових угод. Реєстрація та оформлення біржових угод. Розірвання біржових угод.

Тема 17. Комерційне посередництво (агентські відносини) у сфері господарювання

Поняття комерційного посередництва як різновиду господарської діяльності. Ознаки комерційного посередництва. Види комерційного посередництва. Система нормативно-правових актів, що регулюють агентські відносини у сфері господарювання.

Поняття агентського договору. Сторони агентського договору. Зміст агентського договору. Виконання та припинення агентського договору.

Змістовий модуль 8. Правове регулювання перевезення вантажів і пасажирів та капітального будівництва

Тема 18. Правове регулювання перевезення вантажів і пасажирів

Перевезення вантажів як вид господарської діяльності. Види транспорту в Україні. Правове становище транспортних організацій. Порядок вирішення спорів у сфері перевезень вантажів і пасажирів. Поняття, види і загальна характеристика транспортних договорів.

Тема 19. Правове регулювання капітального будівництва

Поняття капітального будівництва. Види капітального будівництва. Будівельне законодавство. Місце будівельних норм у системі будівельного законодавства. Способи та стадії капітального будівництва.

Порядок отримання документів дозвільного характеру у сфері капітального будівництва.

Загальна характеристика підрядних відносин у капітальному будівництві. Правове регулювання договору підяду на капітальне будівництво. Поняття, ознаки та види договору підяду на капітальне будівництво. Права та обов'язки сторін за договором. Передача та прийняття робіт. Розрахунки за договором. Гарантії якості у договорі будівельного підяду. Відповідальність підрядника. Відповідальність замовника. Позовна давність для вимог щодо неналежної якості робіт за договором підяду на капітальне будівництво.

Відповідальність за правопорушення у сфері капітального будівництва.

Змістовий модуль 9. Правове регулювання інвестиційної, інноваційної діяльності та комерційної концесії

Тема 20. Правове регулювання інвестиційної та інноваційної діяльності

Поняття інвестицій та інвестиційної діяльності. Види і форми інвестицій. Державне регулювання інвестиційної діяльності та управління у цій галузі суспільних відносин. Види інвестиційної діяльності. Суб'єкти та об'єкти інвестиційної діяльності. Форми інвестиційної діяльності.

Поняття інновацій та інноваційної діяльності. Система законодавства про інноваційну діяльність.

Поняття, суб'єкти та об'єкти інноваційних правовідносин. Заходи щодо стимулювання інноваційної діяльності.

Тема 21. Правове регулювання комерційної концесії

Поняття комерційної концесії. Зміст та сфера застосування комерційної концесії. Види комерційної концесії.

Поняття, зміст, різновиди договорів комерційної концесії. Права та обов'язки сторін договору комерційної концесії.

Змістовий модуль 10. Правове регулювання фінансової та страхової діяльності суб'єктів господарювання

Тема 22. Правове регулювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання

Порядок відкриття рахунків суб'єктам господарювання у банках. Правовий режим вкладного (депозитного) рахунку, поточного рахунку, кореспондентського рахунку. Порядок та форми розрахунків у господарському обороті. Платіжні

доручення. Платіжні вимоги, платіжні вимоги-доручення. Розрахункові чеки. Розрахунки за акредитивами, вексельні розрахунки.

Тема 23. Правове регулювання страхової діяльності

Поняття страхової діяльності. Законодавство про страхову діяльність. Види страхування та страхових правовідносин за законодавством України.

Правове становище учасників страхової діяльності: страховиків, страхових посередників (страхових агентів і страхових брокерів), аварійних комісарів, об'єднань страховиків. Ліцензування страхової діяльності. Державний нагляд за страховою діяльністю. Договори страхування в системі господарських договорів.

Тема 24. Правові засади бухгалтерського обліку та аудиторської діяльності

Поняття бухгалтерського обліку. Мета ведення бухгалтерського обліку. Основні принципи здійснення бухгалтерського обліку в господарських організаціях. Поняття та види облікових документів. Державне регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Поняття, порядок складання та подачі фінансової звітності.

Поняття аудиторської діяльності. Зміст аудиторської діяльності. Правові засади здійснення аудиторської діяльності. Форми аудиторських послуг. Зміст аудиторських послуг. Суб'єкти аудиторської діяльності.

Змістовий модуль 11. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Спеціальні режими господарювання.

Тема 25. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Поняття, види зовнішньоекономічної діяльності. Ознаки зовнішньоекономічної діяльності. Принципи зовнішньоекономічної діяльності. Законодавство про зовнішньоекономічну діяльність. Суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності. Правовий режим зовнішньоекономічної діяльності. Поняття, форми, види, державна реєстрація іноземних інвестицій. Гарантії і компенсації іноземним інвесторам. Поняття та ознаки зовнішньоекономічного договору. Правове регулювання зовнішньоекономічних договорів. Правила ІНКОТЕРМС у системі правового регулювання зовнішньоекономічних договорів. Види зовнішньоекономічних договорів. Форма зовнішньоекономічного договору. Зміст зовнішньоекономічного договору. Правове становище торгово-промислових палат.

Тема 26. Спеціальні режими господарювання

Поняття спеціальних (вільних) економічних зон. Правовий режим спеціальних (вільних) економічних зон. Управління господарською діяльністю у вільних економічних зонах. Правове регулювання господарської діяльності на територіях пріоритетного розвитку. Поняття концесії та концесійної діяльності. Особливості концесійної діяльності в Україні. Законодавство про концесійну діяльність. Суб'єкти і об'єкти концесійної діяльності. Поняття, умови, порядок укладання концесійного договору. Особливості господарської діяльності на кордоні та у Збройних Силах України.

2.1 Тематичний план навчальної дисципліни «Господарське право»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин для денної форми навчання		
	Всього	У тому числі	
		Лек.	Сем.

1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Загальні положення про правове регулювання господарських відносин					
1	Поняття, види та загальні засади господарської діяльності	8	1	1	6
2	Господарське право як галузь права. Джерела господарського права	12	1	1	10
3	Основні напрями та форми участі держави і місцевого самоврядування у регулюванні господарської діяльності	10	2	2	6
Разом за змістовим модулем 1		30	4	4	22
Змістовий модуль 2. Правове становище суб'єктів господарських правовідносин. Майнові відносини у сфері господарювання					
4	Суб'єкти господарських правовідносин та суб'єкти господарювання	9	1	1	7
5	Загальні засади майнових відносин у сфері господарювання	10	1	1	8
Разом за змістовим модулем 2		19	2	2	15
Змістовий модуль 3. Правове становище окремих видів суб'єктів господарювання					
6	Підприємство як організаційна форма господарювання	15	2	2	11
7	Господарські товариства як суб'єкти господарського права	12	1	1	10
8	Правовий статус фізичних осіб-підприємців та інших суб'єктів господарювання	14	1	1	12
Разом за змістовим модулем 3		41	4	4	33
Змістовий модуль 4. Господарські зобов'язання та господарські договори. Правове регулювання відносин у сфері економічної конкуренції та ціноутворення					
9	Правові основи захисту економічної конкуренції, захисту суб'єктів господарювання і споживачів від недобросовісної конкуренції	10	2	2	6

10	Господарські зобов'язання. Загальні положення про господарські договори	11	2	1	8
11	Правове регулювання ціноутворення	9	2	1	6
Разом за змістовим модулем 4		30	6	4	20
Змістовий модуль 5. Інститути господарсько-правової відповідальності та банкрутства					
12	Відповідальність за правопорушення у сфері господарювання	14	2	2	10
13	Правове регулювання банкрутства	14	2	2	10
Разом за змістовим модулем 5		28	4	4	20
Змістовий модуль 6. Правове регулювання господарсько-торгівельної діяльності, оренди та лізингу					
14	Галузі та види господарської діяльності. Господарсько-торговельна діяльність	14	2	2	10
15	Оренда майна та лізинг	14	2	2	10
Разом за змістовим модулем 6		28	4	4	20
Змістовий модуль 7. Правове регулювання біржової діяльності та комерційного посередництва					
16	Правове регулювання біржової діяльності	14	2	2	10
17	Комерційне посередництво (агентські відносини) у сфері господарювання	14	2	2	10
Разом за змістовим модулем 7		28	4	4	20
Змістовий модуль 8. Правове регулювання перевезення вантажів і пасажирів та капітального будівництва					
18	Правове регулювання перевезення вантажів і пасажирів	14	2	2	10
19	Правове регулювання	14	2	2	10

	капітального будівництва				
	Разом за змістовим модулем 8	28	4	4	20
Змістовий модуль 9. Правове регулювання інвестиційної, інноваційної діяльності та комерційної концесії					
20	Правове регулювання інвестиційної та інноваційної діяльності	14	2	2	10
21	Правове регулювання комерційної концесії	14	2	2	10
	Разом за змістовим модулем 9	28	4	4	20
Змістовий модуль 10. Правове регулювання фінансової та страхової діяльності					
22	Правове регулювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання	14	2	2	10
23	Правове регулювання страхової діяльності	14	2	2	10
24	Правові засади бухгалтерського обліку та аудиторської діяльності	14	2	2	10
	Разом за змістовим модулем 10	42	6	6	30
Змістовий модуль 11. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Спеціальні режими господарювання					
25	Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності	14	2	2	10
26	Спеціальні режими господарювання	14	2	2	10
	Разом за змістовим модулем 11	28	4	4	20
	Усього годин за дисципліну	330	46	44	240

2.2 Обсяг самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Поняття, види та загальні засади господарської діяльності	6
2	Господарське право як галузь права. Джерела господарського права	10
3	Основні напрями та форми участі держави і місцевого самоврядування у регулюванні господарської діяльності	6
4	Суб'єкти господарських правовідносин та суб'єкти господарювання	7
5	Загальні засади майнових відносин у сфері господарювання	8
6	Підприємство як організаційна форма господарювання	11
7	Господарські товариства як суб'єкти господарського права	10

8	Правовий статус фізичних осіб-підприємців та інших суб'єктів господарювання	12
9	Правові основи захисту економічної конкуренції, захисту суб'єктів господарювання і споживачів від недобросовісної конкуренції	6
10	Господарські зобов'язання. Загальні положення про господарські договори	8
11	Правове регулювання ціноутворення	6
12	Відповідальність за правопорушення у сфері господарювання	10
13	Правове регулювання банкрутства	10
14	Галузі та види господарської діяльності. Господарсько-торговельна діяльність	10
15	Оренда майна та лізинг	10
16	Правове регулювання біржової діяльності	10
17	Комерційне посередництво (агентські відносини) у сфері господарювання	10
18	Правове регулювання перевезення вантажів і пасажирів	10
19	Правове регулювання капітального будівництва	10
20	Правове регулювання інвестиційної та інноваційної діяльності	10
21	Правове регулювання комерційної концесії	10
22	Правове регулювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання	10
23	Правове регулювання страхової діяльності	10
24	Правові засади бухгалтерського обліку та аудиторської діяльності	10
25	Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності	10
26	Спеціальні режими господарювання	10
	Разом	240

3 ТЕМАТИЧНІ ПЛАНИ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

Тема 1. Поняття, види та загальні засади господарської діяльності

Питання для самостійного опрацювання:

1. Принципи здійснення господарської комерційної діяльності.
2. Обмеження у здійсненні підприємницької діяльності.
3. Гарантії прав підприємців.
4. Суб'єкти і форми здійснення некомерційної господарської діяльності.

Теми для написання рефератів та есе:

1. Економічні засади правового регулювання господарських відносин.
2. Історія становлення та розвитку правового регулювання господарської сфери суспільного життя на українських землях.
3. Правовий режим малого підприємництва в Україні.
4. Державна підтримка суб'єктів малого та середнього підприємництва.
5. Інститут бізнес-омбудсмена: український та зарубіжний досвід.

Рекомендована література та нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - № 30. - Ст. 141.
2. Закон України „Про підприємництво” від 7 лютого 1991 р. (стаття 4) // Голос України. – 1991. - № 44. – 5 березня.
3. Закон України «Про споживчу кооперацію» від 10 квітня 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. - № 30. – Ст. 414.
4. Закон України “Про статус депутатів місцевих рад” від 11 липня 2002р. // Урядовий кур'єр. – 2002. - № 140. – 2 серпня.
5. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Голос України. – 2003. - № 49 - 50.
6. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Голос України. – 2003. - № 45 - 48.
7. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. // Офіційний вісник України. - 2010. - № 92. – Ст. 3248.
8. Закон України “Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства” від 22 вересня 2011 р. // Урядовий кур'єр. - № 208. - 9 листопада.
9. Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» від 22 березня 2012 р. // Урядовий кур'єр. – 2012. - № 85. – 16 травня.
10. Закон України “Про запобігання корупції” від 14 жовтня 2014 р. (ст.25) // Урядовий кур'єр. - 2014. - № 205. - 5 листопада.
11. Закон України “Про ліцензування видів господарської діяльності” від 2 березня 2015 р. // Голос України. - 2015. - № 56. - 28 березня.

12. Положення про Раду бізнес-омбудсмена, схвалене постановою Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2014 р. № 691 // Офіційний вісник України. - 2014. - № 98. - Ст. 2847.
13. Рішення Європейського Суду з прав людини від 27 червня 2019 р. у справі “ТОВ “Світ розваг” та інші проти України” // Право України. - 2019. - № 8. - С. 297 — 300.
14. Апаров А. М., Онищенко О. М. Господарське право України. Підручники та навчальні посібники. Том 1: Загальна частина / А. М. Апаров, О. М. Онищенко. - К.: Видавництво Істина, 2016. - 452 с.
15. Бігняк О. В. Підприємництво як предмет правового регулювання в Україні: Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.04 / О. В. Бігняк; НАН України. Ін-т екон.-прав. дослідж. — Донецьк, 2007. — 17 с.
16. Вінник О.М. Господарське право: курс лекцій (загальна частина) / О.М. Вінник. - Київ : Видавництво Ліра-К, 2018. - 240 с.
17. Господарське право: навч. посіб. для підгот. до іспитів / В.С. Мілаш. - Харків : Право, 2015. - 328 с.
18. Господарське право: підручник / Д. В. Задихайло, В. М. Пашков, Р. П. Бойчук та ін.; за заг ред. Д. В. Задихайла, В. М. Пашкова. - Х.: Право, 2012. - 696 с.
19. Господарське право: Підручник; за ред. ОП Подцерковного. - Х.: Одиссей, 2012.
20. Господарський кодекс України. Науково-практичний коментар / За ред. Коссака В. М. - К.: Алерта; КНТ; ЦУЛ, 2010. - 672 с.
21. Знаменский Г.Л. Новое хозяйственное право. Избранные труды: сб. науч. трудов / Г. Л. Знаменский. - К.: Юринком Интер, 2012. - 488 с.
22. Знаменский Г.Л. Хозяйственная деятельность как предмет хозяйственного права // Знаменский Г.Л. Новое хозяйственное право. Избранные труды: сб. науч. трудов / Г. Л. Знаменский. - К.: Юринком Интер, 2012. - 488 с.
23. Козачук М. Види обмежень свободи підприємницької діяльності / М. Козачук // Підприємництво, господарство і право. - 2011. - № 5. - С. 138 – 141.
24. Кочин В.В. Види господарської діяльності юридичних осіб: проблеми теорії та практики / В.В. Кочин // Юридичний вісник повітряного і космічного права. - 2016. - № 1. - С. 139-144.
25. Махінчук В. Підприємництво як об'єкт приватноправового регулювання / В. Махінчук // Право України. - 2015. - № 8.
26. Машковська Л.В. Правовий статус некомерційних суб'єктів господарювання : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / Л. В. Машковська; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". - О., 2012. - 18 с.
27. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України: 3-тє вид., перероб. і допов. / За заг. ред. В.С. Щербини, Н.Б. Пацурії. - К.: Юрінком Інтер, 2019. - 816 с.
28. Хозяйственное право: Учебник. / В. К. Мамутов, Г.Л. Знаменский, К. С. Хахулин и др.; Под ред. Мамутова В. К. - К.: Юринком Интер, 2002. - 912 с.
29. Щербина В. С. Господарське право: підручник / В. С. Щербина. — 6-те вид., перероб. і допов. — К. : Юрінком Інтер, 2013. — 640 с.

Тема 2. Господарське право як галузь права. Джерела господарського права

Питання для самостійного опрацювання:

1. Місце господарського права в системі права України.
2. Критерії розмежування відносин у сфері господарювання з іншими видами відносин.
3. Поняття організаційно-господарських повноважень та їх суб'єкти.
4. Правове регулювання внутрішньогосподарських правовідносин.
5. Поняття правового господарського порядку.
6. Конституційні основи правопорядку у сфері господарювання.
7. Саморегулювання господарської діяльності: поняття, основні сфери, актуальний стан.
8. Торгові звичаї як джерело господарсько-правового регулювання.
9. Співвідношення господарсько-виробничих та цивільних правовідносин.

Теми для написання рефератів та есе:

1. Відмежування господарських правовідносин від суміжних правовідносин.
2. Проблеми правового регулювання некомерційної господарської діяльності.
3. Специфіка та різновиди організаційно-господарських відносин.
4. Управління господарською діяльністю як категорія господарського права.
5. Сучасні тенденції модернізації господарського законодавства.
6. Досвід країн Європи з кодифікації господарського законодавства.
7. Концепція комерційного (підприємницького) права в Україні та за кордоном.
8. Історія розробки й прийняття Господарського кодексу України.
9. Проблеми декодифікації господарського законодавства.
10. Проблема неузгодженостей у цивільному та господарському законодавстві України.
11. Господарське право як комплексна галузь права.
12. Перспективи розвитку господарського права як галузі права та галузі законодавства.
13. Основні напрямки адаптації господарського законодавства до законодавства Європейського Союзу.
14. Значення господарського права в забезпеченні сталого розвитку.
15. Договір у механізмі правового регулювання господарських відносин.
16. Теорія адміністративно-господарського права.

Рекомендована література та нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - № 30. - Ст. 141.
2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Голос України. – 2003. - № 49 - 50.

3. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // *Голос України*. – 2003. - № 45 — 48.
4. Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств, інших органів виконавчої влади, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 1992 р. № 731 // <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/card/731-92-%D0%BF/paran158>.
5. Jakubiec Andrej Polish Commercial Law in the Time of Transformation and European Integration. Chosen Aspects (Тренди в польському комерційному праві під час політичної трансформації та європейської інтеграції) / А. Jakubiec // *Вісник Національної академії правових наук України*. - 2016. - № 3 (86). - С. 75-83.
6. Апанасенко К.І. Про теорію адміністративно-господарського права та адміністративно-господарських правовідносин / К.І. Апанасенко // *Актуальні проблеми юридичної науки і практики*. - 2016. - № 1.
7. Апаров А. М., Онищенко О. М. Господарське право України. Підручники та навчальні посібники. Том 1: Загальна частина / А. М. Апаров, О. М. Онищенко. –К.: Видавництво Істина, 2016. – 452 с.
8. Байда Б. Ф. Правовий господарський порядок в Україні : оптимальне поєднання ринкового саморегулювання економічних відносин суб'єктів господарювання та державного регулювання макроекономічних процесів / Б. Ф. Байда // *Вісник національного університету "Львівська політехніка". Серія "Юридичні науки"*. - 2016. - № 850. - С. 129-138.
9. Безух О. Проблеми правового забезпечення державного регулювання і державного управління у сфері підприємницької діяльності у контексті інтеграції до світової економіки / О. Безух // *Право України*. – 2008. - № 10. – С. 78. – 85.
10. Беляневич О.А. Господарське договірне право України (теоретичні аспекти) / О.А. Беляневич. -К.: Юрінком Інтер, 2006. - 592 с.
11. Беляневич О. А. Про цілі договірного права в епоху цифрової економіки Правове забезпечення соціально-економічного розвитку: стан та перспективи: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 35-річчю кафедри господарського права Донецького національного університету імені Василя Стуса (м. Вінниця, 11–12 жовтня 2019 р.). Наук. ред. А. Г. Бобкова, А. М. Захарченко. - Вінниця: Донецький національний університет імені Василя Стуса, 2019. - С. 56-58.
12. Бобкова А. Чи є майбутнє у Господарського кодексу України? / А. Бобкова // https://coordynata.com.ua/ci-e-majbutne-u-gospodarskogo-kodeksu-ukraini?fbclid=IwAR11L_j8oFc1_O87tOz-EcJ8tQf-DLD7at--3crNw5_oQxeNdDoqHk4W4Kc
13. Бобкова А., Захарченко А. Види організаційно-господарських відносин / А. Бобкова, А. Захарченко // *Право України*. - 2019. - № 8. - С. 65 — 80.
14. Веленто И. И., Елисеев В.С. Теория экономического права: Учеб. пособие / И.И. Веленто, В.С. Елисеев. – Мн.: Книжный Дом, 2006. – 416 с.
15. Вінник О.М. Господарське право: курс лекцій (загальна частина) / О.М. Вінник. - Київ : Видавництво Ліра-К, 2018. - 240 с.
16. Віхров О. Недоговірні організаційно-господарські зобов'язання та їх види / О. Віхров // *Вісник Академії правових наук України*. – 2011. - № 2. – С. 141 – 149.

17. Віхров О. Організаційно-господарські правовідносини: загальне та особливе / О. Віхров Підприємництво, господарство і право. - 2007. - № 9. – С. 100 – 103.
18. Віхров О. Організаційно-господарські правовідносини у галузі будівельної діяльності / О. Віхров // Підприємництво, господарство і право. – 2008. - № 10.
19. Віхров О. Управління господарською діяльністю як категорія господарського права / О. Віхров // Право України. – 2007. - № 12. – С. 47 – 52.
20. Віхров О. Щодо співвідношення Цивільного та Господарського кодексів України / О. Віхров // Право України. – 2003. - № 10. – С. 135 – 139.
21. Віхров О. Юридичні факти як підстави виникнення, зміни і припинення господарських правовідносин // Право України. – 2008. - № 7. – С. 53 – 57.
22. Віхров О., Віхров С. Суб'єкти організаційно-господарських повноважень як учасники відносин у сфері господарювання / О. Віхров, С. Віхров // Підприємництво, господарство і право. – 2006. - № 12. – С. 120 – 124.
23. Віхров О.П. Організаційно-господарські правовідносини. Монографія / О. П. Віхров. – К.: Видавничий Дім „Слово”, 2008. – 512 с.
24. Віхров О.П., Віхрова І.О. Про систему господарського права / О.П. Віхров, І.О. Віхрова // Економіка та право. 2017. - № 1 (46). - С. 28 — 33.
25. Геєць В., Гриценко А. Економічні засади правового регулювання господарських відносин / В. Геєць, А. Гриценко // Економіка України. – 2008. - № 5. – С. 4 – 18.
26. Гончаренко О. Види саморегулювання господарської діяльності / О. Гончаренко // Підприємництво, господарство і право. - 2016. - № 11. - С.68-72.
27. Гончаренко О. Засоби саморегулювання господарської діяльності за директивами Європейського Союзу / О. Гончаренко // Підприємництво, господарство і право. - 2016. - № 9. - С. 39-44.
28. Гончаренко О.М. Питання мети, функцій та завдань саморегулювних організацій / О. М. Гончаренко // Часопис Київського університету права. - 2018. - № 3. - С. 146 - 150.
29. Господарське право: навч. посіб. для підгот. до іспитів / В.С. Мілаш. - Харків : Право, 2015. - 328 с.
30. Господарське право: підручник / Д. В. Задихайло, В. М. Пашков, Р. П. Бойчук та ін.; за заг ред. Д. В. Задихайла, В. М. Пашкова. - Х.: Право, 2012. – 696 с.
31. Господарське право: Підручник; за ред. ОП Подцерковного. - Х.: Одиссей, 2012.
32. Господарський кодекс України. Науково-практичний коментар / За ред. Коссака В. М. – К.: Алерта; КНТ; ЦУЛ, 2010. – 672 с.
33. Данильєва И. Становление торгового права в Украине: историко-методологический аспект // Підприємництво, господарство і право. – 2002. - №7. – С. 3 – 6.
34. Джабраїлов Р.А., Малолітнева В.К., Гудіма Т.С. Перспективи модернізації господарського законодавства України в контексті концепції сталого розвитку // Економіка та право. - 2018. Серія “Право”. - № 2 (50). - С. 3 — 19.
35. Досвід Німеччини щодо регулювання економічних відносин / О. О. Альохін, О. В. Горбатюк // Вісник господарського судочинства. - 2016. - № (2-3). - С. 113-120.
36. Довгаль К.М. Зарубіжний досвід кодифікації господарського законодавства на прикладі Республіки Казахстан / К.М. Довгаль, Н.М. Кондрашина // Вісник господарського судочинства. - 2016. - № 2-3. - С. 121-127.
37. Європейські стандарти законотворчої діяльності : [зб. док. : пер. з інозем. мов] /

- Верховна Рада України, Ін-т законодавства ; [заг. ред. В. О. Зайчука ; упоряд.: О. Л. Копиленко та ін. ; пер.: Л. В. Білоусов та ін.]. - Київ : Парламент. вид-во, 2014. - 382 с.
38. Задихайло Д. Право на підприємницьку діяльність у системі відносин правового господарського порядку / Д. Задихайло // Вісник Академії правових наук України. – 2011. - № 2. – С. 112 – 122.
 39. Задихайло Д. Економічна та господарсько-правова політика держави: співвідношення та законодавче забезпечення / Д. Задихайло // Вісник Академії правових наук України. – 2012. - № 1. – С. 127 – 137.
 40. Задихайло Д. Модернізація правового господарського порядку в Україні (визначення масштабу проблематики) / Д. Задихайло // Вісник Академії правових наук України. – 2011. - № 4. – С. 114 – 125.
 41. Захарченко А. Руйнування фундаменту // https://zib.com.ua/ua/140846-vr_mozhe_umozhlyviti_prihovanu_privatizaciyu_derzhavnogo_ta_.html?fbclid=IwAR09sRpLG1jPMrkQmFCgOrPL_L2kR1Pvhj3_t_opd_d4-yoGYsZNGVGlyLQ
 42. Зельдіна О., Гришко В. Поняття та напрями модернізації господарського законодавства / О. Зельдіна, В. Гришко // Юридична Україна. - 2015. - № 7-8.
 43. Знаменский Г.Л. Новое хозяйственное право. Избранные труды: сб. науч. трудов / Г. Л. Знаменский. – К.: Юринком Интер, 2012. – 488 с.
 44. Знаменський Г. Економічна політика і законодавство // Право України. – 2008. - № 7. – С. 40 – 42.
 45. Знаменський Г. Господарське право України: сучасний стан та перспективи / Г. Знаменський // Юридична Україна. - 2015. - № 10-12 (154-156). - С. 91-97.
 46. Знаменський Г.Л. Господарське законодавство України: формування і перспективи розвитку. — К.: Наукова думка, 1996.
 47. Исаев И.А. Становление хозяйственно-правовой мысли в СССР (20-е годы). – М.: Юридическая литература, 1986. – 176 с.
 48. Канашевский В.А. Международные (межгосударственные) обычаи как регуляторы частноправовых отношений // Господарство и право. – 2008. - №7. – С. 88 – 92.
 49. Коваль В.М. Колізії між нормами господарського права та нормами цивільного права / В. М. Коваль // Вісник господарського судочинства. – 2010. № 1.- С. 103 – 110.
 50. Коваль І., Павлюченко Ю. Охоронна функція господарського права / І.Коваль, Ю. Павлюченко // Право України. - 2019. - № 8. - С. 15 — 30.
 51. Козачук М. До питання про принципи господарського права / М. Козачук // Підприємництво, господарство і право. – 2010. - № 5. – С. 24 – 27.
 52. Коростей В. Нормотворча діяльність суб'єктів господарювання / В. Коростей // Право України. – 2005. - № 4. – С. 50 – 53.
 53. Коростей В. Система правового регулювання господарювання: реалізація і перспективи / В. Коростей // Право України. – 2007. - № 4. – С. 78 – 84.
 54. Кравець І.М. Правове становище суб'єктів організаційно-господарських повноважень: монографія / І.М. Кравець. - К.: Юрінком Інтер, 2010. – 240 с.
 55. Кравець І.М. Правовий статус суб'єктів організаційно-господарських повноважень за Господарським кодексом України / І.М. Кравець // Вісник господарського судочинства. – 2008. - № 1. – С. 157 – 168.
 56. Крутов В. Розвиток саморегулювання підприємницької та професійної

- діяльності в Україні як елемент становлення недержавної системи безпеки / В. Крутов // Підприємництво, господарство і право. – 2012. - № 9.
57. Лихтей М. Развитие советского хозяйственного права во второй половине 20-х годов XX века // Підприємництво, господарство і право. – 2011. - № 8.
58. Лихтей М. Русская Правда как кодификация хозяйственных отношений XI-XII вв. / М. Лихтей // Підприємництво, господарство і право. – 2012. - №2.
59. Мамутов В. Господарський кодекс у системі правового забезпечення економіки в Україні // Право України. – 2012. - № 1-2. – С. 203 – 215.
60. Мамутов В. Конституция и развитие хозяйственного законодательства // Предпринимательство, хозяйство и право. – 1997. - № 1. – С. 3 – 6.
61. Мамутов В.К. Экономика и право: Сб. науч. тр. – К.: Юринком Интер, 2003. – 544 с.
62. Махінчук В. Поняття та сутність саморегулювання підприємницьких відносин / В. Махінчук // Підприємництво, господарство і право. – 2012. - №12.
63. Махінчук В. Приватноправові та публічно-правові засади регулювання підприємницької діяльності / В. Махінчук // Право України. - 2015. - № 11.
64. Мельник Р.С. Адміністративно-господарське право як структурний елемент системи адміністративного права: зарубіжний досвід та національні особливості / Р.С. Мельник // Право і безпека. – 2010. – № 2 (34). - С. 55 — 59.
65. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України: 3-тє вид., перероб. і допов. / За заг. ред. В.С. Щербини, Н.Б. Пацурії. – К.: Юрінком Інтер, 2019. - 816 с.
66. Оверчук С. Господарський кодекс України: скасувати не можна залишити // Підприємництво, господарство і право. – 2008. - № 9.
67. Петров Є.В. Адміністративно-господарське право як підгалузь адміністративного права України: дис. ... д-ра юрид. наук (12.00.07) / Є.В. Петров. - Х.: ХНУВС, 2012.
68. Подцерковний О.П. Критерії зваженого підходу до узгодження Господарського та Цивільного кодексу України та подальшого розвитку кодифікації / О.П. Подцерковний // https://coordynata.com.ua/kriterii-zvazhenogo-pidhodu-do-uzgodzenna-gospodarskogo-ta-civilnogo-kodeksu-ukraini-ta-podalsogo-rozvitku-kodifikacii?fbclid=IwAR1hVTCPfiFQpKJGzFcgYWNyYpL3_i4vQhVOAkt7VT8ldUqIWx99bu3gwbQ
69. Подцерковний О.П. Сучасне економічне (господарське) право європейських країн як новий щабель розвитку комерційного права / О.П. Подцерковний // <https://coordynata.com.ua/sucasne-ekonomicne-gospodarske-pravo-evropejskih-krain-ak-novij-sabel-rozvitku-komercijnogo-prava?fbclid=IwAR04qkhd8gamleTaQIDO9lkjoMEfsMKF2xNG5V-GiYO4nQEluV4-8Yj-AfY>
70. Присяжнюк А. Цивільний та Господарський кодекси України: проблемні аспекти практичного застосування // Право України. – 2005. - № 3. – С. 101 – 103.
71. Рабінович А. До питання про виявлення структурного статусу господарського права в системі права України (методологічні аспекти) / А. Рабінович // Право України. - 2015. - № 7. - С. 105 — 109.
72. Скасування Господарського кодексу: які наслідки можливі для економіки та правової системи України // <https://sud.ua/ru/news/publication/157152->

- skasuvannya-gospodarskogo-kodeksu-yaki-naslidki-dlya-ekonomiki-ta-pravovoyi-sistemi-ukrayini?fbclid=IwAR32scicjDs1GV8SKLcqFRoI4II7a2NwPWjaUAZPqeMWvshMeQ74uUT1-yk
73. Статті учасників круглого столу «Проблеми та перспективи реформування господарського законодавства України» // Вісник господарського судочинства. - 2016. - № 2-3.
74. Титова О. Концепція та програма модернізації господарського законодавства України / О. Титова // Право України. – 2008. - № 6. – С. 73 – 77.
75. Толкачова Н.Є. Звичаєве право: Навч. посібник. — К.: Видавничо-поліграф. центр «Київський університет», 2005. — 367 с.
76. Устименко В., Гудіма В. Міграція, монетарна політика та сталий розвиток: господарсько-праввий вимір // Право України. - 2019. - № 8. - С. 31 — 46.
77. Устименко В.А. Проблеми та перспективи реалізації положень Угоди про асоціацію з ЄС: економіко-правові аспекти // Економіка та право. - 2017. - № 3 (48). - С. 54 — 62.
78. Устименко В.А., Джабраїлов Р. А. Господарський кодекс України — шлях до європейських правових традицій / В. А. Устименко, Р. А. Джабраїлов // Вісник господарського судочинства. - 2016. - № 1. - С. 146 — 152.
79. Устименко В.А., Джабраїлов Р.А. Конституційні засади економічної системи України. Донецьк: Інститут економіко-правових досліджень НАН України, 2011.
80. Хозяйственное право: Учебник. / В. К. Мамутов, Г.Л. Знаменский, К. С. Хахулин и др.; Под ред. Мамутова В. К. – К.: Юринком Интер, 2002. – 912 с.
81. Чому наслідком скасування ГК може стати примусова ліквідація сотень тисяч суб'єктів господарювання // https://sud.ua/ru/news/publication/157399-chomu-naslidkom-skasuvannya-gk-mozhe-stati-primusova-likvidatsiya-soten-tisyach-subyektiv-gospodaryuvannya?fbclid=IwAR376dz2SOEFbXODH7gt4r0YFZakCYcZdywez2IodOBkbHSr_JAw_p7iiM
82. Шаповалова О.В. Адаптація господарського законодавства до вимог сталого розвитку: автореф. дис... д-ра юрид. наук: 12.00.04 / О. В. Шаповалова; НАН України, Ін-т екон.-прав. дослідж. — Донецьк, 2007. — 35 с.
83. Шаповалова О. Концептуальні засади реалізації права на розвиток і господарське законодавство // Підприємництво, господарство і право. – 2008. - № 6.
84. Шаповалова О. Шляхи подолання неузгодженостей у цивільному та господарському законодавстві України // Підприємництво, господарство і право. – 2003. - № 3. – С. 25 – 26.
85. Штобер Рольф. Хозяйственно-административное право. Основы и проблемы. Мировая экономика и внутренний рынок; пер. с нем. / Р. Штобер. - М.: Волтерс Клувер, 2008. - 400 с.
86. Щербина В. С. Господарське право: підручник / В. С. Щербина. — 6-те вид., перероб. і допов. — К. : Юрінком Інтер, 2013. — 640 с.
87. Щербина В. До питання щодо рекодифікації цивільного законодавства // Голос України. - 2019. - № 246. - 21 грудня. - С. 5.

Тема 3. Основні напрями та форми участі держави і місцевого самоврядування у регулюванні господарської діяльності

Питання для самостійного опрацювання:

1. Основні положення теорії економічного аналізу права.
2. Поняття управління та організації господарської діяльності.

Теми для написання рефератів та есе:

1. Наукові теорії, що обґрунтовують необхідність державного регулювання економіки.
2. Основні напрями економічної політики держави.
3. Державна підтримка суб'єктів господарювання: поняття та форми.
4. Реформування законодавства про ліцензування господарської діяльності в останні роки.
5. Органи місцевого самоврядування як учасники відносин у сфері господарювання.
6. Основні напрямки державного управляючого впливу на господарську діяльність в окремих галузях і сферах економіки (ІТ-сектор, будівельна галузь, сільське господарство тощо).
7. Відповідальність у правовідносинах з ліцензування господарської діяльності.
8. Функціонування центрів надання адміністративних послуг в Україні: правові основи, вимоги до матеріально-технічної бази та організації діяльності.
9. Проблеми становлення законодавства про правове регулювання дозвільних відносин у сфері господарської діяльності.
10. Основні проблеми системи нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності на сучасному етапі розвитку господарського законодавства.
11. Засади правового регулювання контролю якості продукції (робіт, послуг).
12. Правове забезпечення цифровізації української економіки.
13. Дискусійні питання легалізації грального бізнесу в Україні.
14. Роль органів місцевого самоврядування у розвитку підприємництва в територіальних громадах.
15. Публічні закупівлі як засіб державного регулювання господарської діяльності.
16. Зміни організаційно-господарських повноважень органів місцевого самоврядування в контексті реформи децентралізації.

Рекомендована література та нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 30. - Ст. 141.
2. Закон України „Про державне регулювання виробництва і обігу спирту

- етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів” від 19 грудня 1995 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1995. - № 46. - Ст. 345.
3. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Голос України. – 2003. - № 49 - 50.
 4. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Голос України. – 2003. - № 45 - 48.
 5. Закон України “Про кооперацію” від 10 липня 2003 р. // Урядовий кур’єр. – 2003. - № 158. – 27 серпня.
 6. Закон України «Про державну підтримку сільського господарства України» від 24 червня 2004 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2004. - № 49. – Ст. 527.
 7. Закон України „Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності” від 6 вересня 2005 р. // Урядовий кур’єр. – 2005. - № 188. – 5 жовтня.
 8. Закон України „Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності” від 5 квітня 2007 р. // Урядовий кур’єр. – 2007. - № 113. – 27 червня.
 9. Закон України «Про заборону грального бізнесу в Україні» від 3 червня 2009 р. // Голос України. – 2009. - № 116. – 25 червня.
 10. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. // Офіційний вісник України. - 2010. - № 92. – Ст. 3248.
 11. Закон України „Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності” від 19 травня 2011 р. // Урядовий кур’єр. – 2011. - № 134. – 26 липня.
 12. Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» від 22 березня 2012 р. // Урядовий кур’єр. – 2012. - № 85. – 16 травня.
 13. Закон України “Про адміністративні послуги” від 6 вересня 2012 р. // Відомості Верховної Ради. - 2013. - № 32. - Ст. 409.
 14. Закон України “Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць” від 6 вересня 2012 р. // Відомості Верховної Ради. - 2013. - № 32. - Ст. 410.
 15. Закон України “Про державну підтримку розвитку індустрії програмної продукції” від 16 жовтня 2012 р. // Відомості Верховної Ради. - 2013. - № 47. - Ст. 656.
 16. Закон України «Про стандартизацію» від 5 червня 2014 р. // Урядовий кур’єр. – 2014. - № 121. – 9 липня.
 17. Закон України “Про державну допомогу суб’єктам господарювання” від 1 липня 2014 р. // Відомості Верховної Ради. - 2014. - № 34. - Ст. 1173.
 18. Закон України “Про технічні регламенти та оцінку відповідності” від 15 січня 2015 р. // Урядовий кур’єр. – 2015. - № 35. – 25 лютого.
 19. Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності» від 2 березня 2015 р. // Урядовий кур’єр. – 2015. - № 64. – 8 квітня.
 20. Постанова Кабінету Міністрів України „Деякі питання надання державних платних (адміністративних) послуг, видачі документів дозвільного характеру” від 1 липня 2009 р. № 724 // Урядовий кур’єр. – 2009. - № 128. – 18 липня.
 21. Постанова Кабінету Міністрів України „Про затвердження переліку певних дій щодо провадження господарської діяльності або видів господарської діяльності,

- які не можуть провадитися на підставі подання декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства” від 25 серпня 2010 р. № 725 // Урядовий кур'єр. – 2010. - № 157. – 27 серпня.
22. Постанова Кабінету Міністрів України „Про затвердження переліку органів ліцензування та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України” від 5 серпня 2015 р. № 609 // Офіційний вісник України. – 2015. - № 68. – Ст. 2232.
23. Постанова Кабінету Міністрів України „Деякі питання набуття права на провадження певних дій щодо здійснення господарської діяльності або видів господарської діяльності за декларативним принципом” від 7 грудня 2016 р. № 922 // Урядовий кур'єр. – 2016. - № 233. - 10 грудня.
24. Рішення Європейського Суду з прав людини від 27 червня 2019 р. у справі “ТОВ “Світ розваг” та інші проти України” // Право України. - 2019. - № 8. - С. 297 — 300.
25. Апанасенко К.І. Актуальні питання функціонування центрів надання адміністративних послуг і дозвільних центрів // Розумовські зустрічі: збірник наукових праць / Інститут законодавства Верховної ради України; Український інститут національної пам'яті; Дніпропетровський регіональний інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України; Сіверський центр післядипломної освіти; Сіверський інститут регіональних досліджень. – Чернігів: Сіверський центр післядипломної освіти, 2015. – Вип. 2. – 230 с. - С. 64 — 74.
26. Апанасенко К.І. Господарська компетенція органів місцевого самоврядування і реформи останніх років // Вісник господарського судочинства. - 2014. - № 1.
27. Апанасенко К.І. Державне регулювання та нагляд (контроль) у сфері господарської діяльності: навч. посіб. / К. І. Апанасенко ; Міністерство освіти і науки України, Чернігівський національний технологічний університет. - Чернігів : ЧНТУ, 2018. - 275 с.
28. Апанасенко К.І. Дозвільна система у сфері господарської діяльності: науково-практичний коментар Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності»: законодавство: судова практика: наук.-практ. посіб. / К.І. Апанасенко. – К.: Юрінком Інтер, 2012. – 312 с.
29. Апанасенко К.І. Зміни організаційно-господарських повноважень органів місцевого самоврядування: тенденції останнього десятиліття / К. І. Апанасенко // Вісник господарського судочинства. - 2011. - № 4. - С.120-128.
30. Апанасенко К. І. Нормативно-правова база технічного регулювання у сфері господарювання: питання класифікації / К. І. Апанасенко // Вісник господарського судочинства. - 2010. - № 4. - С. 119-125.
31. Апанасенко К.І. Про джерела правового регулювання дозвільних відносин у сфері господарської діяльності // Економіка та право. Серія “Право”. - 2019. - №3. - С. 3 — 23.
32. Апанасенко К. І. Про джерела правового регулювання дозвільних відносин у сфері господарської діяльності // Економіка та право. Серія “Право”. - 2019. - № 3.

33. Апанасенко К.І. Форми субсидування (державної підтримки) окремих галузей економіки / К. І. Апанасенко // Вісник господарського судочинства. - 2011. - № 5. - С.123-132.
34. Апанасенко К.І. Юридична природа дозвільних відносин у сфері господарської діяльності / К. І. Апанасенко// Вісник господарського судочинства. - 2011. - № 6. - С.128-137.
35. Апаров А.М., Онищенко О.М. Господарське право України. Підручники та навчальні посібники. Том 1: Загальна частина / А. М. Апаров, О. М. Онищенко. –К.: Видавництво Істина, 2016. – 452 с.
36. Ашихміна О. Органи місцевого самоврядування як учасники відносин у сфері господарювання / О. Ашихміна // Підприємництво, господарство і право. – 2012. - №9.
37. Баженова А. Реформування нормативно-правового регулювання ліцензування господарської діяльності / А. Баженова // Підприємництво, господарство і право. – 2017. - № 6. - С. 104-108.
38. Бакалінська О. Правове регулювання державної допомоги суб'єктам господарювання / О. Бакалінська // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. - 2017. - № 3. - С. 24-33.
39. Безух О. Технічне регулювання у сфері господарювання / О. Безух // Право України. - 2018. - № 5. - С. 30 - 45.
40. Бекірова Е. Правова природа інституту ліцензування певних видів господарської діяльності / Е. Бекірова // Підприємництво, господарство і право. - 2007. - № 10. - С. 95-97.
41. Богдан А.Й. Порівняльна характеристика регулювання надання державної підтримки сільськогосподарським виробникам у законодавстві України і ЄС / А.Й. Богдан // Вісник господарського судочинства. – 2009. - №6. – С. 116 – 122.
42. Вільямсон О.Е. Економічні інституції капіталізму: фірми, маркетинг, укладання контрактів / О.Е. Вільямсон. - Київ : АртЕк, 2001. - 457 с.
43. Вінник О.М. Господарське право : курс лекцій (загальна частина) / О.М. Вінник. - Київ: Видавництво Ліра-К, 2018. - 240 с.
44. Вінник О.М. Правове регулювання корпоративних відносин в умовах громадянського суспільства та цифровізації / О.М. Вінник // Юридична Україна. - 2018. - № 3-4 (183-184). - С. 90-99.
45. Вінник О.М. Цифровізація економіки: проблеми нормативно-правового забезпечення / О.М. Вінник // Юридична Україна. - 2018. - № 1-2 (181-182). - С. 43-51.
46. Воловик О.А. Погляд на право і розвиток економіко-правового дискурсу: монографія / О.А. Воловик. - К.: Юрінком Інтер, 2014. - 272 с.
47. Гамбург І. Формування та розвиток законодавства про технічне регулювання господарської діяльності / І. Гамбург // Підприємництво, господарство і право. – 2007. - № 6. – С. 16 – 19.
48. Господарське право: навч. посіб. для підгот. до іспитів / В. С. Мілаш. - Харків: Право, 2015. - 328 с.
49. Господарське право: Підручник / За ред. О. П. Подцерковного. – Х.: Одиссей, 2010. – 640 с.

50. Джабраїлов Р., Малолітнева В. Публічні закупівлі як засіб державного регулювання господарської діяльності та реалізації цілей сталого розвитку // Право України. - 2019. - № 8. - С. 47 — 64.
51. Деревянко Б.В. Нові види господарської діяльності як резерв розширення предмета регулювання господарським законодавством // Правове забезпечення соціально-економічного розвитку: стан та перспективи: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 35-річчю кафедри господарського права Донецького національного університету імені Василя Стуса (м. Вінниця, 11-12 жовтня 2019 р.). Наук. ред. А.Г. Бобкова, А.М. Захарченко. - Вінниця: ТОВ Віндрук, 2019. - 254 с. - С. 80-81.
52. Добровольська В. Засоби державного регулювання підприємницької діяльності / В. Добровольська // Підприємництво, господарство і право. – 2006. - № 2. – С. 89 – 91.
53. Захарченко А.М. Господарська компетенція місцевих державних адміністрацій: Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.04 / А. М. Захарченко; НАН України. Ін-т екон.-прав. дослідж. — Донецьк, 2007. — 20 с.
54. Зельдіна О.Р. Податкові пільги як складова інвестиційної привабливості України / О. Р. Зельдіна, В. В. Гришко // Юридична Україна - 2018. - № 1-2 (181-182). - С. 52-58.
55. Компетенція місцевих органів виконавчої влади, регіональних і міських органів місцевого самоврядування у сфері господарювання / НАН України, Ін-т економіко-прав. дослідж.; упоряд. О. О. Ашурков та ін.; за заг. ред. В. К. Мазутова. – К.: Юрінком Інтер, 2010. – 320 с.
56. Контроль і перевірки у сфері господарської діяльності: коментар законодавства, нормативно-правові акти, судова практика // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – 2011. - № 2.
57. Кравець І. Ретроспектива інституту суб'єктів організаційно-господарських повноважень в Україні / І. Кравець // Підприємництво, господарство і право. – 2006. - №10. – С. 35 – 38.
58. Кравець І.М. Правове становище суб'єктів організаційно-господарських повноважень: монографія / І. М. Кравець. - К.: Юрінком Інтер, 2010. – 240 с.
59. Крупка Ю. М. Ліцензування господарської діяльності в Україні. Коментар законодавства. Судова практика / Ю.М. Крупка // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – 2010. - № 1.
- 60.46. Крупчан О., Перепелюк В. Напрями удосконалення процедури видачі ліцензії на здійснення певного виду господарської діяльності / О. Крупчан, В. Перепелюк// Юридична Україна. – 2008. - № 5.
61. Кулага Е. Правове забезпечення інституційних перетворень у системі технічного регулювання в Україні / Е. Кулага // Підприємництво, господарство і право. - 2015. - № 11 (239). - С. 12-16.
62. Кулакова Є.В. Господарська компетенція обласних рад та обласних державних адміністрацій: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Є. В. Кулакова ; НАН України, Ін-т екон.-прав. дослідж. — Донецьк, 2009. — 20 с.
63. Ліллемяе О. Концепція поняття "державна допомога" / О. Ліллемяе // Право України. - 2018. - № 5. - С. 46-59.
64. Ліллемяе О.Е. Господарсько-правове забезпечення державної допомоги суб'єктам господарювання: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04

- / Ліллемяе Олена Едуардівна; НАН України, Ін-т екон.-прав. дослідж. - Київ, 2017. - 20 с.
65. Мілаш В.С. До питання про господарсько-правове забезпечення цифровізації економіки // Правове забезпечення соціально-економічного розвитку: стан та перспективи: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 35-річчю кафедри господарського права Донецького національного університету імені Василя Стуса (м. Вінниця, 11-12 жовтня 2019 р.). Наук. ред. А.Г. Бобкова, А.М. Захарченко. - Вінниця: ТОВ Віндрук, 2019. - 254 с. - С. 133-135.
66. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України: 3-тє вид., перероб. і допов. / За заг. ред. В.С. Щербини, Н.Б. Пацурії. – К.: Юрінком Інтер, 2019. - 816 с.
67. Попелюк В.П. Правове регулювання відносин контролю у сфері господарювання: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 / В. П. Попелюк ; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". — О., 2011. — 18 с.
68. Рогозян Ю.С. Аналіз джерельної бази з питань стимулювання підприємницької діяльності/ Ю.С. Рогозян // Економіка та право. Серія "Право". - 2015. - № 2 (41). - С. 31 — 37.
69. Розовский Б.Г. Рынок в ожидании эпохи социализма оцифрованной экономики: монография. - Северодонецк, 2019.
70. Сакоян Д. Правове регулювання розроблення державних стандартів України / Д. Сакоян // Право України. – 2007. - № 9. – С. 27 — 31.
71. Сакоян Д.І. Правове регулювання стандартизації в промисловості: автореф. дис. ... канд. юрид. наук (12.00.04) / Д. І. Сакоян. – К.: МАУП, 2011. – 18 с.
72. Устименко В.А. Экономико-правовые основы осуществления децентрализации в Украине / В.А. Устименко // Економіка та право. Серія "Право". - 2017. - № 1 (46). - С. 17 — 23.
73. Шабанов Р. Щодо поняття господарсько-правових засобів державного регулювання економіки за законодавством України / Р. Шабанов, М. Ждан // Підприємництво, господарство і право . - 2016. - № 11. - С. 84-88.
74. Шаповалова О. Принципи інституціоналізації цифрової інфраструктури контролю у сфері господарювання / О. Шаповалова // Право України. - 2019. - № 8. - С. 94 — 106.
75. Шпомер А.І. Ліцензування господарської діяльності (господарсько-правовий аспект) / А.І. Шпомер. – Автореф. дис... канд. юрид. наук (12.00.04). – К.: Київський національний університет ім. Т. Шевченка, 2006. – 20 с.
76. Щербина В. С. Господарське право: підручник / В. С. Щербина. — 6-те вид., перероб. і допов. — К. : Юрінком Інтер, 2013. — 640 с.
77. Щербина В.С. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування як учасники відносин у сфері господарювання / В.С. Щербина // Вісник господарського судочинства. – 2008. - № 1. – С. 111 – 117.
78. Щербина В.С. Суб'єкти господарського права: монографія / В. С. Щербина. – К.: Юрінком Інтер, 2008.

Тема 4. Суб'єкти господарських правовідносин та суб'єкти господарювання

Питання для самостійного опрацювання:

1. Категорія „господарська правосуб’єктність”: поняття, сутність, зміст.
2. Поняття і порядок формування статутного капіталу суб’єкта господарювання.
3. Поняття легалізації господарської діяльності.
4. Правовий статус відокремлених структурних підрозділів суб’єктів господарювання.
5. Вимоги щодо написання найменування суб’єктів господарювання.

Теми для написання рефератів та есе:

1. Порядок електронної реєстрації підприємців.
2. Корпоративні відносини як особливий вид господарських відносин.
3. Правові проблеми й шляхи боротьби з нелегальною господарською діяльністю.
4. Перспективи зміни організаційно-правових форм господарювання.
5. Правовий режим функціонування Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, порядок отримання інформації з Реєстру.
6. Роль Антимонопольного комітету України у процесі створення та припинення діяльності суб’єктів господарювання.

Рекомендована література та нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - № 30. - Ст. 141.
2. Закон України „Про підприємництво” від 7 лютого 1991 р. (стаття 4) // Голос України. – 1991. - № 44. – 5 березня.
3. Закон України “Про господарські товариства” від 19 вересня 1991р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. - № 49. – Ст. 682.
4. Закон України „Про Антимонопольний комітет України” від 26 листопада 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. - № 50. – Ст. 472.
5. Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні” від 21 травня 1997 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1997. — № 24. — Ст. 170.
6. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Голос України. – 2003. - № 49 - 50.
7. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Голос України. – 2003. - № 45 — 48.
8. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань» від 15 травня 2003 р. в редакції Закону від 26 листопада 2015 р. // Офіційний вісник України. – 2015. - № 100. – Ст. 3426.
9. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. // Офіційний вісник України. - 2010. - № 92. – Ст. 3248.
10. Закон України „Про центральні органи виконавчої влади” від 17 березня 2011р. // Урядовий кур’єр. – 2011. - № 66. – 12 квітня.
11. Закон України “Про присвоєння юридичним особам та об’єктам права власності

- імен (псевдонімів) фізичних осіб, ювілейних та святкових дат, назв і дат історичних подій” від 24 травня 2012 р. // Урядовий кур'єр. - 2012. - № 131. — 25 липня.
12. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку надання Кабінетом Міністрів України дозволу на узгоджені дії, концентрацію суб'єктів господарювання» від 28 лютого 2002 р. № 219 // Офіційний вісник України. – 2002. - № 9. – Ст. 405.
 13. Розпорядження Кабінету Міністрів України “Про затвердження переліку історичних державних найменувань” від 6 липня 2016 р. №479-р // Офіційний вісник України. – 2016. - № 55. – Ст. 1922.
 14. Розпорядження Антимонопольного комітету України „Про затвердження Положення про порядок подання заяв до Антимонопольного комітету України про попереднє отримання дозволу на концентрацію суб'єктів господарювання (Положення про концентрацію)” від 19 лютого 2002 р. № 33-р // Офіційний вісник України. – 2002. - № 13. – Ст. 769.
 15. Розпорядження Антимонопольного комітету України „Про затвердження Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку” від 5 березня 2002 р. № 49-р // Офіційний вісник України. – 2002. - № 14. – Ст. 778.
 16. Наказ Міністерства юстиції України „Про затвердження Порядку подання та обігу електронних документів державному реєстратору” від 19 серпня 2011 р. // Офіційний вісник України. – 2011. - № 68. – Ст. 2616.
 17. Наказ Міністерства юстиції України “Про затвердження Вимог до написання найменування юридичної особи, її відокремленого підрозділу, громадського формування, що не має статусу юридичної особи, крім організації профспілки” від 5 березня 2012 р. № 368/5 // Офіційний вісник України. – 2012. - № 20. - Ст. 772.
 18. Аветисян М.Р. Зміст організаційно-правової форми господарювання / М. Р. Аветисян // Часопис Київського університету права. - 2018. - № 3. - С. 183-188.
 19. Апанасенко К.І. Державне регулювання та нагляд (контроль) у сфері господарської діяльності: навч. посіб. / К. І. Апанасенко ; Міністерство освіти і науки України, Чернігівський національний технологічний університет. - Чернігів : ЧНТУ, 2018. - 275 с.
 20. Вінник О.М. Господарське право: курс лекцій (загальна частина). - Київ: Видавництво Ліра-К, 2018. - 240 с.
 21. Господарський кодекс України. Науково-практичний коментар / За ред. Коссака В.М. – К.: Алерта; КНТ; ЦУЛ, 2010. – 672 с.
 22. Грудницька С. Господарська правосуб'єктність: проблеми визначення сутності та поняття / С. Грудницька // Підприємництво, господарство і право. – 2008. - № 9.
 23. Грудницька С. Еволюція господарської правосуб'єктності як економіко-правової категорії / С. Грудницька // Право України. – 2008. - № 8. – С. 74 – 80.
 24. Єрема М.Р. Проблеми та перспективи законодавчого врегулювання статусу суб'єктів господарського права / М.Р. Єрема, А.В. Подать // Вісник господарського судочинства. - 2016. - № (2-3). - С. 128-136.

25. Зеліско А. “Підприємницька юридична особа приватного права” як системоутворююче поняття / А. Зеліско // Право України. - 2015. - № 4.
26. Кібенко О. Правові наслідки внесення відомостей до ЄДР: порівняльно-правовий аналіз положень Першої директиви ЄС та українського законодавства / О. Кібенко // Підприємництво, господарство і право. – 2005. - № 10. – С. 3 – 7.
27. Ковальчук А. Детінізація економіки як нормативно-правовий імператив / А. Ковальчук, А. Криштоф // Підприємництво, господарство і право. - 2016. - № 1 (239). - С. 51-55.
28. Компетенція місцевих органів виконавчої влади, регіональних і міських органів місцевого самоврядування у сфері господарювання / НАН України, Ін-т економіко-прав. дослідж.; упоряд. О.О. Ашурков та ін.; за заг. ред. В.К. Мазутова. – К.: Юрінком Інтер, 2010. – 320 с.
29. Корпоративне право України: навч. посіб. / упоряд.: І. В. Тетарчук, Т. Є. Дяків. - К. : ЦУЛ, 2018. - 255 с.
30. Корпоративне право: навчальний посібник. За заг. ред. О.В. Гарагонича, С.М. Грудницької. - К.: Видавничий Дім “Слово”, 2014. - 344 с.
31. Кравець І.М. Правовий статус суб'єктів організаційно-господарських повноважень за Господарським кодексом України / Кравець І.М. // Вісник господарського судочинства. – 2008. - № 1. – С. 157 – 170.
32. Кравчук В. Розмір статутного капіталу юридичної особи / В. Кравчук // Право України. – 2007. - № 2. – С. 70 - 72.
33. Кравчук В. Формування статутного капіталу юридичної особи / В.Кравчук // Право України. – 2007. - № 6. – С. 49 - 53.
34. Кучеренко І.М. Організаційно-правові форми юридичних осіб приватного права: Монографія / І.М. Кучеренко. - К.: Аста, 2004. - 328 с.
35. Машковська Л.В. Правовий статус некомерційних суб'єктів господарювання : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / Л.В. Машковська; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". - О., 2012. - 18 с.
36. Мілаш В. Проблеми визначення господарсько-правового статусу учасників господарських відносин / В. Мілаш // Підприємництво, господарство і право. – 2008. - № 2.
37. Мілаш В.С. Господарське право: Курс лекцій: У 2 ч. – Ч. 1. / Мілаш В.С. // – Х.: Право, 2008. – 496 с.
38. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України: 3-тє вид., перероб. і допов. / За заг. ред. В.С. Щербини, Н.Б. Пацурії. – К.: Юрінком Інтер, 2019. - 816 с.
39. Пашков В. Проблеми класифікації суб'єктів господарювання / В.Пашков // Підприємництво, господарство і право. – 2012. - № 5.
40. Петренко В. Правова природа та зміст статуту суб'єкта господарювання / В. Петренко // Підприємництво, господарство і право. – 2005. - № 12. – С.36 – 39.
41. Повар П.О. Правове регулювання ліквідації підприємств в Україні: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: 12.00.04 / П.О. Повар. – К., 2009. – 18 с.
42. Самойленко А.В. Суб'єктний склад внутрішньогосподарських відносин: деякі правові аспекти / А.В. Самойленко // Юридична Україна. - 2006. - № 4. - С. 65 - 71.

43. Санахметова Н.О. Підприємницьке право: Суб'єкти підприємництва. Кредитування. Оренда. Лізинг. Зовнішньоекономічна діяльність. Інвестиції. Антимонопольне законодавство. Захист від недобросовісної конкуренції. Реклама: Навч. посібник. 3-є вид., перероб. і доп. / Н.О. Санахметова. - К.: А.С.К., 2005. - 912 с.
44. Сороченко А. Галузева належність та юридична сутність корпоративних відносин / А. Сороченко // Підприємництво, господарство і право. – 2012. - №4.
45. Спасибо-Фатеева І. Деякі розсуди про юридичні особи та їхні організаційно-правові форми / І. Спасибо-Фатеева // Право України. – 2007. - № 2. – С. 118 – 123.
46. Стрільчук В. Удосконалення законодавства у сфері припинення діяльності суб'єкта господарювання, яке не пов'язане з його банкрутством / В. Стрільчук, Н. Іванюк // Підприємництво, господарство і право. - 2016. - № 5 (243). - С. 31-36.
47. Щербина В. С. Господарське право: підручник / В. С. Щербина. — 6-те вид., перероб. і допов. — К. : Юрінком Інтер, 2013. — 640 с.
48. Щербина В.С. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування як учасники відносин у сфері господарювання / Щербина В.С. // Вісник господарського судочинства. – 2008. - № 1. – С. 111 – 117.
49. Щербина В.С. Суб'єкти господарського права: монографія / Щербина В.С. – К.: Юрінком Інтер, 2008.

Тема 5. Загальні засади майнових відносин у сфері господарювання

Питання для самостійного опрацювання:

1. Проблеми категорії колективної власності.
2. Правовий режим державного майна.
3. Правовий режим комунального майна.
4. Особливості управління державним та комунальним секторами економіки.
5. Правові засади оцінки майна і майнових прав.
6. Порядок відчуження об'єктів державної власності.

Теми для написання рефератів та есе:

1. Особливості правового режиму майна Національної академії наук України, галузевих академій наук.
2. Правовий режим майна Збройних Сил України.
3. Зміни правового режиму державного майна в останнє десятиліття.
4. Зміни в законодавстві, що визначає правовий режим комунального майна, в останні роки.
5. Особливості правового режиму майна спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст.
6. Передача об'єктів права державної та комунальної власності як підстава виникнення й припинення права державної та комунальної власності.

7. Історія формування інституту комунальної власності в українському законодавстві.
8. Дискусія щодо права господарського відання та оперативного управління як належних речових прав у сучасних умовах господарювання.
9. Особливості управління корпоративними правами держави.

Рекомендована література та нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - № 30. - Ст. 141.
2. Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні” від 21 травня 1997 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1997. — № 24. — Ст. 170.
3. Закон України «Про господарську діяльність в Збройних Силах України» від 21 вересня 1999р. // Офіційний вісник України. – 1999. - № 42. – Ст. 2074.
4. Закон України „Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні” від 12 липня 2001 р. // Урядовий кур’єр. – 2001. - № 164. – 12 вересня.
5. Закон України «Про особливості правового режиму діяльності Національної академії наук України, галузевих академій наук та статусу їх майнового комплексу» від 7 лютого 2002 р. (в редакції Закону від 29 червня 2004р.) // Офіційний вісник України. – 2004. - № 30 (частина 1). – Ст. 1991.
6. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Голос України. – 2003. - № 49 - 50.
7. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Голос України. – 2003. - № 45 — 48.
8. Закон України „Про управління об’єктами державної власності” від 21 вересня 2006 р. // Урядовий кур’єр. – 2006. - № 195. – 18 жовтня.
9. Закон України «Про акціонерні товариства» від 17 вересня 2008 р. // Урядовий кур’єр. – 2008 - № 202. – 29 жовтня.
10. Постанова Кабінету Міністрів України “Про розмежування державного майна України між загальнодержавною (республіканською) власністю і власністю адміністративно-територіальних одиниць (комунальною власністю)” від 5 листопада 1991 р. № 311 // Зібрання постанов Уряду України. – 1991. - № 12. – Ст. 124.
11. Постанова Кабінету Міністрів України „Про затвердження Методики оцінки вартості об’єктів оренди, Порядку викупу орендарем оборотних матеріальних засобів та Порядку надання в кредит орендареві коштів та цінних паперів” від 10 серпня 1995 р. № 629 // Урядовий кур’єр. – 1995. - № 145 – 146. – 28 вересня.
12. Постанова Кабінету Міністрів України «Про управління корпоративними правами держави» від 15 травня 2000 р. № 791 // Офіційний вісник України. – 2000. - № 20. – Ст. 827.
13. Постанова Кабінету Міністрів України „Про затвердження Основних концептуальних підходів до підвищення ефективності управління корпоративними правами держави” від 11 лютого 2004 р. № 155 // Офіційний вісник України. – 2004. - № 6. – Ст. 327.

14. Постанова Кабінету Міністрів України „Про затвердження Положення про Єдиний реєстр об’єктів державної власності” від 23 лютого 2005 р. № 142 // Офіційний вісник України. – 2005. - № 8. – Ст. 436.
15. Постанова Кабінету Міністрів України „Про затвердження Порядку відчуження об’єктів державної власності” від 6 червня 2007 р. № 803 // Офіційний вісник України. – 2007. - № 43. – Ст. 1714.
16. Постанова Кабінету Міністрів України „Про затвердження Порядку здійснення контролю за виконанням функцій з управління об’єктами державної власності та критеріїв визначення ефективності управління об’єктами державної власності” від 19 червня 2007 р. № 832 // Урядовий кур’єр. – 2007. - № 116. – 4 липня.
17. Постанова Кабінету Міністрів України „Деякі питання реалізації військового майна” від 11 лютого 2009 р. № 88 // Урядовий кур’єр. – 2009. - № 29. – 18 лютого.
18. Наказ Національного агентства з управління державними корпоративними правами „Про затвердження Положення про реєстр державних корпоративних прав” від 14 травня 1999 р. № 72 // Офіційний вісник України. – 1999. - № 22. – Ст. 1027.
19. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку» від 18 жовтня 1999 р. №242 // Офіційний вісник України. – 1999. - № 44. – Ст. 2206.
20. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» від 27 квітня 2000 р. № 92 // Офіційний вісник України. – 2000. - № 21. – Ст. 871.
21. Наказ Фонду державного майна України „Про затвердження Порядку та умов користування Єдиним реєстром об’єктів державної власності” від 23 березня 2005 р. № 622 // Офіційний вісник України. – 2005. – № 16. – Ст. 866.
22. Наказ Фонду державного майна України та Державного комітету статистики України “Про затвердження структури Єдиного реєстру об’єктів державної власності” від 23 березня 2005 р. № 623/79 // Офіційний вісник України. – 2005. – №19. – Ст. 1005.
23. Наказ Фонду державного майна України „Про затвердження Критеріїв ефективності управління корпоративними правами держави” від 7 травня 2009р. № 694 // Офіційний вісник України. - 2009. - № 42. – Ст. 1423.
24. Дайджест судової практики Верховного Суду у справах, що виникають із корпоративних відносин (2018 р. - липень 2019 р.) // https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/Dajest_korporat_vidnosunu_1.pdf
25. Огляд судової практики розгляду Касаційним господарським судом у складі Верховного Суду справ у спорах щодо права власності (2018 р.) // https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/Oglyd_vlasn.pdf
26. Огляд за результатами вивчення судової практики розгляду господарськими судами справ щодо корпоративних спорів, корпоративних прав та цінних паперів (2018 р.) // https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/Oglyad_korpor_spori.pdf
27. Апанасенко К. Генезис правового інституту комунальної власності в Україні / К. Апанасенко // Підприємництво, господарство і право. – 2005. - № 9. – С. 52 – 54.
28. Апанасенко К.І. Комунальний сектор економіки: генезис, зміст та значення поняття / Апанасенко К.І. // Право України. – 2006. - № 3. – С. 51 – 55.

29. Апанасенко К. Особливості правового режиму майна комунальних унітарних підприємств / Апанасенко К.І. // Підприємництво, господарство і право. – 2006. - № 4. – С. 78 – 81.
30. Апанасенко К.І. Право комунальної власності: господарсько-правовий аспект. Монографія. / Апанасенко К.І. // - К.: Видавничий Дім „Слово”, 2010. – 264 с.
31. Апанасенко К.І. Проблеми участі територіальних громад у корпоративних відносинах // Вісник господарського судочинства. – 2005. - № 5. – С. 138 – 142.
32. Апанасенко К.І. Управління державною власністю: законодавчі зміни і тенденції останніх років / Апанасенко К.І. // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія „Юридичні науки”. – 2011. - № 87. – С. 66 – 70.
33. Апанасенко К.І. Формування спільної власності територіальних громад: окремі проблеми // Вісник господарського судочинства. – 2005. - № 6. – С. 175 – 178.
34. Бобкова А.Г., Заруднев Є.О. Щодо господарського відання та оперативного управління майном у порівнянні з законодавством ФРН / А.Г. Бобкова, Є.О. Заруднев // https://coordynata.com.ua/sodo-gospodarskogo-vidanna-ta-operativnogo-upravlinna-majnom-u-porivnanni-z-zakonodavstvom-frn?fbclid=IwAR0IGiSU5orWafKfIN6mtA8dz8kg9Ugow_gQeQBellLsWh3Z_VeEz kzmLlk
35. Вінник О.М. Господарське право: курс лекцій (загальна частина). - Київ: Видавництво Ліра-К, 2018. - 240 с.
36. Господарський кодекс України. Науково-практичний коментар / За ред. Коссака В.М. – К.: Алерта; КНТ; ЦУЛ, 2010. – 672 с.
37. Домашенко М.В., Рубаник В.Є. Власність і право власності: Нариси з історії, філософії, теорії і практики регулювання відносин власності в Україні. – Х.: Факт, 2002. – 550 с.
38. Ковальчук А. Законодавче забезпечення управління державною власністю / А. Ковальчук // Право України. – 2005. - № 12. – С. 29 – 32.
39. Корпоративне право України: навч. посіб. / упоряд.: І. В. Тетарчук, Т. Є. Дяків. - К. : ЦУЛ, 2018. - 255 с.
40. Корпоративне право: навчальний посібник. За заг. ред. О.В. Гарагонича, С.М. Грудницької. - К.: Видавничий Дім “Слово”, 2014. - 344 с.
41. Кравченко С. Право участі, корпоративні права та підприємницька діяльність учасників товариств / С. Кравченко // Право України. – 2007. - № 2. – С. 66 – 69.
42. Кравченко С. Схожість та розбіжності між поняттями права участі у товаристві, корпоративних прав та прав учасників товариств / С. Кравченко // Право України. – 2007. - № 4. – С. 93 – 97.
43. Мілаш В.С. Господарське право: Курс лекцій: У 2 ч. – Ч. 1. / Мілаш В.С. // – Х.: Право, 2008. – 496 с.
44. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України: 3-тє вид., перероб. і допов. / За заг. ред. В.С. Щербини, Н.Б. Пацурії. – К.: Юрінком Інтер, 2019. - 816 с.
45. Погрібний Д.І. Корпоративні права держави: поняття, підстави виникнення, механізм реалізації: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Д.І. Погрібний ; Нац. юрид. акад. України ім. Я.Мудрого. — Х., 2008.
46. Спасибо-Фатеева І. Речові права за Цивільним і Господарським кодексами України / І. Спасибо-Фатеева // Право України. - 2015. - № 4.

47. Степаненко С. Історична еволюція поняття „власність” (від Аристотеля до неоінституціоналістів) / С. Степаненко // Економіка України. – 2011. - № 9. – С. 76 – 92.
48. Субботенко О. Проблематика правомочності здійснення права власності обласними та районними радами щодо майна спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст відповідної адміністративно-територіальної одиниці / О. Субботенко // Підприємництво, господарство і право. – 2017. - № 3. - С. 73-76.
49. Устименко В.А. Власність територіальної громади міста (господарсько-правові аспекти): автореф. дис... д-ра юрид. наук: 12.00.04 / В.А. Устименко; НАН України. Ін-т екон.-прав. дослідж. — Донецьк, 2007.
50. Щербина В. С. Господарське право: підручник / В. С. Щербина. — 6-те вид., перероб. і допов. — К. : Юрінком Інтер, 2013. — 640 с.
51. Щербина В.С. Суб'єкти господарського права: монографія / Щербина В.С. – К.: Юрінком Інтер, 2008.

Тема 6. Підприємство як організаційна форма господарювання

Питання для самостійного опрацювання:

1. Особливості правового становища фермерських господарств.
2. Правовий статус підприємств з іноземними інвестиціями та іноземних підприємств.
3. Правовий статус підприємств релігійних організацій та громадських об'єднань.
4. Приватне підприємство як суб'єкт корпоративних правовідносин.

Теми для написання рефератів та есе:

1. Порядок проведення конкурсного відбору керівників державних підприємств.
2. Правовий статус і державна підтримка сільськогосподарських виробничих та обслуговуючих кооперативів.
3. Правовий статус інноваційних підприємств.
4. Правове регулювання членських відносин у виробничих кооперативах.
5. Асоційовані суб'єкти господарювання і дочірні підприємства.

Рекомендована література та нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - № 30. - Ст. 141.
2. Закон України “Про свободу совісті та релігійні організації” від 23 квітня 1991 р. // Відомості Верховної Ради УРСР. - 1991. - № 25. - Ст. 283.
3. Декрет Кабінету Міністрів України “Про впорядкування діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, створених за участю державних підприємств” від 31 грудня 1992 р. № 24 – 92 // Відомості Верховної Ради України. - 1993. - № 11. - Ст. 94.
4. Закон України “Про режим іноземного інвестування” від 19 березня 1996 р. // Голос України. – 1996. - № 77. – 25 квітня.

5. Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні” від 21 травня 1997 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1997. — № 24. — Ст. 170.
6. Закон України «Про сільськогосподарську кооперацію» від 17 липня 1997р. // Відомості Верховної Ради України. - 1997. - №39. - Ст.261.
7. Закон України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» від 16 липня 1999 р. (в редакції Закону від 12 січня 2006 р.) // Офіційний вісник України. – 2006. - № 5. – Ст. 207.
8. Закон України «Про інноваційну діяльність» від 4 липня 2002 р. // Офіційний вісник України. – 2002. - № 31. – Ст. 1447.
9. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Голос України. – 2003. - № 49 - 50.
10. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Голос України. – 2003. - № 45 — 48.
11. Закон України “Про фермерське господарство” від 19 червня 2003 р. // Офіційний вісник України від 01.08.2003. - 2003. - № 29. – Ст. 1438.
12. Закон України “Про кооперацію” від 10 липня 2003 р. // Урядовий кур’єр. – 2003. - № 158. – 27 серпня.
13. Закон України „Про громадські об’єднання” від 22 березня 2012 р. // Урядовий кур’єр. – 2012. - № 21. – 13 червня.
14. Закон України „Про організації роботодавців, їх об’єднання, права і гарантії їх діяльності” від 22 червня 2012 р. // Урядовий кур’єр. – 2012. - №31. – 22 серпня.
15. Постанова Кабінету Міністрів України „Про затвердження Порядку видачі, обліку і погашення векселів, виданих під час ввезення в Україну майна як внеску іноземного інвестора до статутного фонду підприємства з іноземними інвестиціями, а також за договорами (контрактами) про спільну інвестиційну діяльність, та сплати ввізного мита у разі відчуження цього майна” від 7 серпня 1996 р. № 937 // Урядовий кур’єр. – 1996. - № 154 - 155. – 17 серпня.
16. Постанова Кабінету Міністрів України „Про Типовий статут казенного підприємства” від 16 червня 1998 р. № 914 // Офіційний вісник України. – 1998. - № 24. – Ст. 891.
17. Постанова Кабінету Міністрів України “Про нормативно-правові акти щодо забезпечення реалізації Закону України “Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків” від 17 грудня 1999 р. №2311 // Офіційний вісник України. – 1999. - № 51. – Ст. 2534.
18. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Комісію з організації діяльності технологічних парків та інноваційних структур інших типів» від 6 серпня 2003 р. № 1219 // Офіційний вісник України. – 2003. - № 32. – Ст. 1706.
19. Постанова Кабінету Міністрів України „Деякі питання організації діяльності технологічних парків” від 29 листопада 2006 р. № 1657 // Урядовий кур’єр. – 2006. - № 235. – 13 грудня.
20. Постанова Кабінету Міністрів України „Про затвердження Порядку проведення конкурсного відбору керівників державних суб’єктів господарювання” від 3 вересня 2008 р. № 777 // Урядовий кур’єр. – 2008. - № 177. – 24 вересня.
21. Постанова Кабінету Міністрів України „Деякі питання надання державної підтримки сільськогосподарським обслуговуючим кооперативам” від 19 серпня 2009 р. № 1014-р // Урядовий кур’єр. – 2009. - № 175. – 24 вересня.

22. Постанова Кабінету Міністрів України „Про затвердження Порядку укладення державними підприємствами, установами, організаціями, а також господарськими товариствами, у статутному капіталі яких частка держави перевищують 50 відсотків, договорів про спільну діяльність, договорів комісії, доручення та управління майном” від 11 квітня 2012 р. № 296 // Урядовий кур’єр. – 2012. - № 72. – 20 квітня.
23. Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України „Про затвердження Порядку складання, затвердження та контролю виконання фінансового плану суб’єкта господарювання державного сектору економіки” від 2 березня 2015 р. № 205 // Офіційний вісник. - 2015. - № 24. - Ст. 691.
24. Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України „Про затвердження примірних статутів державного комерційного підприємства і казенного підприємства” від 26 липня 2012 р. № 870 // <http://rada.gov.ua>.
25. Александров Д. Законодавче конструювання інноваційних компаній: постановка питання // Підприємництво, господарство і право. – 2007. - № 9. – С. 113 – 116.
26. Алексеева Ю. Частное предприятие как субъект корпоративных отношений / Алексеева Ю. // Підприємництво, господарство і право. – 2006. - № 12. – С. 125 – 128.
27. Вінник О.М. Господарське право: курс лекцій (загальна частина). - Київ: Видавництво Ліра-К, 2018. - 240 с.
28. Господарський кодекс України. Науково-практичний коментар / За ред. Коссака В.М. – К.: Алерта; КНТ; ЦУЛ, 2010. – 672 с.
29. Григор’єва Х. Правові засади надання поворотної фінансової підтримки фермерським господарствам в Україні / Х. Григор’єва // Підприємництво, господарство і право. - 2017. - № 2. - С. 105-109.
30. Грудницкая С. Проблемы совершенствования правового статуса государственных предприятий / С. Грудницкая // Підприємництво, господарство і право. – 2012. - № 1, 2.
31. Грудницкая С. Экономико-правовая сущность и понятие предприятия на современном этапе / С. Грудницкая // Підприємництво, господарство і право. – 2010. - №11. – С. 57 – 61; Підприємництво, господарство і право. – 2010. - № 12. – С.3 – 7.
32. Гула О. Перетворення приватного підприємства на приватне товариство: шляхи вдосконалення організаційно-правової форми підприємництва / О. Гула // Підприємництво, господарство і право. – 2003. - № 4. – С. 82 – 84.
33. Загнітко О., Малига В. Правовий статус підприємств колективної власності / О. Загнітко, В. Малига // Право України. – 2005. - № 2. – С. 43 – 47.
34. Зубатенко О. Деякі аспекти правового статусу кооперативу як учасника господарських відносин / О. Зубатенко // Підприємництво, господарство і право. – 2009. - № 9. – С. 80 – 82.
35. Єрмоленко В. Майнове становище фермерського господарства як суб’єкта аграрно-майнових правовідносин / В. Єрмоленко // Підприємництво, господарство і право. – 2007. - № 11. – С. 59 – 62.
36. Коваленко Т. Новели законодавства про фермерські господарства : позитивні та негативні аспекти / Т. Коваленко // Юридична Україна. - 2016. - № 7-8. - С. 30-37.

37. Коверзнев В. Правова природа членських відносин у виробничих кооперативах // Юридична Україна. – 2012. - № 2.- С. 78 – 86.
38. Коверзнев В.О. Господарсько-правовий статус виробничих кооперативів: монографія / В.О. Коверзнев. - К.: Видавничий Дім “Слово”, 2013. - 232 с.
39. Корпоративне право України: навч. посіб. / упоряд.: І. В. Тетарчук, Т. Є. Дяків. - К. : ЦУЛ, 2018. - 255 с.
40. Корпоративне право: навчальний посібник. За заг. ред. О.В. Гарагонича, С.М. Грудницької. - К.: Видавничий Дім “Слово”, 2014. - 344 с.
41. Кравчук В. М. Засновник – підприємство: сутність взаємовідносин / В.М. Кравчук // Право України. – 1998. - № 8. – С. 103 – 108.
42. Лушпаєв С. Правове становище сімейного фермерського господарства: окремі питання / С. Лушпаєв // Підприємництво, господарство і право. - 2017. - № 3. - С. 107-110.
43. Любимов І.М. Правовий статус державних підприємств: автореф. дис. ...канд. юрид. наук : 12.00.04 / І.М. Любимов; НАН України, Ін-т екон.-прав. дослідж. - Донецьк, 2010. - 19 с.
44. Машковська Л.В. Правовий статус некомерційних суб'єктів господарювання : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / Л.В. Машковська; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". - О., 2012. - 18 с.
45. Мілаш В.С. Господарське право: Курс лекцій: У 2 ч. – Ч. 1. / Мілаш В.С. // – Х.: Право, 2008. – 496 с.
46. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України: 3-тє вид., перероб. і допов. / За заг. ред. В.С. Щербини, Н.Б. Пацурії. – К.: Юрінком Інтер, 2019. - 816 с.
47. Переверзева Л. Поняття “дочірнє підприємство” / Л. Переверзева // Підприємництво, господарство і право. – 2012. - № 4.
48. Похиленко І. Поняття фермерського господарства як організаційно-правової форми суб'єктів малого підприємництва / І. Похиленко // Підприємництво, господарство і право. – 2007. - № 11. – С. 56 – 58.
49. Саніахметова Н.О. Підприємницьке право: Суб'єкти підприємництва. Кредитування. Оренда. Лізинг. Зовнішньоекономічна діяльність. Інвестиції. Антимонопольне законодавство. Захист від недобросовісної конкуренції. Реклама: Навч. посібник. 3-є вид., перероб. і доп. / Н.О. Саніахметова. - К.: А.С.К., 2005. - 912 с.
50. Лукач І.В. Правове становище холдингових компаній за законодавством України: Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.04 / І.В. Лукач; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. — К., 2007. — 18 с.
51. Уркевич В., Браніцький О. Окремі правові питання створення фермерських господарств / В. Уркевич, О. Браніцький // Підприємництво, господарство і право. – 2011. - № 3. – С. 160 –162.
52. Хахулин В., Алексеева Ю. Легальное определение частного предприятия в Украине / Хахулин В // Підприємництво, господарство і право. – 2007. - № 1. – С. 87 – 90.
53. Чевичалова Ж.В. Правова природа дочірнього підприємства: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Ж.В. Чевичалова ; Нац. юрид. акад. України ім. Я.Мудрого. — Х., 2008. — 20 с.

54. Черненко О. Особливості правового статусу казенних підприємств за законодавством України / О. Черненко // Підприємництво, господарство і право. – 2010. - № 2. – С. 66- 69.
55. Черненко О.А. Організаційно-правові форми державного підприємства: дис. ...канд. юрид. наук: 12.00.04 / Черненко Олена Анатоліївна ; НДІ приват. права і підприємництва Нац. акад. прав. наук України. - К., 2011. - 200 с.
56. Щербина В. С. Господарське право: підручник / В. С. Щербина. — 6-те вид., перероб. і допов. — К. : Юрінком Інтер, 2013. — 640 с.
57. Щербина В.С. Суб'єкти господарського права: монографія / Щербина В.С. – К.: Юрінком Інтер, 2008.

Тема 7. Господарські товариства як суб'єкти господарського права

Питання для самостійного опрацювання:

1. Права й обов'язки учасників господарських товариств.
2. Особливості управління господарськими товариствами.
3. Особливості прав та обов'язків акціонерів.
4. Види вкладів до статутних фондів господарських товариств та особливості їх правового режиму.
5. Відповідальність учасників товариств за невиконання своїх обов'язків щодо участі в діяльності господарського товариства.
6. правонаступництво у правах учасника господарського товариства.
7. Розрахунок з учасником у разі виходу його з господарського товариства.

Теми для написання рефератів та есе:

1. Історія формування інституту господарських товариств.
2. Порядок збільшення (зменшення) розміру статутного капіталу господарського товариства.
3. Правовий статус акціонерів (права, обов'язки, відповідальність).
4. Правовий режим дивідендів.
5. Правовий режим інформації про акціонерне товариство та товариства з обмеженою і додатковою відповідальністю.
6. Переважне право на придбання акцій: практичні аспекти використання.

Рекомендована література та нормативно-правові акти:

1. Закон України “Про господарські товариства” від 19 вересня 1991р. // Відомості Верховної Ради України. – 1991. - № 49. – Ст. 682.
2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Голос України. – 2003. - № 49 - 50.
3. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Голос України. – 2003. - № 45 — 48.

4. Закон України “Про акціонерні товариства” від 17 вересня 2008 р. // Урядовий кур’єр. – 2008 - № 202. – 29 жовтня.
5. Закон України “Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю” від 6 лютого 2018 р. // Відомості Верховної Ради. - 2018. - № 13. - Ст. 69.
6. Постанова Кабінету Міністрів України “Деякі питання дерегуляції господарської діяльності” від 27 березня 2019 р. № 367 [модельний статут товариства з обмеженою відповідальністю] // Офіційний вісник України. – 2019. - № 36. - Ст. 1260.
7. Рішення Конституційного Суду України від 11 травня 2005 р. № 4-рп/2005 (справа про права акціонерів ЗАТ) // Офіційний вісник України. – 2005. - № 21. – Ст. 1135.
8. Постанова Пленуму Верховного Суду України „Про практику розгляду судами корпоративних спорів” від 24 жовтня 2008 р. № 13 // Вісник Верховного Суду України. – 2008. - № 11.
9. Артеменко С. Права акціонерів за законодавством України / Артеменко С. // Підприємництво, господарство і право. – 2001. - № 6. – С. 27 – 30.
10. Атаманова Ю.Е. Участие в хозяйственных обществах правами промышленной собственности: правовые проблемы передачи инновационного продукта / Ю.Е. Атаманова.- Харьков, 2004. - 208 с.
11. Вінник О.М. Господарське право : курс лекцій (загальна частина). - Київ: Видавництво Ліра-К, 2018. - 240 с.
12. Господарський кодекс України: Науково-практичний коментар / О.І. Харитонова, Є.О. Харитонов, В.М. Коссака та ін.; За ред. О.І. Харитонової. – Х.: „Одісей”, 2006. – 832 с.
13. Господарський кодекс України. Науково-практичний коментар / За ред. Коссака В.М. – К.: Алерта; КНТ; ЦУЛ, 2010. – 672 с.
14. Гулик А. Право акціонера на участь в управлінні справами акціонерного товариства / А. Гулик // Підприємництво, господарство і право. – 2007. - № 3. – С. 40 – 43.
15. Дмитрієва Ю. Виникнення та розвиток інституту простого товариства (роль римського приваного права у цьому процесі) / Ю. Дмитрієва // Право України. – 2007. - № 6. – С.126 – 130.
16. Ковальчук А. Щодо правової природи майна акціонерних товариств / А. Ковальчук // Право України. – 2006. - № 6. – С. 45 – 48.
17. Короташ Я.О. Поняття та функції статутного капіталу товариства з обмеженою відповідальністю / Я.О. Короташ // Право і суспільство. - 2017. - № 2. - Ч. 2.
18. Корпоративне право: навчальний посібник. За заг. ред. О.В. Гарагонича, С.М. Грудницької. - К.: Видавничий Дім “Слово”, 2014. - 344 с.
19. Корпоративне право України: підручник / В.В. Луць, В.А. Васильєва, О.Р. Кібенко, І.В. Спасибо-Фатєєва та ін.; за заг. ред. В.В. Луця. – К.: Юрінком Інтер, 2010. – 384 с.
20. Корпоративне управління за законодавством України: теоретико-прикладні проблеми. Монографія / О.А. Беяневич, А.В. Мягкий. - К.: НДІ приватного права підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака НАПрН України, 2017. - 320 с.
21. Кравчук В. Відповідальність за порушення учасниками обов’язків з формування статутного капіталу / В. Кравчук // Право України. – 2007. - №10. –

- С. 73 – 75.
22. Кравчук В. Вихід учасника з товариства з обмеженою відповідальністю: проблемні питання / В. Кравчук // Підприємництво, господарство і право. – 2002. - №№ 1, 2.
 23. Кравчук В. Вклади статутного капіталу господарського товариства / В. Кравчук // Право України. – 2007. - № 7. – С. 57 – 61.
 24. Кравчук В. Правові наслідки смерті (реорганізації) учасника господарського товариства / В. Кравчук // Предпринимательство, хозяйство и право. – 2000. - № 2. – С. 64 – 67.
 25. Кравчук В.М. Проблеми реалізації та захисту переважного права придбання акцій за Законом України „Про акціонерні товариства” / В.М. Кравчук // Вісник господарського судочинства. – 2009. - № 6. – С. 100 – 108.
 26. Лідовець Р. Право участі у товаристві з обмеженою відповідальністю як об'єкт спадкового правовідношення / Р. Лідовець // Підприємництво, господарство і право. – 2007. - № 7. – С. 28 – 30.
 27. Лукач І.В. Теоретичні проблеми правового регулювання корпоративних відносин в Україні: монографія / І.В. Лукач. - К.: Ліра-К, 2015. - 432 с.
 28. Луць В.В. Деякі питання здійснення та захисту корпоративних прав в Україні / В.В. Луць // Вісник господарського судочинства. – 2008. - № 1. – С. 125 – 130.
 29. Мілаш В.С. Господарське право: Курс лекцій: У 2 ч. – Ч. 1./ Мілаш В.С. - Х.: Право, 2008. – 496 с.
 30. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України: 3-тє вид., перероб. і допов. / За заг. ред. В.С. Щербини, Н.Б. Пацурії. – К.: Юрінком Інтер, 2019. - 816 с.
 31. Науково-практичний коментар до Закону України „Про акціонерні товариства” // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – 2009. - № 9.
 32. Науково-практичний коментар до Закону України „Про господарські товариства” // Бюлетень законодавства і юридичної практики України. – 2008. - № 9.
 33. Пашутін Є. Право акціонера на інформацію / Є. Пашутін // Право України. – 2006. - № 11. – С. 47 – 50.
 34. Рабовська С. Правовий зміст корпоративних прав за ГК та їх складові частини / С. Рабовська // Право України. – 2005. - № 7. – С. 68 – 71.
 35. Рябота В.В. Реалізація прав акціонерів при злитті, приєднанні та поглинанні акціонерних товариств в Україні: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.04 / В.В. Рябота ; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. — К., 2008. — 16 с.
 36. Саракун І. Особливості купівлі-продажу корпоративних прав учасників господарських товариств / І. Саракун // Підприємництво, господарство і право. – 2006. - № 12. – С. 137 – 141.
 37. Саракун І. Суб'єкти корпоративних правовідносин / І. Саракун // Підприємництво, господарство і право. – 2005. - № 3. – С. 16 – 20.
 38. Синявська Я.С. Механізм притягнення учасників повного товариства до майнової відповідальності за борги повного товариства / Я.С. Синявська // Вісник господарського судочинства. – 2009. - № 6. – С. 142 – 149.
 39. Тичкова О. Засади локального регулювання корпоративних відносин / О. Тичкова // Право України. – 2007. - № 11. – С. 58 – 62.
 40. Фесечко Л. Правовые средства управления акционерным капиталом: вопросы

- выкупа акций / Л. Фесечко // Підприємництво, господарство і право. – 2005.- № 2. – С. 77 – 79.
41. Ханієва Ф. Порядок внесення вкладу до господарського товариства / Ф. Ханієва // Підприємництво, господарство і право. - 2016. - № 12. - С. 69-74.
42. Хоменко В.О. Правові наслідки прийняття рішення про припинення господарського товариства / В.О. Хоменко // Київський університет права НАН України. Часопис Київського університету права. - 2018. - № 3. - С. 204-209.
43. Цікало В. Види прав учасників господарського товариства / В. Цікало // Підприємництво, господарство і право. - 2017. - № 1. - С. 50-54.
44. Цікало В. Здійснення права на вихід з товариства з обмеженою відповідальністю / В. Цікало // Підприємництво, господарство і право. - 2017. - № 4. - С. 39-43.
45. Чевичалова Ж. Правове становище дочірніх компаній: міжнародно-правовий аспект / Ж. Чевичалова // Підприємництво, господарство і право. – 2005. - № 2. – С. 123 – 125.
46. Шуба Б. Вдосконалення законодавства про капіталізацію внесків у господарське товариство / Б. Шуба // Право України. – 2005. - № 4. – С. 78 – 80.
47. Щербина В. С. Господарське право: підручник / В. С. Щербина. — 6-те вид., перероб. і допов. — К. : Юрінком Інтер, 2013. — 640 с.

Тема 8. Правовий статус фізичних осіб-підприємців та інших суб'єктів господарювання

Питання для самостійного опрацювання:

1. Обмеження господарської правосуб'єктності фізичних осіб-підприємців.
2. Види й організаційно-правові форми об'єднань підприємств.
3. Майнові відносини в об'єднанні підприємств.
4. Правове становище кредитних спілок.

Теми для написання рефератів та есе:

1. Форми участі громадських об'єднань у господарських відносинах.
2. Проблеми права власності на майно фізичної особи – підприємця.
3. Механізми створення асоційованих суб'єктів господарювання.
4. Форми об'єднання інтересів підприємств у світовій практиці.
5. Правове становище дочірніх підприємств.

Рекомендована література та нормативно-правові акти:

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Голос України. – 2003. - № 49 - 50.
2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Голос України. – 2003. - № 45 — 48.
3. Закон України “Про холдингові компанії в Україні” від 15 березня 2006р. // Урядовий кур'єр. – 2006. - № 73 – 74. – 18 квітня.

4. Роз'яснення Міністерства юстиції України „Статус фізичної особи – підприємця: проблеми застосування законодавства” від 14 січня 2011 р. // [http: rada.gov.ua](http://rada.gov.ua).
5. Апанасенко К.І. Комунальні господарські об'єднання: актуальні проблеми правового регулювання / Апанасенко К.І. // Право України. – 2008. - № 2. – С. 50 – 53.
6. Березюк О. Господарські об'єднання: стан законодавства та перспективи розвитку / О. Березюк // Право України. – 1998. - № 3. – С. 28 – 30.
7. Блащук Т. Фізична особа як суб'єкт підприємницької діяльності / Т. Блащук // Підприємництво, господарство і право. – 2009. - № 7. - С. 161 – 163.
8. Вінник О.М. Господарське право : курс лекцій (загальна частина). - Київ: Видавництво Ліра-К, 2018. - 240 с.
9. Віхров О., Ібрагімова Н. До питання про господарсько-правовий статус холдингових компаній / О. Віхров, Н. Ібрагімова // Підприємництво, господарство і право. – 2007. - № 5. – С. 41 – 45.
10. Господарський кодекс України: Науково-практичний коментар / О.І. Харитонов, Є.О. Харитонов, В.М. Коссака та ін.; За ред. О.І. Харитонової. – Х.: „Одісей”, 2006. – 832 с.
11. Господарський кодекс України. Науково-практичний коментар / За ред. Коссака В.М. – К.: Алерта; КНТ; ЦУЛ, 2010. – 672 с.
12. Гріщенко О.В. Деякі аспекти господарсько-правового статусу фізичної особи-підприємця / О.В. Гріщенко // Вісник господарського судочинства. – 2010. - № 5. – С. 144 – 149.
13. Джуринський В. Майнові відносини у об'єднанні підприємств (господарсько-правові аспекти) / В. Джуринський // Підприємництво, господарство і право. – 2009. - № 1. - С. 22 – 24.
14. Джуринський В.О. Правове становище господарських об'єднань в Україні: монографія. / Джуринський В.О. – К.: Юрінком Інтер, 2010. – 224 с.
15. Корпоративне право: навчальний посібник. За заг. ред. О.В. Гарагонича, С.М. Грудницької. - К.: Видавничий Дім “Слово”, 2014. - 344 с.
16. Корпоративне право України: підручник / В.В. Луць, В.А. Васильєва, О.Р. Кібенко, І.В. Спасибо-Фатєєва та ін.; за заг. ред. В.В. Луця. – К.: Юрінком Інтер, 2010. – 384 с.
17. Корпоративне управління за законодавством України: теоретико-прикладні проблеми. Монографія / О.А. Беяневич, А.В. Мякий. - К.: НДІ приватного права підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака НАПрН України, 2017. - 320 с.
18. Кравець І. Господарські об'єднання: окремі проблеми вдосконалення правового становища / І. Кравець // Підприємництво, господарство і право. – 2005. - № 5. - С. 79 – 81.
19. Мілаш В.С. Господарське право: Курс лекцій: У 2 ч. – Ч. 1./ Мілаш В.С. - Х.: Право, 2008. – 496 с.
20. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України: 3-тє вид., перероб. і допов. / За заг. ред. В.С. Щербини, Н.Б. Пацурії. – К.: Юрінком Інтер, 2019. - 816 с.
21. Опришко Д. Корпорація як різновид договірних об'єднань підприємств / Д.Опришко // Юридична Україна. - 2013. - № 4.

22. Чевичалова Ж. Правовий статус дочірнього підприємства як самостійної організаційно-правової форми юридичної особи / Ж. Чевичалова // Підприємництво, господарство і право. – 2005. - № 5. – С. 72 – 75.
23. Щербина В. С. Господарське право: підручник / В. С. Щербина. — 6-те вид., перероб. і допов. — К. : Юрінком Інтер, 2013. — 640 с.

Тема 9. Правові основи захисту економічної конкуренції, захисту суб'єктів господарювання і споживачів від недобросовісної конкуренції

Питання для самостійного опрацювання:

1. Поняття і види природних монополій.
2. Порядок оскарження рішень органів Антимонопольного комітету України.
3. Правове регулювання відносин у сфері реклами.
4. Правовий режим комерційної таємниці.

Теми для написання рефератів та есе:

1. Антиконтурентні узгоджені дії суб'єктів господарювання.
2. Зловживання монопольним (домінуючим) становище на ринку.
3. Антиконтурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю.
4. Обмежувальна та дискримінаційна діяльність суб'єктів господарювання та об'єднань.
5. Правопорушення щодо антимонопольних органів.
6. Концентрація без дозволу антимонопольних органів як вид господарських правопорушень.
7. Конкурентна політика в Україні.
8. Адаптація конкурентного законодавства України до законодавства Європейського Союзу.
9. Правове регулювання функціонування природних монополій в Україні.
10. Проблеми захисту прав споживачів при спотворенні конкуренції.
11. Проблемні аспекти поняття недобросовісної конкуренції.
12. Порядок проведення перевірок додержання законодавства про захист економічної конкуренції.
13. Правова регламентація конкуренції в зарубіжних країнах.
14. Судова практика у справах про порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції.
15. Судова практика у справах про зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку.
16. Судова практика у справах про антиконкурентні узгоджені дії.

Рекомендована література та нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - № 30. - Ст. 141.
2. Закон України „Про Антимонопольний комітет України” від 26 листопада 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. - № 50. – Ст. 472.
3. Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції» від 7 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - № 36. – Ст. 164.
4. Закон України «Про рекламу» від 3 липня 1996 р. в редакції Закону від 11 липня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2004. - № 8. – Ст. 62.
5. Закон України „Про природні монополії” від 20 квітня 2000 р. // Офіційний вісник України. – 2000. - № 19. – Ст. 772.
6. Закон України «Про захист економічної конкуренції» від 11 січня 2001р. // Офіційний вісник України. – 2001. - № 7. – Ст. 260.
7. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Голос України. – 2003. - № 49 - 50.
8. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Голос України. – 2003. - № 45 - 48.
9. Постанова Кабінету Міністрів України «Про перелік відомостей, що не становлять комерційної таємниці» від 9 серпня 1993 р. № 611 // Зібрання постанов Уряду України. – 1993. - № 12. – Ст. 269.
10. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку надання Кабінетом Міністрів України дозволу на узгоджені дії, концентрацію суб'єктів господарювання» від 28 лютого 2002 р. № 219 // Офіційний вісник України. – 2002. - № 9. – Ст. 405.
11. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції розвитку системи державного регулювання діяльності суб'єктів природних монополій на ринку комунальних послуг» від 9 липня 2008 р. № 932-р // Урядовий кур'єр. – 2008. - № 143. – 6 серпня.
12. Розпорядження Антимонопольного комітету України «Про затвердження Тимчасових правил розгляду справ про порушення антимонопольного законодавства України» від 19 квітня 1994 р. №5 //ЛІГА:ЗАКОН Юрист 7.8.1 © ІАЦ «ЛІГА».
13. Розпорядження Антимонопольного комітету України „Про Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України” від 23 лютого 2001 р. № 32-р // Офіційний вісник України. – 2001. - № 14. – Ст. 622.
14. Розпорядження Антимонопольного комітету України „Про Положення про порядок проведення перевірок додержання законодавства про захист економічної конкуренції” від 25 грудня 2001 р. № 182-р // Офіційний вісник України. – 2002. - № 7. – Ст. 323.
15. Розпорядження Антимонопольного комітету України „Про затвердження Положення про порядок подання заяв до органів Антимонопольного комітету України про надання дозволу на узгоджені дії суб'єктів господарювання” від 12 лютого 2002 р. № 26-р // Офіційний вісник України. – 2002. - № 11. – Ст. 542.
16. Розпорядження Антимонопольного комітету України „Про затвердження Типових вимог до узгоджених дій суб'єктів господарювання для загального звільнення від попереднього одержання дозволу органів Антимонопольного

- комітету України на узгоджені дії суб'єктів господарювання” від 12 лютого 2002 р. № 27-р // Офіційний вісник України. – 2002. - № 11. – Ст. 543.
17. Розпорядження Антимонопольного комітету України „Про затвердження Положення про порядок подання заяв до Антимонопольного комітету України про попереднє отримання дозволу на концентрацію суб'єктів господарювання (Положення про концентрацію)” від 19 лютого 2002 р. № 33-р // Офіційний вісник України. – 2002. - № 13. – Ст. 769.
 18. Розпорядження Антимонопольного комітету України „Про затвердження Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку” від 5 березня 2002 р. № 49-р // Офіційний вісник України. – 2002. - № 14. – Ст. 778.
 19. Інформаційний лист Вищого господарського суду України “Про Перелік питань, вміщених в оглядових листах Вищого господарського суду України, які стосуються розгляду господарськими судами справ, пов'язаних із застосуванням конкурентного законодавства” від 23 лютого 2009 р. № 01-08/122 // Вісник господарського судочинства. - 2009. - №2.
 20. Постанова Пленуму Вищого господарського суду України “Про деякі питання практики застосування конкурентного законодавства” від 26 грудня 2011 р. № 15 // Вісник господарського судочинства. - 2012. - №1.
 21. Оглядний лист Вищого господарського суду України «Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних із застосуванням конкурентного законодавства (за матеріалами справ, розглянутих у касаційному порядку Вищим господарським судом України)» від 4 квітня 2012 р. № 01-06/418/2012 // Вісник господарського судочинства. - 2012. - №3.
 22. Архангельский Ю. Есть ли вред от монополии? / Ю. Архангельский // Экономика Украины. – 2006. - № 11. – С. 62 – 69.
 23. Бакалінська О. Доктринальні підходи до визначення поняття “недобросовісна конкуренція” / О. Бакалінська // Юридична Україна. - 2015. - № 10-12.
 24. Безух О. Неправомірне використання ділової репутації в конкуренції / О. Безух // Підприємництво, господарство і право. – 2003. - № 5. – С. 24 – 27.
 25. Безух О. Обмеження конкуренції органами державної влади і місцевого самоврядування / О. Безух // Юридична Україна. - 2013. - № 7.
 26. Безух О. Особливості правового статусу суб'єктів відносин у сфері економічної конкуренції / О. Безух // Юридична Україна. - 2013. - № 6.
 27. Безух О. Правила економічної конкуренції / О. Безух // Юридична Україна. - 2013. - № 4.
 28. Безух О. Проблеми захисту прав споживачів при спотворенні конкуренції / О. Безух // Українське комерційне право. – 2007. - № 8. – С. 56 - 61.
 29. Валитов С.С. Конкурентное право Украины: Учеб. пособие. / С.С. Валитов. - Донецк: Норд-Пресс, 2005. - 384 с.
 30. Верещагіна О. Державний контроль за антимонопольно-конкурентною політикою / О. Верещагіна // Підприємництво, господарство і право. – 2012. - № 3.
 31. Вінник О.М. Господарське право : курс лекцій (загальна частина). - Київ: Видавництво Ліра-К, 2018. - 240 с.
 32. Господарське право: Підручник / За ред. О.П. Подцерковного. – Х.: Одиссей,

2010. – 640 с.
33. Господарське право України: Навчальний посібник / За заг. ред. проф. Н.О. Саніахметової. – Х.: „Одіссей”, 2005. – 608 с.
 34. Грудницький В. Гармонізація національного законодавства про зловживання монополієм (домінуючим) становищем із правом Європейського Союзу / В. Грудницький // Підприємництво, господарство і право. – 2017. - № 4. - С. 59-63.
 35. Грудницький В.М. Попередження зловживання монополієм (домінуючим) становищем / В.М. Грудницький // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія “Право”. 2016. Вип. 36. Т. 1. - С. 153 — 156.
 36. Джуринський О. Акти недобросовісної конкуренції: правові аспекти систематизації / О. Джуринський // Підприємництво, господарство і право. – 2010. - №9. – С. 47 – 50.
 37. Журик Ю.В. Розгляд антимонопольними органами України справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції: Монографія. / Журик Ю.В. – Кам’янець-Подільський: ПП Мошак М.І., 2006. – 148 с.
 38. Замрига А. Актуальні проблеми правового регулювання антимонопольних конкурентних відносин в умовах сьогодення / А. Замрига // Підприємництво, господарство і право. - 2016. - № 10. - С. 31-34.
 39. Киндзерский Ю., Паламарчук Г. Проблемы национальной конкурентоспособности и приоритеты конкурентной политики в Украине / Ю.Киндзерский, Г. Паламарчук // Экономика Украины. – 2006. - № 8. – С. 19 – 29.
 40. Коваль И. Копирование внешнего вида изделия конкурента / И. Коваль // Підприємництво, господарство і право. – 2003. - № 5. – С. 11 – 13.
 41. Корчак Н.М. Державне регулювання відносин конкуренції в Україні (господарсько-правовий аспект): монографія. / Н.М. Корчак. - 2014. - 336с.
 42. Кулішенко В. Неправомірне використання ділової репутації суб'єктів господарювання як вид недобросовісної конкуренції / В. Кулішенко // Підприємництво, господарство і право. – 2005. - № 1. – С. 72 – 74.
 43. Лукач І.В. Розвиток поняття про конкуренцію в американській та європейській правових доктринах / І.В. Лукач // Економіка та право. - 2017. - № 3 (48). - С. 63 — 69.
 44. Лук’янець В. Особливості правового регулювання конкуренції в державах-країнах Європейського Союзу та США / В. Лук’янець // Право України. – 2007. - № 3. – С. 151 – 156.
 45. Лук’янець Д. Правова природа і особливості відповідальності за порушення законодавства про захист економічної конкуренції / Д. Лук’янець // Підприємництво, господарство і право. – 2001. - № 8. – С. 78 – 80.
 46. Малиновська В. Монополізм та його різновиди: правові засоби обмеження монополізму в економіці України / В. Малиновська // Підприємництво, господарство і право. – 2002. - № 6. – С. 15 – 17.
 47. Мілаш В.С. Господарське право: Курс лекцій: У 2 ч. – Ч. 1. / Мілаш В.С. - Х.: Право, 2008. – 496 с.
 48. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України: 3-тє вид., перероб. і допов. / За заг. ред. В.С. Щербини, Н.Б. Пацурії. – К.: Юрінком Інтер, 2019. - 816 с.

49. Плетньова О.О. Актуальні проблеми реформування деяких повноважень Антимонопольного комітету України / О.О. Плетньова // Вісник господарського судочинства. – 2008. - № 1. – С. 170 – 175.
50. Саніахметова Н., Мельник С. Дискримінаційні зловживання монопольним (домінуючим) становищем суб'єкта господарювання на ринку / Н.Саніахметова, С. Мельник // Підприємництво, господарство і право. – 2003. - № 2. – С. 3 – 5.
51. Саніахметова Н., Мельник С. Зловживання монопольним (домінуючим) становищем суб'єкта господарювання на ринку: поняття та види / Н.Саніахметова, С. Мельник // Підприємництво, господарство і право. – 2003. - № 1. – С. 3 – 5.
52. Саніахметова Н., Мельник С. Підстава і види юридичної відповідальності за зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку / Н.Саніахметова, С. Мельник // Підприємництво, господарство і право. – 2003. - № 3. – С. 27 – 30.
53. Тарнавська Н. Новітні прояви конкуренції в суспільстві, яке базується на знаннях / Н. Тарнавська // Економіка України. – 2008. - № 2. - С. 4 – 16.
54. Туйск И. Основание юридической ответственности за нарушения законодательства о защите экономической конкуренции / И. Туйск // Підприємництво, господарство і право. – 2001. - № 2. – С. 90 – 92.
55. Туйск И. Хозяйственно-правовые санкции за нарушения законодательства о защите экономической конкуренции / И. Туйск // Підприємництво, господарство і право. – 2002. - № 7. – С. 9 – 12.
56. Филюк Г. Соціально-економічні наслідки монополії: теоретичні і практичні аспекти / Г. Филюк // Економіка України. – 2008. - № 1. – С. 30 — 41.
57. Черкашин В., Ступинский Я. Правовой режим и охрана ноу-хау как разновидности коммерческой тайны (Критерии охраноспособности ноу-хау в составе коммерческих тайн) / В. Черкашин, Я. Ступинский // Юридическая практика. – 2008. - № 21. – 20 мая. – С. 14 – 15.
58. Шкляр С.В. Підстави оскарження рішень, дій (бездіяльності) органів АМК України (його посадових осіб), спонукання їх до вчинення певних дій / С.В. Шкляр // Вісник господарського судочинства. - 2011. - № 1. – С. 125 – 130.
59. Шуміло І. Антиконтурентні узгоджені дії / І. Шуміло // Підприємництво, господарство і право. – 2001. - № 1. – С. 15 – 18.
60. Щербина В. С. Господарське право: підручник / В. С. Щербина. — 6-те вид., перероб. і допов. — К. : Юрінком Інтер, 2013. — 640 с.
61. Яворський Я. Правове регулювання недобросовісної конкуренції: світовий досвід та Україна / Я. Яворський // Право України. – 2005. - № 10. – С. 39 - 41.

Тема 10. Господарські зобов'язання. Загальні положення про господарські договори

Питання для самостійного опрацювання:

7. Підстави виникнення та припинення господарських зобов'язань.
8. Розірвання господарських зобов'язань.

9. Функції господарського договору.
10. Модифікації письмової форми господарського договору (повна, скорочена, нотаріальна, електронна).
11. Правове регулювання односторонньої відмови від виконання господарського зобов'язання.
12. Визнання господарського договору недійсним: підстави і правові наслідки.
13. Поняття договорів у галузі державно-приватного партнерства.

Теми для написання рефератів та есе:

1. Історія становлення категорії господарського договору.
2. Соціально-комунальні та публічні зобов'язання суб'єктів господарювання.
3. Поняття, види, особливості організаційно-господарських зобов'язань.
4. Правове регулювання публічних закупівель.
5. Співвідношення цивільного і господарського договору.
6. Державно-приватне партнерство в окремих галузях економіки: правове забезпечення.
7. Конкурентні способи укладення господарських договорів.
8. Укладення договорів за допомогою електронних технологій.
9. Концепція комерційного договору.
10. Категорія неукладеного договору.
11. Правове регулювання договорів з публічним інтересом.
12. Проблемні питання судової практики визнання господарських договорів недійсними.

Рекомендована література та нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - № 30. - Ст. 141.
2. Закон України “Про державне оборонне замовлення” від 3 березня 1999р. // Відомості Верховної Ради України. - 1999. - № 17. - Ст. 111.
3. Закон України «Про архітектурну діяльність» від 20 травня 1999 р. // Офіційний вісник України. – 1999. - № 24. – Ст. 1089.
4. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Голос України. – 2003. - № 49 - 50.
5. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Голос України. – 2003. - № 45 — 48.
6. Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг» від 22 травня 2003 р. // Офіційний вісник України. – 2003. - № 25. – Ст. 1174.
7. Закон України «Про електронний цифровий підпис» від 22 травня 2003р. // Офіційний вісник України. – 2003. - № 25. – Ст. 1175.
8. Закон України „Про публічні закупівлі” від 25 грудня 2015 р. // Голос України. - 2016. - № 30.
9. Закон України “Про особливості здійснення закупівель товарів, робіт і послуг для гарантованого забезпечення потреб оборони” від 12 травня 2016р. // Відомості Верховної Ради. - 2016. - № 24. - Ст. 488.

10. Закон України „Про концесію” від 3 жовтня 2019 р. // Відомості Верховної Ради. 2019. № 48. Ст. 325.
11. Постанова Кабінету Міністрів України “Питання державного оборонного замовлення” від 27 квітня 2011 р. № 464 // Офіційний вісник України. - 2011. - № 62. - Ст. 1402.
12. Постанова Кабінету Міністрів “Про затвердження Порядку функціонування електронної системи закупівель та проведення авторизації електронних майданчиків” від 24 лютого 2016 р. № 166 // Офіційний вісник України. - 2016 р. - № 22. - Ст. 855.
13. Постанова Пленуму Верховного Суду України „Про судову практику розгляду цивільних справ про визнання правочинів недійсними” від 6 листопада 2009 р. № 9 // [http:// zakon. rada. gov. ua](http://zakon.rada.gov.ua).
14. Апаров А. Юридична природа поняття господарського договору: огляд наукових і нормативних підходів / А. Апаров, О. Онищенко // Підприємництво, господарство і право. - 2016. - № 10. - С. 42-46.
15. Бабенко А. Деякі питання правової природи договору про закупівлю / А. Бабенко // Право України. – 2006. - № 11. – С. 124 – 128.
16. Банасевич І. Державне замовлення та державний контракт: поняття, особливості, юридична природа / І. Банасевич // Підприємництво, господарство і право. – 2006. - № 8. – С. 121 – 124.
17. Беляневич О.А. Господарське договірне право України (теоретичні аспекти) / О.А. Беляневич. - К.: Юрінком Інтер, 2006. - 592 с.
18. Боднарчук О.Г. Здійснення державних електронних закупівель: переваги та недоліки / О.Г. Боднарчук // Право і суспільство. - 2017. - № 5. - Ч.1. - С. 94-99.
19. Вінник О.М. Господарське право : курс лекцій (загальна частина). - Київ: Видавництво Ліра-К, 2018. - 240 с.
20. Віхров О. Недоговірні організаційно-господарські зобов'язання та їх види / О. Віхров // Вісник Академії правових наук України. – 2011. - № 2. – С. 141 – 149.
21. Віхров О.П. Організаційно-господарські правовідносини. Монографія / О. П. Віхров. – К.: Видавничий Дім „Слово”, 2008. – 512 с.
22. Віхров С.О. Загальні та галузеві кваліфікаційні ознаки господарського зобов'язання / С.О. Віхров // Університетські наукові записки. Вип. “Право. Економіка. Управління”. - 2016. - № 2(58). - С. 122-131.
23. Влялько І. Імплементація положень Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом у сфері державних закупівель / І. Влялько // Право України. - 2015. - № 8. - С. 83 — 92.
24. Господарське право: Підручник / За ред. О.П. Подцерковного. – Х.: Одиссей, 2010. – 640 с.
25. Господарське право України: Навчальний посібник / За заг. ред. проф. Н.О. Саніахметової. – Х.: „Одіссей”, 2005. – 608 с.
26. Господарський кодекс України: Науково-практичний коментар / О.І. Харитонов, Є.О. Харитонов, В.М. Коссака та ін.; За ред. О.І. Харитонової. – Х.: „Одіссей”, 2006. – 832 с.
27. Гусак М., Данішевська В., Попов Ю. Недійсність господарського зобов'язання за Господарським кодексом України // Право України. – 2007. - № 7. – С. 45 – 49.

28. Зеліско А. Правова характеристика сучасного стану та тенденцій модифікації системі господарських договорів / А. Зеліско // Підприємництво, господарство і право. - 2017. - № 2. - С. 15-19.
29. Євміна І. Поняття "недійсність правочину" у сфері господарювання / І. Євміна // Підприємництво, господарство і право. - 2014. - № 12 (228). - С. 32-35.
30. Єршова С. До питання про визначення поняття "майново-господарські зобов'язання" / С. Єршова // Публічне право. - 2015. - № 2(18). - С. 310-317.
31. Каплюк М. Поєднання зобов'язаної й управленої сторін в одній особі як підстава припинення господарських зобов'язань / М. Каплюк // Підприємництво, господарство і право. - 2012. - № 9.
32. Ільченко Г. Співвідношення понять "цивільний договір" та "господарський договір" / Г. Ільченко // Підприємництво, господарство і право. - 2017. - № 2. - С. 20-23.
33. Коломієць Н. Становлення господарського зобов'язання як правової категорії / Н. Коломієць // Право України. - 2006. - № 4. - С. 48 - 52. Кравцова Т. Особливості правового режиму укладення державних контрактів / Т. Кравцова // Підприємництво, господарство і право. - 2007. - № 8. - С. 42 - 44.
34. Луць В.В. Контракти в підприємницькій діяльності : навч. посіб. — 2-е вид., перероб. і допов. / В.В.Луць. — К. : Юрінком Інтер, 2008. — 576 с.
35. Малишева Н.Р., Гурова Г.С. Перспективи упровадження державно-приватного партнерства в космічній сфері України / Н.Р. Малишева, Г.С.Гурова // Економіка та право. Серія "Право". - 2018. - № 2 (50). - С. 71 — 83.
36. Мілаш В. До питання про підприємницькі комерційні договори з посиленням публічним інтересом / В. Мілаш // Підприємництво, господарство і право. - 2005. - № 10. - С. 45 - 50.
37. Мілаш В. Про розвиток господарсько-правового регулювання договірних відносин / В. Мілаш // Підприємництво, господарство і право. - 2007. - №5. - С. 36 - 40.
38. Мілаш В. Проблеми визначення галузевої природи комерційного договору / В. Мілаш // Право України. - 2007. - № 3. - С. 124 - 127.
39. Мілаш В.С. Господарське право: Курс лекцій: У 2 ч. - Ч. 1. / Мілаш В.С. - Х.: Право, 2008. - 496 с.
40. Мілаш В.С. Комерційний договір у господарському праві: теоретичні проблеми становлення та розвитку: автореф. дис... д-ра юрид. наук: 12.00.04 / В.С. Мілаш ; Нац. юрид. акад. України ім. Я.Мудрого. — Х., 2008. — 40 с.
41. Мілаш В.С. Перспективи модернізації договірних правовідносин у сфері господарювання: монографія / В. С. Мілаш; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. - Х.: ХНУМГ, 2014. - 227 с.
42. Мілаш В.С. Підприємницькі комерційні договори в господарській діяльності / В.С. Мілаш. - Полтава: АСМІ, 2005. - 450 с.
43. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України: 3-тє вид., перероб. і допов. / За заг. ред. В.С. Щербини, Н.Б. Пацурії. - К.: Юрінком Інтер, 2019. - 816 с.
44. Петруненко Я. Рамкова угода як форма договору про закупівлю товарів, робіт, послуг за державні кошти / Я. Петруненко // Юридична Україна. - 2015. - № 7-8 (151-152). - С. 62-70.

45. Петруненко Я.В. Стадійно-процедурна характеристика застосування прямих господарсько-правових засобів забезпечення ефективного використання державних коштів / Я. В. Петруненко // Часопис Київського університету права. - 2018. - № 1. - С. 136-140.
46. Подоляк С.А. Правові підстави та наслідки визнання господарських договорів недійсними та неукладеними в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04/ Подоляк Світлана Анатоліївна; НДІ приват. права і підприємництва Нац. акад. прав. наук України. - К., 2010. - 20 с.
47. Токунова А. Д. Державно-правове партнерство в енергетичній сфері: досвід західноєвропейських країн (на підставі практики Франції, Німеччини та Великобританії) / А.Д. Токунова // Вісник господарського судочинства. - 2015. - № 3. - С. 130-136.
48. Черешнюк В. Зміст принципу належного виконання господарського договору в національному законодавстві та в міжнародних актах / В. Черешнюк // Право України. – 2007. - № 4. – С. 85 – 89.
49. Черешнюк В.М. Правове регулювання укладення і виконання господарських договорів: Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.04 / В.М. Черешнюк ; Київ. нац. екон. ун-т ім. В.Гетьмана. — К., 2007. — 19 с.
50. Чучковська А.В. Правове регулювання електронної комерції в Україні / А.В. Чучковська. – Київ: ЦУЛ, 2007. – 223 с.
51. Щербина В. С. Господарське право: підручник / В. С. Щербина. — 6-те вид., перероб. і допов. — К. : Юрінком Інтер, 2013. — 640 с.
52. Ямпольський Г. Про деякі питання визнання недійсними виконаних господарських договорів / Г. Ямпольський // Підприємництво, господарство і право. – 2012. - № 10.

Тема 11. Правове регулювання ціноутворення

Питання для самостійного опрацювання:

1. Способи державного регулювання цін і тарифів.
2. Контроль за дотриманням дисципліни цін.

Теми для написання рефератів та есе:

1. Особливості ціноутворення у сфері будівництва.
2. Тарифоутворення у житлово-комунальній сфері.
3. Ціноутворення у сфері виробництва й торгівлі лікарськими засобами.
4. Досвід країн Європи та Китаю в реформі ціноутворення.
5. Тарифоутворення у сфері транспорту.

Рекомендована література та нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - № 30. - Ст. 141.
2. Закон України “Про місцеві державні адміністрації” від 9 квітня 1999р. //

- Відомості Верховної Ради України. – 1999. - № 20 - 21. - Ст. 190.
3. Закон України „Про автомобільний транспорт” від 5 квітня 2001 р. (в редакції Закону від 23 лютого 2006 р.) // Офіційний вісник України. – 2006. - № 13. – Ст. 858.
 4. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Голос України. – 2003. - № 49 - 50.
 5. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Голос України. – 2003. - № 45 — 48.
 6. Закон України „Про житлово-комунальні послуги” від 24 червня 2004 р. // Урядовий кур’єр. – 2004. - № 144. – 3 серпня.
 7. Закон України “Про міський електричний транспорт” від 29 червня 2004 р. // Урядовий кур’єр. – 2004. - № 159. – 26 серпня.
 8. Закон України “Про теплопостачання” від 2 червня 2005 р. // Голос України. – 2005. - № 121. – 6 липня.
 9. Закон України „Про оптові ринки сільськогосподарської продукції” від 25 червня 2009 р. // Урядовий кур’єр. – 2009. - № 140. – 5 серпня.
 10. Закон України «Про ціни і ціноутворення» від 21 червня 2012 р. // Голос України. – 2012. - № 140. - 2 серпня.
 11. Указ Президента України „Про Концепцію ціноутворення у сфері житлово-комунальних послуг” від 28 грудня 2007 р. // Офіційний вісник України. – 2008. - № 1. – Ст. 8.
 12. Постанова Кабінету Міністрів України „Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)” від 25 грудня 1996 р. № 1548 // Зібрання постанов Уряду України. – 1996. - № 21. – Ст. 596.
 13. Постанова Кабінету Міністрів України „Про заходи щодо стабілізації цін на лікарські засоби і вироби медичного призначення” від 17 жовтня 2008 р. № 955 // Офіційний вісник України. - 2008. - № 84. – Ст.2825.
 14. Постанова Кабінету Міністрів України „Деякі питання державного регулювання цін на лікарські засоби і вироби медичного призначення” від 25 березня 2009 р. № 333 // Офіційний вісник України. - 2009. - № 27. – Ст.906.
 15. Постанова Кабінету Міністрів “Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги” від 1 червня 2011 р. №869 // Офіційний вісник України. - 2011. - № 62. – Ст. 2472.
 16. Постанова Кабінету Міністрів “Питання декларування зміни оптово-відпускних цін на лікарські засоби” від 2 липня 2014 р. № 240 // Офіційний вісник України. - 2014. - № 56. – Ст. 1528.
 17. Богун В., Солодухін Г. Господарсько-правова відповідальність за порушення законодавства про ціни / В. Богун, Г. Солодухін // Підприємництво, господарство і право. – 2005. - № 1. – С. 80 – 82.
 18. Вінник О.М. Господарське право : курс лекцій (загальна частина). - Київ: Видавництво Ліра-К, 2018. - 240 с.
 19. Господарське право: Підручник / За ред. О.П. Подцерковного. – Х.: Одиссей, 2010. – 640 с.
 20. Господарське право України: Навчальний посібник / За заг. ред. проф. Н.О. Саніахметової. – Х.: „Одиссей”, 2005. – 608 с.
 21. Господарський кодекс України: Науково-практичний коментар / О.І.

- Харитонов, Є.О. Харитонов, В.М. Коссак та ін.; За ред. О.І. Харитонові. – Х.: „Одіссей”, 2006. – 832 с.
22. Гофрик М.С. Про державне регулювання цін на лікарські засоби / М.С. Гофрик // Чернігівський державний технологічний університет. Проблеми захисту прав та свобод людини і громадянина: Тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих учених (м. Чернігів, 16-17 травня 2013 р.). - 2013. - Травень. - С. 125-128.
 23. Дешко Л. Державне регулювання ціноутворення на лікарські засоби в країнах Європейського Співтовариства та інших країн / Л. Дешко // Право України. – 2007. - № 12. – С. 126 – 130.
 24. Лісовська Д.А. Контроль за формуванням тарифів на теплопостачання / Д.А. Лісовська // Право і суспільство. - 2017. - № 2, ч. 2. - С. 86-91.
 25. Мілаш В.С. Господарське право: Курс лекцій: У 2 ч. – Ч. 1. / Мілаш В.С. - Х.: Право, 2008. – 496 с.
 26. Мумладзе І. Державний контроль у сфері цін і ціноутворення та захист прав суб'єктів господарювання / І. Мумладзе // Підприємництво, господарство і право. – 2006. - № 2. – С. 85 – 88.
 27. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України: 3-тє вид., перероб. і допов. / За заг. ред. В.С. Щербини, Н.Б. Пацурії. – К.: Юрінком Інтер, 2019. - 816 с.
 28. Сафонов І. Удосконалення правового регулювання цін і ціноутворення — важливий засіб державної підтримки аграрних товаровиробників / І. Сафонов // Право України. – 2005. - № 9. – С. 50 – 53.
 29. Солодухин Г.О. предмете правового регулювання законодавства о ценообразовании / Г.О. Солодухин // Підприємництво, господарство і право. – 2006. - № 11. – С. 91 – 96.
 30. Солодухин Г. Правовое регулирование порядка установления тарифов на коммунальные услуги: постановка проблемы / Г. Солодухин // Підприємництво, господарство і право. – 2007. - № 1. – С. 95 – 97.
 31. Щербина В. С. Господарське право: підручник / В. С. Щербина. — 6-те вид., перероб. і допов. — К. : Юрінком Інтер, 2013. — 640 с.

Тема 12. Відповідальність за правопорушення у сфері господарювання

Питання для самостійного опрацювання:

1. Відмежування господарсько-правової відповідальності від цивільно-правової відповідальності.
2. Функції господарсько-правової відповідальності.
3. Зменшення розміру господарсько-правової відповідальності.
4. Актуальні проблеми досудового порядку реалізації господарсько-правової відповідальності.
5. Методики визначення розміру збитків.

Теми для написання рефератів та есе:

1. Непереборна сила як підстава звільнення від господарсько-правової відповідальності.
2. Особливості відшкодування моральної шкоди у сфері господарської діяльності.
3. Судова практика вирішення господарських спорів про захист честі та гідності.
4. Підстави й порядок накладення штрафів за порушення законодавства про захист прав споживачів.
5. Неустойка (пеня) як різновид господарсько-правових санкцій: правова природа, правова регламентація, порядок застосування.
6. Правові проблеми й шляхи боротьби з нелегальною господарською діяльністю.

Рекомендована література та нормативно-правові акти:

1. Закон України „Про охорону навколишнього природного середовища” від 25 червня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1991. - № 41. – Ст. 546.
2. Закон України «Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності» від 14 жовтня 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1994. — № 46. – Ст. 411.
3. Закон України «Про захист від недобросовісної конкуренції» від 7 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - № 36. – Ст. 164.
4. Закон України «Про відповідальність за несвоєчасне виконання грошових зобов'язань» від 22 листопада 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1997. — № 5. – Ст. 28.
5. Закон України «Про застосування спеціальних заходів щодо імпорту в Україну» від 22 грудня 1998 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1999. — № 11. – Ст. 78.
6. Закон України “Про місцеві державні адміністрації” від 9 квітня 1999р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. - № 20 - 21. - Ст. 190.
7. Закон України «Про вилучення з обігу, переробку, утилізацію, знищення або подальше використання неякісної та небезпечної продукції» від 14 січня 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. — 2000. — № 12. – Ст. 95.
8. Закон України «Про захист економічної конкуренції» від 11 січня 2001р. // Офіційний вісник України. – 2001. - № 7. – Ст. 260.
9. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Голос України. – 2003. - № 49 - 50.
10. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Голос України. – 2003. - № 45 - 48.
11. Закон України „Про Кабінет Міністрів України” від 7 жовтня 2010 р. // Урядовий кур’єр. – 2010. - № 192. – 15 жовтня.
12. Тимчасова методика визначення розміру шкоди (збитків), схвалена Державною комісією Ради Міністрів СРСР з економічної реформи 21 грудня 1990 р. // ЛПА:ЗАКОН Юрист 7.8.1 © ІАЦ «ЛПА».
13. Постанова Кабінету Міністрів України „Про затвердження Положення про порядок накладення та стягнення штрафів за порушення законодавства про захист прав споживачів” від 17 серпня 2002 р. № 1177 // Офіційний вісник України. – 2002. - № 34. – Ст. 1587.

14. Роз'яснення Вищого арбітражного суду України «Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних з відшкодуванням шкоди» від 1 квітня 1994 р. № 02-5/215 // [http:// rada.gov.ua](http://rada.gov.ua).
15. Роз'яснення Вищого арбітражного суду України «Про деякі питання практики застосування майнової відповідальності за невиконання чи неналежне виконання грошових зобов'язань» від 29 квітня 1994 р. № 02-5/293 // [http:// rada.gov.ua](http://rada.gov.ua).
16. Роз'яснення Вищого арбітражного суду України «Про деякі питання практики вирішення спорів, пов'язаних з відшкодуванням моральної шкоди» від 29 лютого 1996 р. № 02-5/95 // [http:// rada.gov.ua](http://rada.gov.ua).
17. Лист Верховного Суду України "Рекомендації щодо порядку застосування індексів інфляції при розгляді судових справ" від 3 квітня 1997р. № 62-97р// [http:// rada.gov.ua](http://rada.gov.ua).
18. Інформаційний лист Вищого господарського суду України «Про доповнення до Інформаційного листа Вищого господарського суду України від 15.03.2011 № 01-6/249 «Про постанови Верховного Суду України, прийняті за результатами перегляду судових рішень господарських судів» від 27 лютого 2012 р.№ 01-06/224/2012 // [http:// rada.gov.ua](http://rada.gov.ua).
19. Інформаційний лист Вищого господарського суду України «Про доповнення Інформаційного листа Вищого господарського суду України від 15.03.2011 № 01-6/249 «Про постанови Верховного Суду України, прийняті за результатами перегляду судових рішень господарських судів» від 13 липня 2012 р. № 01-06/908/2012 (пункт 2) // [http:// rada.gov.ua](http://rada.gov.ua).
20. Інформаційний лист Вищого господарського суду України «Про практику застосування Вищим господарським судом України у розгляді справ окремих норм матеріального права» від 17 липня 2012 р. № 01-06/928/2012 (пункти 2-4) // Вісник господарського судочинства. – 2012. - № 4.
21. Постанова Пленуму Вищого господарського суду України “Про деякі питання практики застосування позовної давності у вирішенні господарських спорів” від 29 травня 2013 р. № 10 // [http:// zakon. rada. gov. ua](http://zakon.rada.gov.ua).
22. Адамовська О. Штрафні санкції та заздальгідь встановлені збитки / Адамовська О. // Підприємництво, господарство і право. – 2007. - № 8. – С. 45 – 48.
23. Вінник О.М. Господарське право : курс лекцій (загальна частина). - Київ: Видавництво Ліра-К, 2018. - 240 с.
24. Гапало С.Ю. Санкції в господарському праві України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / С. Ю. Гапало ; ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана". — К., 2011. — 20 с.
25. Демський Е.Ф. Відповідальність за порушення в сфері господарювання на теренах України / Е.Ф. Демський, Н.В. Дураєва, О.С. Демський // Юридична Україна. - 2019. - № 4 (196). - С. 19 - 26.
26. Денисенко О. Потреба удосконалення стягнення штрафних санкцій / О. Денисенко // Право України. – 2008. - № 7. – С. 136 – 140.
27. Заярний О.А. Відповідальність в організаційно-господарських відносинах: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / О.А. Заярний; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2011.
28. Заярний О.А. Деякі особливості відшкодування збитків, завданих порушенням

- організаційно-господарських зобов'язань, що виникають з договорів / О.А. Заярний // Вісник господарського судочинства. – 2012. - № 6. - С. 186-195.
29. Кикоть О.О. Господарсько-правова відповідальність як вид юридичної відповідальності: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / Кикоть Олена Олександрівна; Нац. акад. прав. наук України, НДІ приват. права і підприємництва ім. Ф. Г. Бурчака. - К., 2013. - 20 с.
 30. Лук'янець Д. Про правову природу адміністративно-господарських санкцій / Д. Лук'янець // Підприємництво, господарство і право. – 2005. - № 3. – С. 10 – 15.
 31. Мельничук М. Відшкодування моральної шкоди в сфері підприємницької діяльності / М. Мельничук // Підприємництво, господарство і право. – 2017. - № 2. - С. 85-88.
 32. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України: 3-тє вид., перероб. і допов. / За заг. ред. В.С. Щербини, Н.Б. Пацурії. – К.: Юрінком Інтер, 2019. - 816 с.
 33. Ненюк Я. Пеня у сфері зовнішньоекономічної діяльності: основна характеристика, проблеми застосування та шляхи їх вирішення / Я Ненюк // Підприємництво, господарство і право. – 2007. - № 3. – С. 56 – 59.
 34. Подцерковний О.П. Особливість та деякі проблеми відшкодування шкоди у сфері господарювання / О.П. Подцерковний // Вісник господарського судочинства. – 2008. - № 4. – С. 59 – 67.
 35. Сергєєв Р. Спирні питання про «три відсотки річних» та пеню в електроенергетиці / Р. Сергєєв // Підприємництво, господарство і право. – 2008. - № 7.
 36. Стоян М.М. Порівняльний аналіз відповідальності за порушення зобов'язань у Цивільному кодексі УРСР та Цивільному і Господарському кодексах України / М.М. Стоян // Вісник господарського судочинства. – 2008. - № 4. – С. 7 – 13.
 37. Татькова З.Ф. Підстави, види та форми господарсько-правової відповідальності: автореф. дис... к.ю.н. (12.00.07). / З.Ф. Татькова. - Донецьк, 2010. - 20 с.
 38. Хозяйственный кодекс Украины: Научно-практический комментарий / Подобщ. ред. А.Г. Бобковой. – Харьков: Издатель ФЛ-П Вапнярчук Н.Н., 2008. – 1296 с.
 39. Шевченко Н. Адміністративно-господарські штрафи як вид адміністративно-господарських санкцій / Н. Шевченко // Підприємництво, господарство і право. – 2006. - № 4. – С. 74 – 77.
 40. Шевченко Н. Понятіе административно-хозяйственных санкций / Н. Шевченко // Підприємництво, господарство і право. – 2005. - № 7. – С. 80 – 82.
 41. Шпомер А. Особливості господарської відповідальності у сфері економіки / А. Шпомер // Підприємництво, господарство і право. – 2002. - № 6. – С. 6 — 7.
 42. Щербина В. Господарсько-правова відповідальність у доктрині господарського права України та її законодавче закріплення / В. Щербина // Право України. - 2019. - № 8. - С. 81 — 93.
 43. Щербина В. С. Господарське право: підручник / В. С. Щербина. — 6-те вид., перероб. і допов. — К. : Юрінком Інтер, 2013. — 640 с.

Тема 13. Правове регулювання банкрутства

Питання для самостійного опрацювання:

1. Принципи інституту банкрутства.
2. Правовий статус розпорядника майна.
3. Черговість задоволення вимог кредиторів під час ліквідаційної процедури.
4. Особливості здійснення виконавчого провадження відносно боржника, визнаного банкрутом.
5. Порядок вирішення спорів з боржником, стосовно якого відкрито провадження у справі про банкрутство.
6. Поняття фінансової реструктуризації.

Теми для написання рефератів та есе:

1. Банкрутство як соціально-економічне явище.
2. Історія становлення інституту банкрутства в Україні.
3. Транскордонна неплатоспроможність: поняття, правове регулювання.
4. Проблеми санації у процедурі банкрутства.
5. Інститут банкрутства у законодавствах зарубіжних країн.
6. Правовий статус Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.
7. Особливості процедури банкрутства окремих видів суб'єктів господарювання.
8. Зміни законодавства про банкрутство у зв'язку з прийняттям Кодексу України з процедур банкрутства.

Рекомендована література та нормативно-правові акти:

1. Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні” від 21 травня 1997 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1997. — № 24. — Ст. 170.
2. Закон України «Про введення мораторію на примусову реалізацію майна» від 29 листопада 2001 р. // Офіційний вісник України. – 2001. - № 52. – Ст. 2332.
3. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Голос України. – 2003. - № 49 - 50.
4. Закон України «Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень» від 18 листопада 2003 р. // Офіційний вісник України. – 2003. - № 52 (частина 1). – Ст. 2734.
5. Закон України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» від 23 лютого 2012 р. // Урядовий кур'єр. – 2012. - № 61. – 4 квітня.
6. Закон України „Про виконавче провадження” від 2 червня 2016 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2016. - № 30. - Ст. 542.
7. Закон України “Про фінансову реструктуризацію” від 14 червня 2016р. // Відомості Верховної Ради. - 2016. - № 32. - Ст. 555.
8. Закон України „Про відновлення платоспроможності державних вугледобувних підприємств” від 13 квітня 2017 р. // Відомості Верховної Ради. - 2017. - № 22. - Ст. 258.
9. Кодекс України з процедур банкрутства від 18 жовтня 2018 р. // Відомості Верховної Ради. - 2019. - № 19. - Ст. 74.

10. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження критеріїв оцінки допустимості державної допомоги на відновлення платоспроможності та реструктуризацію суб’єктів господарювання” від 31 січня 2018 р. № 36 // Офіційний вісник України. – 2018. - № 14. - Ст. 473.
11. Постанова Кабінету Міністрів України “Питання функціонування електронної торгової системи з продажу майна боржників у справах про банкрутство (неплатоспроможність)” від 2 жовтня 2019 р. № 865 // Офіційний вісник України. – 2019. - № 81. - Ст. 2774.
12. Рішення Конституційного Суду України від 20 червня 2007 р. № 5-рп/2007 (справа щодо кредиторів підприємств комунальної форми власності) // Офіційний вісник України. – 2007. - № 48. – Ст. 1991.
13. Аналіз особливостей касаційного оскарження судових рішень у справах про банкрутство після введення в дію Кодексу України з процедур банкрутства // https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/Analiz_bankrutstvo.pdf
14. Дайджест судової практики Касаційного господарського суду у складі Верховного Суду у справах про банкрутство // https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/Dajdzhest_KGS_VS_2019.pdf
15. Застосування позовної давності у справах про банкрутство та інші правові висновки Верховного Суду у справах про банкрутство за квітень 2019 року // https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/Dajest_bankrutstvo_04_2018.pdf
16. Правові висновки судової палати для розгляду справ про банкрутство КГС ВС // https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/Pravovi_bankrutstvo_2019.pdf
17. Асеева Н. Реорганізація неплатоспроможного підприємства як спосіб відновлення економічної незалежності / А. Асеева // Право України. – 2006. - № 7. – С. 59 – 62.
18. Барбашова Н. Проблеми мирової угоди у процедурі банкрутства / Н. Барбашова // Підприємництво, господарство і право. – 2006. - № 7. – С. 92 – 94.
19. Бірюков О. Захист прав кредиторів у справах про банкрутство: український та світовий досвід / О. Бірюков // Українське комерційне право. – 2007. - № 8. – С. 39 – 47.
20. Бірюков О. Регулювання відносин із транскордонної неспроможності: сучасний стан і перспективи / О. Бірюков // Право України. – 2006. - № 9. – С. 134 – 136.
21. Бірюков О. ЮНСІТРАЛ і транскордонні банкрутства / О. Бірюков // Підприємництво, господарство і право. – 2007. - № 2. – С. 50 – 53.
22. Бірюков О.М. Транскордонні банкрутства: проблеми і шляхи розв’язання / О.М. Бірюков // Вісник господарського судочинства. – 2008. - №1. – С. 138 – 143.
23. Булижин І.В. Передумови відкриття провадження у справах про банкрутство: теорія і практика / І.В. Булижин // Право і суспільство. - 2017. - № 5, ч. 2. - С. 47-52.
24. Бутирська І. Правовий статус учасників провадження у справі про банкрутство / І. Бутирська // Підприємництво, господарство і право. - 2016. - № 12. - С. 89-94.
25. Вінник О.М. Господарське право: курс лекцій (загальна частина). - К.: Видавництво Ліра-К, 2018. - 240 с.

26. Джунь В. Проблема урегулювання транскордонних аспектів неспроможності у національному законодавстві України / В. Джунь // Право України. – 2005. - № 7. - С. 74 – 79.
27. Джунь В. Проблеми формування міжнародного законодавства про транскордонну неспроможність / В. Джунь // Підприємництво, господарство і право. – 2002. - № 9. – С. 65 – 70.
28. Застосування норм Кодексу України з процедур банкрутства. Збірка наукових статей / За загальною редакцією д.ю.н., судді Верховного Суду С. В. Жукова. К.: Алерта, 2019. 216 с. // https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/Jukov_Zbirka_Bankrut_v2_191007_out.pdf
29. Захарченко В. Практика організаційно-правового регулювання процедур банкрутства в країнах з розвинутою економікою / В. Захарченко // Підприємництво, господарство і право. – 2002. - № 4. – С. 107 – 112.
30. Латинін О. Загальна характеристика способів захисту прав кредиторів у відносинах неспроможності (банкрутства) / О. Латинін // Підприємництво, господарство і право. – 2012. - № 5.
31. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України: 3-тє вид., перероб. і допов. / За заг. ред. В.С. Щербини, Н.Б. Пацурії. – К.: Юрінком Інтер, 2019. - 816 с.
32. Ніколаєв І. Захист прав кредиторів при банкрутстві: історія українських мораторіїв на примусове стягнення боргів / І. Ніколаєв // Підприємництво, господарство і право. – 2012. - № 3.
33. Повар П.О. Ліквідація неплатоспроможних підприємств: актуальні проблеми правового регулювання / П.О. Повар // Вісник господарського судочинства. – 2008. - № 1. – С. 143 – 152.
34. Поляков Б. Особливості реалізації майна у процедурі банкрутства / Б. Поляков // Право України. - 2017. - № 12. - С. 160-172.
35. Поляков Б. Поняття неплатежеспособності и банкрутства / Б. Поляков // Підприємництво, господарство і право. – 2002. - № 4. –С. 47 – 51.
36. Поляков Б. Правове становище кредиторів у процедурі банкрутства / Б. Поляков // Право України. – 2001. - № 7. – С. 39 – 43.
37. Поляков Б. Принципы института банкрутства / Б. Поляков // Підприємництво, господарство і право. – 2002. - № 1. –С. 6 – 10.
38. Радзивілюк В. Щодо особливостей врядування у справі про банкрутство окремих категорій боржників / В. Радзивілюк // Право України. - 2018. - № 7. - С. 130 - 142.
39. Радзивілюк В. Состояние законодательства о банкрутстве в Украине и перспективы его гармонизации / В. Радзивілюк // Підприємництво, господарство і право. – 2006. - № 5. – С. 31 – 33.
40. Радзивілюк В.В. Судова процедура санації: Навч. посібник. / Радзивілюк В.В. - К.: Атіка, 2005. - 116 с.
41. Таликін Є. Функції та процесуальна форма розгляду справ про банкрутство господарським судом / Є. Таликін // Юридична Україна. - 2013. - № 5.
42. Устименко В., Джабраїлов Р. Правове регулювання банкрутства комунальних підприємств / В. Устименко В., Р. Джабраїлов // Право України. – 2007. - № 5. – С. 50 – 53.

43. Чорна Ю.В. Поняття та основні ознаки системи банкрутства / Ю.В. Чорна // Вісник Національної академії правових наук України. - 2016. - № 1 (84). - С. 145-155.
44. Чубан Т. Правове регулювання відносин неспроможності (банкрутства): співвідношення зарахування зустрічних однорідних вимог і мараторію на задоволення вимог кредиторів / Т. Чубан // Право України. - 2017. - № 5. - С. 161-169.
45. Шевчук О. Історичний розвиток та соціально-економічні особливості процесу банкрутства / О. Шевчук // Право України. – 2008. - № 3. – С. 56 – 59.
46. Щербина В. С. Господарське право: підручник / В. С. Щербина. — 6-те вид., перероб. і допов. — К. : Юрінком Інтер, 2013. — 640 с.

Тема 14. Галузі та види господарської діяльності. Господарсько-торговельна діяльність

Питання для самостійного опрацювання:

1. Спеціальні закони в системі правового регулювання господарської діяльності.
2. Порядок укладання, зміни, розірвання договору поставки.
3. Приймання поставленої продукції за кількістю та якістю.
4. Відповідальність за невиконання (неналежне виконання) договору поставки.
5. Правила постачання окремих видів енергії.
6. Характеристика договору зберігання в товарному складі.
7. Договір контракції сільськогосподарської продукції.

Теми для написання рефератів та есе:

1. Правові засади торговельної діяльності на ринках в Україні.
2. Особливості торгівлі алкогольними напоями і тютюновими виробами.
3. Реформа правового регулювання господарських відносин на ринку електроенергії.
4. Перспективи правового регулювання здійснення операцій з криптовалютою та майнінгу криптовалюти.
5. Правове забезпечення аутсорсингу в Україні.
6. Правове регулювання діяльності ІТ-компаній в Україні.

Рекомендована література та нормативно-правові акти:

1. Закон України „Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів” від 19 грудня 1995 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1995. - № 46. - Ст. 345.

2. Закон України «Про регулювання товарообмінних (бартерних) операцій у галузі зовнішньоекономічної діяльності» від 23 грудня 1998 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. - № 2. – Ст. 47.
3. Закон України “Про державне регулювання виробництва і реалізації цукру” від 17 червня 1999 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1999. - №32. - Ст. 268.
4. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Офіційний вісник України. - 2003. - № 11. - Ст. 462.
5. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - №№ 40-44. - Ст. 356.
6. Закон України “Про ринок природного газу” від 9 квітня 2015 р. // Відомості Верховної Ради. - 2015. - № 27.
7. Закон України „Про публічні закупівлі” від 25 грудня 2015 р. // Голос України. - 2016. - № 30.
8. Закон України “Про ринок електричної енергії” від 13 квітня 2017 р. // Урядовий кур’єр. – 2017. - № 147. – 9 серпня.
9. Постанова Ради Міністрів СРСР „Про затвердження Положення про поставки продукції виробничо-технічного призначення та Положення про поставки товарів народного споживання” від 25 липня 1988 р. № 888 // ЛІГА:ЗАКОН Юрист 7.8.1 © ІАЦ «ЛІГА».
10. Постанова Кабінету Міністрів України „Про затвердження Порядку провадження торговельної діяльності та правил торговельного обслуговування населення” від 15 червня 2006 р. № 833 // Офіційний вісник України. 2006. № 25. Ст. 1818.
11. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Правил користування тепловою енергією» від 3 жовтня 2007 р. № 1198 // Офіційний вісник України. 2007. № 77. Ст. 2852.
12. Постанова Кабінету Міністрів України „Про затвердження Порядку набуття юридичною особою статусу оптового ринку сільськогосподарської продукції” від 11 лютого 2010 р. № 141 // Урядовий кур’єр. 2010. № 44.
13. Постанова Національної комісії з питань регулювання електроенергетики України „Про затвердження Правил користування електричною енергією” від 31 липня 1996 р. № 28 (в редакції постанови НКРЕ від 17 жовтня 2005 р. № 910). URL : <http://zakon.rada.gov.ua>
14. Постанова Держарбітражу СРСР „Про затвердження Інструкції про порядок приймання продукції виробничо-технічного призначення та товарів народного споживання за кількістю” від 15 червня 1965 р. № П-6 // Все про бухгалтерський облік. 2001. № 86.
15. Постанова Держарбітражу СРСР „Про затвердження Інструкції про порядок приймання продукції виробничо-технічного призначення і товарів народного споживання за якістю” від 25 квітня 1966 р. № П-7 // Податки та бухгалтерський облік. 2006. № 75.
16. Наказ Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики „Про затвердження національних класифікаторів, зміни до державного класифікатора та скасування чинності державних класифікаторів” від 26 грудня 2005 р. № 375 // Справочник кадровика. 2006. № 4.

17. Алямкін В. До парадигми інституту поставки у законодавстві України / В. Алямкін // Підприємництво, господарство і право. – 2008. - № 2.
18. Алямкін В. Прояви парадигми позитивного регулювання договору поставки / В. Алямкін // Підприємництво, господарство і право. – 2008. - № 3.
19. Батигіна О. Особливості правового регулювання оптових ринків сільськогосподарської продукції в Україні / О. Батигіна // Вісник Академії правових наук. – 2012. - № 3.
20. Бачинський Т. Аналіз юридичних ризиків господарської діяльності ІТ-компаній у Львові / Т. Бачинський // Право України. - 2018. - № 1. - С. 146-153.
21. Вінник О.М. Господарське право: навч. посіб. / О. М. Вінник. - 2-ге вид., змін. та допов. - Київ : Правова єдність, 2009. - 766 с.
22. Віхров О.П. Правове регулювання господарських відносин в окремих сферах і галузях економіки: навч. Посіб. / О.П. Віхров. - К.: Юрінком Інтер, 2017. - 448 с.
23. Деревянко Б.В. Про порівняння господарської діяльності з видобутком криптовалюти (“майнінгом”) та здійсненням операцій із нею / Б.В. Деревянко // Право України. - 2018. - № 5. - С. 170 — 171.
24. Деревянко Б.В. Ризики здійснення операцій з криптовалютою (біткойнами) громадян і суб'єктів господарювання України / Б.В. Деревянко // Форум права. - 2017. - № 3. - С. 35 — 38.
25. Замрига А.В. Загальні аспекти та перспективи правового регулювання контрактації сільськогосподарської продукції / А.В. Замрига // Право і суспільство. - 2017. - № 3, Ч. 2. - С. 87 — 92.
26. Мілаш В.С. Підприємницькі комерційні договори в господарській діяльності / В.С. Мілаш. - Полтава: АСМІ, 2005. - 450 с.
27. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України: 3-тє вид., перероб. і допов. / За заг. ред. В.С. Щербини, Н.Б. Пацурії. – К.: Юрінком Інтер, 2019. - 816 с.
28. Олюха В. Господарсько-правове забезпечення аутсорсингу / В. Олюха // Право України. - 2018. - № 5. - С. 151-163.
29. Олюха В.Г. Господарсько-правове забезпечення інформаційної безпеки в аутсорсингових відносинах // Економіка та право. Серія “Право”. - 2018. - № 2 (50). - С. 50 — 55.
30. Щербина В. С. Господарське право: підручник / В. С. Щербина. — 6-те вид., перероб. і допов. — К. : Юрінком Інтер, 2013. — 640 с.

Тема 15. Оренда майна та лізинг

Питання для самостійного опрацювання:

1. Права та обов'язки, відповідальність сторін договору фінансового лізингу.
2. Припинення договору оренди.
3. Особливості оренди державного та комунального майна.
4. Методи розрахунку плати за оренду державного і комунального майна.

М

Теми для написання рефератів та есе:

1. Правове регулювання оцінки вартості об'єктів оренди.
2. Особливості оренди майна Національної академії наук України, галузевих академій наук та Збройних Сил України.
3. Порядок проведення конкурсу (аукціону) на право оренди державного та комунального майна.
4. Історія та практика діяльності Національної акціонерної компанії „Украгролізинг”.
5. Особливості правового регулювання лізингових операцій в окремих галузях економіки.

Рекомендована література та нормативно-правові акти:

1. Конвенція УНІДРУА про міжнародний фінансовий лізинг від 28 травня 1988 р., ратифікована Законом України від 11 січня 2006 р. // Офіційний вісник України. 2006. № 6. Ст. 278.
2. Про фінансовий лізинг: Закон України від 16.12.1997 р. (в ред. Закону України від 11.12.2003 р.) // Відомості Верховної Ради. - 1998. - № 16. - Ст. 68.
3. Закон України «Про господарську діяльність в Збройних Силах України» від 21 вересня 1999 р. // Офіційний вісник України. - 1999. - № 42. - Ст. 2074.
4. Закон України „Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні” від 12 липня 2001 р. // Урядовий кур’єр. – 2001. - № 164. – 12 вересня.
5. Закон України «Про особливості правового режиму діяльності Національної академії наук України, галузевих академій наук та статусу їх майнового комплексу» від 7 лютого 2002 р. (в редакції Закону від 29 червня 2004 р.) // Офіційний вісник України. – 2004. - № 30 (частина 1). – Ст. 1991.
6. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Офіційний вісник України. - 2003. - № 11. - Ст. 462.
7. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - №№ 40-44. - Ст. 356.
8. Закон України „Про особливості передачі в оренду чи концесію об’єктів централізованого водо-, теплопостачання і водовідведення, що перебувають у комунальній власності” від 21 жовтня 2010 р. // Урядовий кур’єр. - 2010. - № 237.
9. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. // Відомості Верховної Ради України. - 2011. - № 13-14. № 15-16. № 17.
10. Закон України “Про оренду державного та комунального майна” від 3 жовтня 2019 р. // Офіційний вісник України. - 2020. - № 2.
11. Постанова Кабінету Міністрів України „Про затвердження Методики оцінки вартості об'єктів оренди, Порядку викупу орендарем оборотних матеріальних засобів та Порядку надання в кредит орендареві коштів та цінних паперів” від 10 серпня 1995 р. № 629 // Урядовий кур’єр. - 1995. - №145-146.
12. Постанова Кабінету Міністрів України „Про Методику розрахунку і порядок використання плати за оренду державного майна” від 4 жовтня 1995 р. № 786. URL : <http://zakon.rada.gov.ua>

13. Наказ Міністерства України у справах науки і технологій «Про затвердження нормативних актів щодо порядку фінансування інноваційних проектів» від 3 березня 1998 р. № 59 // Офіційний вісник України. - 1998. - №13. - Ст. 507.
14. Наказ Фонду державного майна України «Про затвердження договорів оренди» від 23 серпня 2000 р. № 1774 // Офіційний вісник України. 2000. № 52. Ст. 2281.
15. Апанасенко К. Правове регулювання оренди основних фондів / К. Апанасенко // Підприємництво, господарство і право. 2003. № 11. Ст. 100-103.
16. Вінник О.М. Господарське право: навч. посіб. / О. М. Вінник. - 2-ге вид., змін. та допов. - Київ : Правова єдність, 2009. - 766 с.
17. Віхров О.П. Правове регулювання господарських відносин в окремих сферах і галузях економіки: навч. Посіб. / О.П. Віхров. - К.: Юрінком Інтер, 2017. - 448 с.
18. Внукова Н. Лизинговые операции во внешнеэкономической деятельности (опыт ближнего зарубежья) / Н. Внукова // Предпринимательство, хозяйство и право. - 1997. - № 5. - Ст. 15-17.
19. Джабраїлов Р.А. Господарсько-правове регулювання відносин оренди: сучасний стан та напрями вдосконалення / Р.А. Джабраїлов, О.В. Опанасенко // Часопис Київського університету права. - 2016. - № 2. - С. 147-152.
20. Джумагельдієва Г. До питання про способи управління об'єктами державної власності / Г. Джумагельдієва // Економіка України. – 2008. - № 2. – С. 74 – 78.
21. Захарченко А.М. Щодо передачі в оренду цілісних майнових комплексів державних підприємств та їх структурних підрозділів / А.М. Захарченко // Часопис Київського університету права. - 2016. - № 2. - С.170-174.
22. Ментух Н.Ф. Правовий статус учасників лізингової діяльності в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / Н.Ф. Ментух ; НДІ приват. права і підприємництва, Нац. акад. прав. наук України. — К., 2010. — 19 с.
23. Мілаш В.С. Підприємницькі комерційні договори в господарській діяльності / В.С. Мілаш. - Полтава: АСМІ, 2005. - 450 с.
24. Можайкіна О.С. Правове регулювання орендних відносин під час здійснення підприємницької діяльності / О.С. Можайкіна // Право і суспільство. - 2017. - № 1, ч.2.
25. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України: 3-тє вид., перероб. і допов. / За заг. ред. В.С. Щербини, Н.Б. Пацурії. – К.: Юрінком Інтер, 2019. - 816 с.
26. Письменна К. Впровадження лізингу на ринку суднобудування в контексті державного регулювання господарських правовідносин // Підприємництво, господарство і право. - 2007. - № 6. - Ст. 23-26.
27. Серебрякова Ю.О. Договір оренди державного та комунального нерухомого майна: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Ю.О. Серебрякова ; НАН України. Ін-т екон.-прав. дослідж. — Донецьк, 2008. — 19 с.
28. Снігір Л. Лізинг: як використати його переваги / Л. Снігір. - К.: Центр комерційного права, 2011. - 127 с.
29. Трофімова О.В. Правове регулювання лізингової діяльності в Україні / О.В. Трофімова. - К.: КНТ, 2005. - 216 с.
30. Уханьова О.О. Правова регламентація лізингу як засобу сприяння технічному прогресу: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.04 / О.О. Уханьова; Ін-т екон.-прав. дослідж. НАН України. — Донецьк, 2009. — 18 с.
31. Шликов Д.В. Правова природа оренди майна як форми державно-приватного

- партнерства: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Д.В. Шликов; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. — Х., 2010. — 20 с.
32. Щербина В. С. Господарське право: підручник / В. С. Щербина. — 6-те вид., перероб. і допов. — К. : Юрінком Інтер, 2013. — 640 с.

Тема 16. Правове регулювання біржової діяльності

Питання для самостійного опрацювання:

1. Правила біржової торгівлі як обов'язковий внутрішній документ біржі: призначення, місце в системі нормативних актів, що регулюють біржову діяльність, зміст, порядок прийняття.
2. Види біржових товарів.
3. Поняття „біржового місця”. Порядок набуття права на „біржове місце”.
4. Відповідальність за порушення правил біржової торгівлі.
5. Реєстрація та оформлення біржових угод.

Теми для написання рефератів та есе:

1. Регулювання котирування цін на товарних біржах і котирування цінних паперів на фондових біржах.
2. Контроль за додержанням статуту і правил фондових бірж.
3. Форвардні закупівлі продукції в Україні.
4. Правове становище торговців цінними паперами.
5. Правила здійснення діяльності з торгівлі цінними паперами.
6. Інститут членства товарної та фондової бірж.
7. Правові засади діяльності валютних бірж.
8. Проблема нотаріального посвідчення окремих видів біржових контрактів.
9. Правові та економічні аспекти діяльності аграрних бірж в Україні.

Рекомендована література та нормативно-правові акти:

1. Закон України „Про товарну біржу” від 10 грудня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. 1992. № 10. Ст. 139.
2. Закон України «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» від 30 жовтня 1996 р. // Відомості Верховної Ради. - 1996. - № 51. - Ст. 292.
3. Закон України „Про зерно та ринок зерна в Україні” від 4 липня 2002р. // Офіційний вісник України. – 2002. - № 31. – Ст. 1446.
4. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Голос України. 2003. № 49-50.
5. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Голос України. 2003. № 45-48.
6. Закон України «Про державну підтримку сільського господарства України» від 24 червня 2004 р. // Офіційний вісник України. – 2004. - №30 (частина 1). – Ст.

- 1987.
7. Закон України „Про цінні папери та фондовий ринок” від 23 лютого 2006 р. // Урядовий кур’єр. - 2006. - № 75.
 8. Постанова Кабінету Міністрів України «Про створення Аграрної біржі» від 26 грудня 2005 р. № 1285 // Офіційний вісник України. 2005. № 52. Ст. 3321.
 9. Постанова Кабінету Міністрів України „Про запровадження державних форвардних закупівель зерна” від 16 травня 2007 р. № 736 // Урядовий кур’єр. – 2007. - № 93. – 30 травня.
 10. Рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку „Про здійснення державного контролю за діяльністю фондових бірж, депозитаріїв та торговельно-інформаційних систем” від 8 травня 2001 р. № 144 // Офіційний вісник України. – 2001. - № 25. – Ст. 1129.
 11. Рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку «Про затвердження Правил (умов) здійснення діяльності з торгівлі цінними паперами: брокерської діяльності, дилерської діяльності, андеррайтингу, управління цінними паперами» від 12 грудня 2006 р. № 1449 // Офіційний вісник України. – 2007. - № 6. – Ст. 235.
 12. Рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку „Про затвердження Положення про функціонування фондових бірж” від 19 грудня 2006 р. № 1542 // Офіційний вісник України. - 2007. - № 5. – Ст. 186.
 13. Рішення Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку „Про затвердження Правил розгляду справ про порушення вимог законодавства на ринку цінних паперів та застосування санкцій” від 11 грудня 2007 р. №2272 // Офіційний вісник України. – 2008. - № 12. – Ст. 317.
 14. Наказ Міністерства аграрної політики України „Про затвердження форми форвардного біржового контракту” від 21 лютого 2008 р. № 77 // Офіційний вісник України. – 2008. - № 21. – Ст. 607.
 15. Берлач А.І. Біржове право України: Навч. посіб. – К.: Університет „Україна”, 2007. – 316 с.
 16. Бобкова А.Г., Моїсеєв Ю.О. Біржове право: Навч. посібник. - Київ: Центр навчальної літератури, 2005. - 200 с.
 17. Вінник О.М. Господарське право: навч. посіб. / О. М. Вінник. - 2-ге вид., змін. та допов. - Київ : Правова єдність, 2009. - 766 с.
 18. Віхров О.П. Правове регулювання господарських відносин в окремих сферах і галузях економіки: навч. посіб. / О.П. Віхров. - К.: Юрінком Інтер, 2017. - 448 с.
 19. Господарське право України: Навчальний посібник / За заг. ред. проф. Н.О. Саніахметової. – Х.: „Одіссей”, 2005. – 608 с.
 20. Дудоров А., Дудорова Е. Сделки с недвижимостью на биржах: вопросы гражданско-правового и налогового регулирования / А. Дудоров, Е.Дудорова // Предпринимательство, хозяйство и право. - 1998. - №№ 5, 6.
 21. Дудорова К. Біржові операції як різновиди алеаторних договорів / К. Дудорова // Підприємництво, господарство і право. - 2002. - № 4. - С. 7-10.
 22. Ем В., Козлова Н., Сургучева О. Фьючерсные сделки на фондовой бирже: экономическая сущность и правовая природа // Хозяйство и право. 1999. № 6. Ст. 30-34.

- 23.Иващенко А.А. Товарная биржа (за кулисами биржевой торговли) / А.А. Иващенко. - М., 1991.
- 24.Кологойда О.В. Господарсько-правове регулювання фондових відносин в Україні / О.В. Кологойда. - К.: Ліра-К, 2015.
- 25.Машковська Л.В., Коваленко-Чукіна І.Г. Поняття та правова природа фондової біржі як суб'єкта господарювання // Право і суспільство. 2017. № 4, ч.1. С. 100-107.
- 26.Мілаш В.С. Підприємницькі комерційні договори в господарській діяльності / В.С. Мілаш. - Полтава: АСМІ, 2005. - 450 с.
- 27.Місяць А.П. Правова природа агентського договору / А.П. Місяць // Університетські наукові записки. Право. Економіка. Управління. - 2017. - Вип. 3 (63). - С. 87-94.
- 28.Мороз Л. Товарна біржа як суб'єкт господарювання / Л. Мороз // Право України. - 2007. - № 8. - С. 47-51.
- 29.Мороз Л.Я. Господарсько-правова відповідальність товарних бірж / Л.Я. Мороз // Вісник господарського судочинства. – 2008. - № 4. – С. 105 – 112.
- 30.Науково-практичний коментар Господарського кодексу України: 3-тє вид., перероб. і допов. / За заг. ред. В.С. Щербини, Н.Б. Пацурії. – К.: Юрінком Інтер, 2019. - 816 с.
- 31.Пепа Т.В., Пішеніна Т.І., Лавринович В.В. Біржова діяльність: навч. посіб. – К.: Університет „Україна”, 2008. – 540 с.
- 32.Попова А.В. Особливості правового регулювання андеррайтингу / А.В. Попова // Вісник господарського судочинства. – 2009. - № 1. – С. 124 – 128.
- 33.Попова А.В. Поняття, ознаки та види біржових правовідносин / А.В. Попова // Вісник господарського судочинства. – 2011. - № 6.- С. 108 - 114.
- 34.Трофімова О. Поняття, ознаки та критерії професійної діяльності на ринку цінних паперів / О. Трофімова // Підприємництво, господарство і право. – 2006. - № 8. – С. 78 – 82.
- 35.Чижмар Ю. Правовий статус посередників на товарних біржах / Ю. Чижмар // Право України. 2000. № 2. Ст. 27-33.
- 36.Чижмарь Ю. Види біржових угод: історико-правовий аналіз розвитку / Ю. Чижмарь // Юридичний вісник України. 1999. № 40. Ст. 26-32.
- 37.Щербина В. С. Господарське право: підручник / В. С. Щербина. — 6-те вид., перероб. і допов. — К. : Юрінком Інтер, 2013. — 640 с.

Тема 17. Комерційне посередництво (агентські відносини) у сфері господарювання

Питання для самостійного опрацювання:

1. Правова природа агентських договорів.
2. Порядок здійснення взаєморозрахунків в агентських відносинах.
3. Відповідальність за порушення агентського договору.
4. Право, що може бути застосоване до агентських договорів.

Теми для написання рефератів та есе:

1. Особливості правового регулювання агентських відносин у галузі страхування.
2. Особливості правового регулювання агентських відносин у галузі туризму.
3. Агентські відносини у галузі перевезень пасажирів і вантажів.

Рекомендована література та нормативно-правові акти:

1. Гаазька конвенція про право, що може бути застосоване до агентських угод, від 14 березня 1978 р. // ЛІГА:ЗАКОН Юрист 7.8.1 © ІАЦ «ЛІГА».
2. Повітряний кодекс України від 4 травня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. - № 25. – Ст. 274.
3. Кодекс торговельного мореплавства України від 23 травня 1995 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1995. — №№ 47 - 52.
4. Закон України «Про туризм» від 15 вересня 1995 р. (в редакції Закону від 04 листопада 2018 р.) // Відомості Верховної Ради. 1995. - № 31. - Ст.241.
5. Закон України «Про страхування» від 7 березня 1996 р. (в редакції Закону від 27 вересня 2018 р.) // Відомості Верховної Ради. - 1996. - № 18. - Ст. 78.
6. Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» від 12 липня 2001 р. // Відомості Верховної Ради. - 2002. - № 1. - Ст. 1.
7. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Голос України. 2003. № 49-50.
8. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Голос України. 2003. № 45-48.
9. Постанова Кабінету Міністрів України «Про порядок провадження діяльності страховими посередниками» від 18 грудня 1996 р. № 1523 // Урядовий кур'єр. – 1997. - № 10. – 21 січня.
10. Наказ Міністерства транспорту України „Про затвердження окремих розділів Правил перевезення вантажів” від 21 листопада 2000 р. № 644 // Офіційний вісник України. – 2000. - № 48. – Ст. 2108.
11. Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України „Про затвердження Положення про реєстрацію страхових перестрахових брокерів і ведення державного реєстру страхових та перестрахових брокерів” від 28 травня 2004 р. № 736 // Офіційний вісник України. 2004. № 26. Ст. 1721.
12. Наказ Державної служби України з нагляду за забезпеченням безпеки авіації „Про затвердження Правил повітряних перевезень пасажирів і багажу” від 14 березня 2006 р. № 187 // Офіційний вісник України. – 2006. - № 25. – Ст. 1841.
13. Белов В.Н. Коммерческое представительство и агентирование (договоры) / В.Н. Белов. - М.: Финансы и статистика, 2001. - 256 с.
14. Вінник О.М. Господарське право: навч. посіб. / О. М. Вінник. - 2-ге вид., змін. та допов. - Київ : Правова єдність, 2009. - 766 с.
15. Віхров О.П. Правове регулювання господарських відносин в окремих сферах і галузях економіки: навч. посіб. / О.П. Віхров. - К.: Юрінком Інтер, 2017. - 448 с.
16. Господарське право України: Навчальний посібник / За заг. ред. проф. Н.О. Санахметової. – Х.: „Одісей”, 2005. – 608 с.

17. Дядюк А.Л. Правове регулювання комерційного посередництва (агентських відносин) у сфері господарювання: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 / А.Л. Дядюк ; Київ. нац. екон. ун-т ім. В.Гетьмана. — К., 2010. — 20 с.
18. Коротка Р.О. Господарсько-правове регулювання агентських відносин в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / Р. О. Коротка; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. — К., 2011. — 18 с.
19. Крупчан О. Д. Агентський договір: порівняльно-правовий аналіз за законодавством України та Республіки Молдова: монографія / О. Д. Крупчан, В. В. Проценко. - К.: НДІ приватного права і підприємництва НАПрН України, 2011. - 357 с.
20. Панченко А.М. Вдосконалення господарсько-правового регулювання інституту комерційного посередництва: автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.04 / А. М. Панченко ; Міжрегіон. акад. упр. персоналом. — К., 2011. — 18 с.
21. Первомайський О. Комерційне представництво та посередництво: практичні моменти / О. Первомайський // Юридичний вісник України. - 2009. - № 18.
22. Проценко В. Агентський договір: міркування про деякі його атрибути / В. Проценко // Підприємництво, господарство і право. – 2007. - №4. – С. 24 – 26.
23. Проценко В. В. Агентский договор: проблемы, законодательное обеспечение, перспективы / В. В. Проценко; [общ. ред. В. П. Игнатьев]. - Кишинев: [б. и.], 2006. - 166 с.
24. Резнікова В.В. Правове регулювання посередництва у сфері господарювання (теоретичні аспекти) / В.В. Резнікова. - Хмельницький: Вид-во Хмельницького університету управління та права, 2010. - 706 с.
25. Резнікова В.В., Россильна О.В. Посередництво і представництво в господарському праві та процесі України: навч. посіб. – К. : Видавництво Ліра-К, 2016. – 216 с.
26. Тодуа Т.Л. Направления совершенствования законодательства Украины о коммерческом посредничестве в сфере хозяйствования / Т.Л. Тодуа // Економіка та право. Серія “Право”. - 2015. - № 2 (41). - С. 74 — 78.
27. Трояновский А. Вопросы ответственности из отношений коммерческого посредничества (представительства) в римском праве / А. Трояновский // Підприємництво, господарство і право. – 2007. - № 10. – С. 75 – 78.
28. Трояновский А. Посреднические договоры в системе гражданско-правовых обязательств / А. Трояновский // Підприємництво, господарство і право. – 2007. - № 11. – С. 92 – 94.
29. Трояновський О. Уніфікація норм про комерційне посередництво у міжнародному приватному праві / О. Трояновський // Підприємництво, господарство і право. – 2007. - № 12. – С. 68 – 71.
30. Щербина В. С. Господарське право: підручник / В. С. Щербина. — 6-те вид., перероб. і допов. — К. : Юрінком Інтер, 2013. — 640 с.

Тема 18. Правове регулювання перевезення вантажів і пасажирів

Питання для самостійного опрацювання:

1. Поняття та основні засади транспортно-експедиторської діяльності.

2. Господарсько-договірна відповідальність у сфері перевезень залізничним транспортом.
3. Правові засади перевезень небезпечних вантажів.

Теми для написання рефератів та есе:

1. Особливості правового регулювання відносин у сфері трубопровідного транспорту.
2. Правила перевезення вантажу різними видами транспорту: місце у системі господарського законодавства, основні положення.
3. Регулювання договірних відносин на внутрішньому водному, повітряному, автомобільному транспорті.
4. Господарсько-правові засади діяльності автомобільних перевізників (вимоги до організації діяльності, система тарифоутворення).
5. Господарсько-правові засади діяльності повітряних перевізників.
6. Правові засади діяльності з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування.
7. Господарсько-правові засади діяльності повітряних перевізників.
8. Правові засади транзиту вантажів територією України.
9. Правові засади функціонування міського електричного транспорту.
10. Порядок відбору перевізників на автобусному маршруті загального користування.
11. Правове становище Державної спеціальної служби транспорту.

Рекомендована література та нормативно-правові акти:

1. Повітряний кодекс України від 4 травня 1993 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. - № 25. – Ст. 274.
2. Закон України «Про транспорт» від 10 листопада 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. - № 51. – Ст. 446.
3. Кодекс торговельного мореплавства України від 23 травня 1995 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1995. — №№ 47 - 52.
4. Закон України «Про трубопровідний транспорт» від 15 травня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 29. – Ст. 139.
5. Закон України «Про залізничний транспорт» від 4 липня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 40. – Ст. 183.
6. Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні” від 21 травня 1997р. // Відомості Верховної Ради України. — 1997. — № 24. — Ст. 170.
7. Закон України «Про транзит вантажів» від 20 жовтня 1999 р. // Офіційний вісник України. – 1999. - № 45. – Ст. 2223.
8. Закон України „Про перевезення небезпечних вантажів” від 6 квітня 2000 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2000. - № 28. - Ст. 222.
9. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Голос України. – 2003. - № 49 - 50.
10. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Голос України. – 2003. - № 45 -

- 48.
11. Закон України «Про Державну спеціальну службу транспорту» від 5 лютого 2004 р. // Офіційний вісник України. – 2004. - № 9. – Ст. 522.
 12. Закон України „Про міський електричний транспорт” від 29 червня 2004 р. // Урядовий кур’єр. – 2004. - № 159. – 26 серпня.
 13. Закон України «Про транспортно-експедиторську діяльність» від 1 липня 2004 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2004. - № 52. – Ст.562.
 14. Закон України «Про автомобільний транспорт» від 5 квітня 2001 р. (в редакції Закону від 23 лютого 2006 р.) // Офіційний вісник України. – 2001. - № 13. – Ст. 858.
 15. Статут внутрішнього водного транспорту Союзу РСР, затверджений постановою Ради Міністрів СРСР від 15 жовтня 1955 р. № 1801 // ЛІГА:ЗАКОН Юрист 7.8.1 © ІАЦ «ЛІГА».
 16. Постанова Ради Міністрів Української РСР «Про Статут автомобільного транспорту УРСР» від 27 червня 1969 р. № 401 // ЛІГА:ЗАКОН Юрист 7.8.1 © ІАЦ «ЛІГА».
 17. Постанова Кабінету Міністрів України „Про встановлення повноважень органів виконавчої влади та виконавчих органів міських рад щодо регулювання цін (тарифів)” від 25 грудня 1996 р. № 1548 // Зібрання постанов Уряду України. – 1996. - № 21. – Ст. 596.
 18. Постанова Кабінету Міністрів України „Про затвердження Статуту залізниць України” від 6 квітня 1998 р. № 457 // Офіційний вісник України. – 1998. - №14. – Ст. 548.
 19. Постанова Кабінету Міністрів України „Про затвердження Порядку проведення конкурсу з перевезення пасажирів на автобусному маршруті загального користування” від 3 грудня 2008 р. № 1081 // Урядовий кур’єр. – 2008. - № 240. – 20 грудня.
 20. Постанова Кабінету Міністрів України „Про затвердження Переліку документів, необхідних для здійснення перевезення вантажу автомобільним транспортом у внутрішньому сполученні” від 25 лютого 2009 р. № 207 // Офіційний вісник України. - 2009. - № 19. – Ст. 603.
 21. Наказ Міністерства транспорту України „Про затвердження Правил перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні” від 14 жовтня 1997 р. № 363 // Офіційний вісник України. – 1998. - № 8. – Ст.312.
 22. Наказ Міністерства транспорту України „Про затвердження Положення про порядок підготовки та подання інформації про вантаж для його безпечного морського перевезення” від 14 грудня 1998 р. № 497 // Офіційний вісник України. – 1999. - № 2. – Ст. 89.
 23. Наказ Міністерства транспорту України „Про затвердження окремих розділів Правил перевезення вантажів” від 21 листопада 2000 р. № 644 // Офіційний вісник України. – 2000. - № 48. – Ст. 2108.
 24. Наказ Державної служби України з нагляду за забезпеченням безпеки авіації „Про затвердження Правил повітряних перевезень пасажирів і багажу” від 14 березня 2006 р. № 187 // Офіційний вісник України. – 2006. - № 25. – Ст. 1841.
 25. Безлюдько І. Система договорів перевезення за новим законодавством України // Право України. – 2005. - № 9. – С. 46 – 50.

26. Булгакова І.В. Правове регулювання перевезення вантажів залізничним транспортом в Україні: Автореф. дис. ... канд. юрид наук. — К., 2003. — 20 с.
27. Булгакова І.В., Клепікова О.В. Транспортне право України: Академічний курс: Підруч. для студ. юр. вищ. навч. закл. — К.: Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2005.
28. Віхров О.П. Правове регулювання господарських відносин в окремих сферах і галузях економіки: навч. посіб. / О.П. Віхров. - К.: Юрінком Інтер, 2017. - 448 с.
29. Господарське право України: Навчальний посібник / За заг. ред. проф. Н.О. Саніахметової. — Х.: „Одіссей”, 2005. — 608 с.
30. Деркач Э. Промышленный железнодорожный транспорт: пробелы в правовом регулировании // Підприємництво, господарство і право. — 2006. - № 9. — С. 47 — 50.
31. Деркач Е.М. Правове регулювання перевезення вантажів залізничним транспортом: автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Е.М. Деркач; НАН України. Ін-т екон.-прав. дослідж. — Донецьк, 2007. — 20 с.
32. Діковська І. Загальна характеристика договору транспортного експедирування // Підприємництво, господарство і право. — 2008. - № 1.
33. Дозорець О. Договір перевезення вантажу різними видами транспорту: правова характеристика // Підприємництво, господарство і право. — 2001. - № 7. — С. 21 — 23.
34. Клепікова О.В. Правове регулювання перевезень вантажів морським транспортом: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук. — К., 2003. — 20 с.
35. Корчак Н.М., Тимкович І.І. Надання послуг з перевезення пасажирів і вантажів повітряним транспортом як ліцензійний вид господарської діяльності // Государство и право в условиях глобализации: реалии и перспективы. Сборник научных трудов. Материалы II Международной научно-практической конференции (16-17 апреля 2010 года) / Отв. за вып. Поляков И.И. — Симферополь: КРП «Издательство «Крымучпедгиз», 2010. — С. 210-211.
36. Луцик М. Предмет договору транспортного експедирування // Підприємництво, господарство і право. — 2007. - № 12. — С. 42 — 45.
37. Марценишин Ю.І. Правова основа перевезень небезпечних вантажів автомобільним транспортом // Государство и право в условиях глобализации: реалии и перспективы. Сборник научных трудов. Материалы II Международной научно-практической конференции (16-17 апреля 2010 года) / Отв. за вып. Поляков И.И. — Симферополь: КРП «Издательство «Крымучпедгиз», 2010. — С. 187-188.
38. Мілаш В.С. Підприємницькі комерційні договори в господарській діяльності / В.С. Мілаш. - Полтава: АСМІ, 2005. - 450 с.
39. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України: 3-тє вид., перероб. і допов. / За заг. ред. В.С. Щербини, Н.Б. Пацурії. — К.: Юрінком Інтер, 2019. - 816 с.
40. Пєфтїєв О.В. Поняття, функції та завдання державного регулювання у сфері автомобільного транспорту // Государство и право в условиях глобализации: реалии и перспективы. Сборник научных трудов. Материалы II Международной научно-практической конференции (16-17 апреля 2010 года) / Отв. за вып.

Поляков И.И. – Симферополь: КРП «Издательство «Крымучпедгиз», 2010. – С. 194-195.

41. Свистун Л. Деякі питання правової природи договорів перевезення вантажів автомобільним транспортом // Підприємництво, господарство і право. – 2007. - №12. – С. 24 – 27.
42. Щербина В. С. Господарське право: підручник / В. С. Щербина. — 6-те вид., перероб. і допов. — К. : Юрінком Інтер, 2013. — 640 с.

Тема 19. Правове регулювання капітального будівництва

Питання для самостійного опрацювання:

1. Місце будівельних норм у системі будівельного законодавства.
2. Поняття містобудівної документації.
3. Позовна давність для вимог щодо неналежної якості робіт за договором підяду на капітальне будівництво.
4. Порядок накладення штрафів за правопорушення у сфері містобудування.

Теми для написання рефератів та есе:

1. Порядок отримання документів дозвільного характеру у сфері капітального будівництва.
2. Особливості здійснення житлового будівництва за чинним законодавством України.
3. Перспективи вдосконалення містобудівного законодавства.
4. Правові аспекти відносин щодо самочинного будівництва.
5. Правове регулювання архітектурної діяльності.
6. Особливості фінансування капітального будівництва.
7. Особливості ліцензування у сфері будівельної діяльності.

Рекомендована література та нормативно-правові акти:

1. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18 вересня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1991. - № 47. - Ст. 646.
2. Закон України «Про основи містобудування» від 16 листопада 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. 1992. № 52. Ст. 683.
3. Закон України «Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудування» від 14 жовтня 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. 1994. № 46. Ст. 411.
4. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 р. // Урядовий кур'єр. 2001. № 211-212.
5. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Голос України. 2003. № 49-50.
6. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Голос України. 2003. № 45-48.

7. Закон України «Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю» від 19 червня 2003 р. // Голос України. 2003. № 144.
8. Закон України „Про будівельні норми” від 5 листопада 2009 р. // Урядовий кур’єр. 2009. № 229.
9. Закон України „Про регулювання містобудівної діяльності” від 17 лютого 2011 р. // Голос України. 2011. № 45.
10. Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності» від 2 березня 2015 р. // Урядовий кур’єр. 2015. № 64.
11. Постанова Кабінету Міністрів України „Про затвердження Положення про порядок накладення штрафів за правопорушення у сфері містобудування” від 6 квітня 1995 р. № 244 // Зібрання постанов Уряду України. 1995. № 7. Ст. 164.
12. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку державного фінансування капітального будівництва» від 27 грудня 2001 р. № 1764 // Офіційний вісник України. 2001. № 52. Ст. 2374.
13. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Загальних умов укладення та виконання договорів підряду в капітальному будівництві» від 1 серпня 2005 р. № 668 // Офіційний вісник України. 2005. № 31. Ст. 1867.
14. Постанова Кабінету Міністрів України „Про ліцензування певних видів господарської діяльності у будівництві” від 5 грудня 2007 р. № 1396 // Офіційний вісник України. 2007. № 94. Ст. 3441.
15. Постанова Кабінету Міністрів України „Деякі питання виконання підготовчих і будівельних робіт” від 13 квітня 2011 р. № 466 // Урядовий кур’єр. 2011. № 85. 13 травня.
16. Постанова Кабінету Міністрів України «Питання прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об’єктів» від 13 квітня 2011 р. №461 // Урядовий кур’єр. 2011. № 79. 30 квітня.
17. Постанова Кабінету Міністрів України „Про затвердження Порядку здійснення державного архітектурно-будівельного контролю” від 23 травня 2011 р. № 553 // Урядовий кур’єр. 2011. № 99.
18. Постанова Кабінету Міністрів України „Про затвердження Положення про Державну архітектурно-будівельну інспекцію України” від 9 липня 2014р. №294 // Урядовий кур’єр. 2014. № 138.
19. Наказ Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики і Державного комітету України з будівництва та архітектури «Про затвердження Порядку видання та розповсюдження нормативних документів у галузі будівництва і промисловості будівельних матеріалів» від 24 лютого 2003 р. № 27/12 // Офіційний вісник України. 2003. № 11. Ст. 503.
20. Примірний договір підряду в капітальному будівництві, затверджений наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 27 жовтня 2005 р. № 3 // Баланс. 2005. № 51.
21. Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України „Про затвердження Примірних правил фонду фінансування будівництва” від 30 листопада 2006 р. № 6473 // Баланс. 2007. № 51.

22. Оглядовий лист ВГСУ “Про практику вирішення спорів, пов’язаних із виконанням договорів підряду” від 18 лютого 2013 р. № 01-06/374/2013 // Вісник господарського судочинства. 2013. № 3.
23. Апанасенко К.І. Про правовий режим дозвільних документів у сфері містобудування // Економіка та право. Серія “Право”. - 2018. - № 3 (51). - С. 17 — 30.
24. Банасевич І. До питання про зміст договорів на виконання підрядних робіт за державним замовленням / І. Банасевич // Підприємництво, господарство і право. - 2006. - № 10. - С. 7-10.
25. Біленко М. Особливості договору підряду на капітальне будівництво / М. Біленко // Юридична Україна. – 2012. - № 2. – С. 43 – 47.
26. Вінник О.М. Господарське право : навч. посіб. / О. М. Вінник. - 2-ге вид., змін. та допов. - Київ : Правова єдність, 2009. - 766 с.
27. Віхров О.П. Правове регулювання господарських відносин в окремих сферах і галузях економіки: навч. посіб. / О.П. Віхров. - К.: Юрінком Інтер, 2017. - 448 с.
28. Гриняк А.Б. Теоретичні засади правового регулювання підрядних зобов’язань у цивільному праві України: монографія / А.Б. Гриняк. – К.: НДІ приватного права і підприємництва НАПрН України, 2013. – 374 с.
29. Гриценко Г.М. Правове регулювання капітального будівництва за державні кошти: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Г. М. Гриценко; НАН України ; Ін-т екон.-прав. дослідж. — Донецьк, 2011. — 17 с.
30. Квасніцька О. Містобудівне законодавство України: проблеми та перспективи розвитку / О. Квасніцька // Підприємництво, господарство і право. – 2008. - № 7.
31. Квасніцька О.О. Основні напрямки реформування містобудівного законодавства в світлі гармонізації з законодавством Європейського Союзу / О.О. Квасніцька // Вісник господарського судочинства. - 2015. - № 3. - С. 137-142.
32. Кучаковська Н. Правове регулювання договору підряду на капітальне будівництво: окремі аспекти / Н. Кучаковська // Підприємництво, господарство і право. - 2017. - № 5. - С. 58-62.
33. Лещенко Н. Питання класифікації господарсько-правових санкцій за порушення зобов’язань у сфері капітального будівництва / Н. Лещенко // Підприємництво, господарство і право. - 2018. - № 9. - С. 45-49.
34. Манзюк В.В., Філіп М.В. Договір як правова форма залучення інвестицій в об’єкти капітального будівництва державної й комунальної форм власності // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія “Право”. 2016. Вип. 36. Т. 1. С. 157 — 160.
35. Мілаш В.С. Підприємницькі комерційні договори в господарській діяльності / В.С. Мілаш. - Полтава: АСМІ, 2005. - 450 с.
36. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України: 3-тє вид., перероб. і допов. / За заг. ред. В.С. Щербини, Н.Б. Пацурії. – К.: Юрінком Інтер, 2019. - 816 с.
37. Олюха В. Напрями господарсько-правового забезпечення оптимізації капітального будівництва / В. Олюха // Підприємництво, господарство і право. - 2015. - № 5 (233). - С. 53-57.

38. Радченко Л. Довірче управління у сфері інвестування у житлове будівництво / Л. Радченко // Право України. - 2008. - № 1. - С. 62-65.
39. Теньков С. Проблемні питання правового регулювання фінансування будівництва житла (огляд судової практики) / С. Теньков // Вісник господарського судочинства. – 2006. - № 2. – С. 177-179.
40. Трофуненко Н. Правове регулювання господарської діяльності з проектування об'єктів будівництва / Н. Трофуненко // Підприємництво, господарство і право. 2012. № 1. Ст. 72-75.
41. Трофуненко Н.В. Господарсько-правове забезпечення якості будівельних робіт: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04 / Н. В. Трофуненко ; НАН України, Ін-т екон.-прав. дослідж. — Донецьк, 2011. — 20 с.

Тема 20. Правове регулювання інвестиційної та інноваційної діяльності

Питання для самостійного опрацювання:

1. Поняття інноваційного продукту.
2. Договір як основний правовий документ, який регулює відносини між суб'єктами інвестиційної діяльності.
3. Поняття державно-приватного партнерства.
4. Способи захисту прав інвесторів.

Теми для написання рефератів та есе:

1. Правове регулювання договорів (контрактів) про спільну інвестиційну діяльність за участю іноземного інвестора.
2. Сучасні напрями інвестиційної політики в Україні.
3. Угоди про розподіл продукції.
4. Актуальні проблеми захисту прав інвесторів в Україні.
5. Актуальні питання захисту прав іноземних інвесторів в Україні.
6. Захист прав інвесторів у міжнародному комерційному арбітражі.
7. Правові засади функціонування наукових і технологічних парків в Україні.
8. Правове регулювання діяльності інноваційних підприємств.
9. Правовий статус індустриальних парків.
10. Правовий статус пайових та корпоративних інвестиційних фондів.
11. Організаційно-правові форми здійснення спільного інвестування у світовій практиці.
12. Правове забезпечення цифровізації української економіки.

Рекомендовані нормативні акти та література:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18 вересня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. 1991. № 47. Ст. 646.

3. Закон України «Про наукову і науково-технічну експертизу» від 10 лютого 1995 р. // Відомості Верховної Ради України. 1995. № 9. Ст. 56.
4. Закон України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» від 16 липня 1999 р. (в редакції Закону від 12 січня 2006 р.) // Офіційний вісник України. 2006. № 5. Ст. 207.
5. Закон України «Про угоди про розподіл продукції» від 14 вересня 1999р. // Офіційний вісник України. – 1999. - № 40. – Ст. 1980.
6. Закон України «Про інноваційну діяльність» від 4 липня 2002 р. // Офіційний вісник України. 2002. № 31. Ст. 1447.
7. Закон України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» від 16 січня 2003 р. // Офіційний вісник України. 2003. № 7. Ст. 271.
8. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Голос України. 2003. № 49-50.
9. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Голос України. 2003. № 45-48.
10. Закон України "Про Загальнодержавну комплексну програму розвитку високих наукоємних технологій" від 9 квітня 2004 р. // Відомості Верховної Ради. – 2004. – № 32. – Ст.384.
11. Закон України „Про наукові парки” від 25 червня 2009 р. // Урядовий кур’єр. - 2009. - № 140.
12. Закон України “Про державно-приватне партнерство” від 1 липня 2010р. // Відомості Верховної Ради. – 2010. –№ 40. – Ст. 524.
13. Закон України „Про індустриальні парки” від 21 червня 2012 р. // Урядовий кур’єр. - 2012. - № 142.
14. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26 листопада 2015 р. // Відомості Верховної Ради України. 2016. № 3. Ст. 25.
15. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про порядок створення і функціонування технопарків та інноваційних структур інших типів» від 22 травня 1996 р. № 549 // Зібрання постанов Уряду України. 1996. № 12. Ст. 340.
16. Постанова Кабінету Міністрів України „Про затвердження Положення про порядок державної реєстрації договорів (контрактів) про спільну інвестиційну діяльність за участю іноземного інвестора” від 30 січня 1997 р. № 112 // Урядовий кур’єр. 1997. № 31-32.
17. Постанова Кабінету Міністрів України “Про нормативно-правові акти щодо забезпечення реалізації Закону України “Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків” від 17 грудня 1999 р. № 2311 // Офіційний вісник України. 1999. № 51. Ст. 2534.
18. Постанова Кабінету Міністрів України «Про заходи щодо підтримки інноваційно-інвестиційних проектів» від 5 серпня 2002 р. №1106 // Офіційний вісник України. 2002. № 32. Ст. 1509.
19. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку формування, експертизи та обговорення пріоритетних напрямів інноваційної діяльності» від 17 липня 2003 р. № 1094 // Офіційний вісник України. 2003. № 30. Ст. 1536.
20. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Комісію з організації діяльності технологічних парків та інноваційних структур

- інших типів» від 6 серпня 2003 р. № 1219 // Офіційний вісник України. – 2003. – № 32. – Ст. 1706.
- 21.** Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку державної реєстрації інноваційних проектів і ведення Державного реєстру інноваційних проектів» від 17 вересня 2003 р. № 1474 // Офіційний вісник України. 2003. № 38. Ст. 2031.
 - 22.** Постанова Кабінету Міністрів України „Деякі питання організації діяльності технологічних парків” від 29 листопада 2006 р. № 1657 // Урядовий кур’єр. 2006. № 235.
 - 23.** Порядок надання приватним партнером державному партнеру інформації про виконання договору, укладеного в рамках державно-приватного партнерства, затв. пост. КМУ від 9 лютого 2011 р. № 81 // Офіційний вісник України. – 2011 р. – № 10. – Ст. 458.
 - 24.** Методика виявлення ризиків, пов’язаних з державно-приватним партнерством, їх оцінки та визначення форми управління ними, затв. пост. КМУ від 16 лютого 2011 р. № 232 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 18. – Ст. 769.
 - 25.** Порядок проведення конкурсу з визначення приватного партнера для здійснення державно-приватного партнерства щодо об’єктів державної, комунальної власності та об’єктів, які належать Автономній Республіці Крим, затв. пост. КМУ від 11 квітня 2011 р. № 384 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 28. – Ст. 1168.
 - 26.** Наказ Міністерства України у справах науки і технологій „Щодо затвердження Порядку ведення Державного реєстру технопарків та інноваційних структур інших типів” від 30 жовтня 1998 р. № 281 // Офіційний вісник України. 1998. № 46. Ст. 1720.
 - 27.** Наказ Державного агентства України з інвестицій та інновацій „Про затвердження Порядку проведення конкурсного відбору регіональних і галузевих інноваційних програм, які впроваджуватимуться за рахунок бюджетних коштів” від 17 жовтня 2007 р. № 105 // Офіційний вісник України. 2007. № 83. Ст. 3091.
 - 28.** Александров Д. Законодавче конструювання інноваційних компаній: постановка питання / Д. Александров // Підприємництво, господарство і право. – 2007. - № 9. – С. 113 – 116.
 - 29.** Атаманова Ю. До проблем правової кваліфікації та функціонування технологічних парків в Україні / Ю. Атаманова // Підприємництво, господарство і право. - 2006. - № 10. - Ст. 31-34.
 - 30.** Атаманова Ю.Є. Господарсько-правове забезпечення інноваційної політики держави: Монографія / Ю.Є. Атаманова. – Харків, Видавництво «ФІНН», 2008. – 424 с.
 - 31.** Атаманова Ю.Є. Інноваційне право України: проблеми теорії та систематизації: Монографія / Ю.Є. Атаманова. Харків: Видавець СПД Вапнярчук Н.М. 2005.
 - 32.** Бударна В.О. Інвестиційна політика України: досвід законодавчого забезпечення / В.О. Бударна // Економіка та право. Серія “Право”. - 2018. - №2 (50). - С. 41 — 49.
 - 33.** Бутузов В.М., Марущак А.І. Правові основи інвестиційної діяльності:

- Навчальний посібник. – К.: КНТ, 2007. – 256 с.
34. Вінник О.М. Господарське право : навч. посіб. / О.М. Вінник. - 2-ге вид., змін. та допов. - Київ : Правова єдність, 2009. - 766 с.
 35. Вінник О.М. Відносини державно-приватного партнерства: проблеми вдосконалення правового регулювання в Україні / О.М. Вінник // <http://gisap.eu/ru/node/258>
 36. Вінник О.М. Договірні відносини державно-приватного партнерства: проблеми правового регулювання / О.М. Вінник // Вісник Вищої ради юстиції. - 2013. - № 2 (14). - С. 90 — 107.
 37. Вінник О.М. Правове регулювання корпоративних відносин в умовах громадянського суспільства та цифровізації / О.М. Вінник // Юридична Україна. - 2018. - № 3-4 (183-184). - С. 90-99.
 38. Вінник О.М. Технології державно-приватного партнерства (правові аспекти) / О.М. Вінник // Демографія та соціальна економіка. - 2012. - № 1. - С. 110-119.
 39. Вінник О.М. Угоди державно-приватного партнерства: проблеми правового регулювання / О.М. Вінник // Право та інноваційне суспільство. - 2013. - № 1. - Режим доступу: http://apir.org.ua/wp-content/uploads/2014/11/vinnyk_ua.pdf
 40. Вінник О.М. Цифровізація економіки : проблеми нормативно-правового забезпечення / О.М. Вінник // Юридична Україна. - 2018. - № 1-2 (181-182). - С. 43-51.
 41. Віхров О.П. Правове регулювання господарських відносин в окремих сферах і галузях економіки: навч. посіб. / О.П. Віхров. - К.: Юрінком Інтер, 2017. - 448 с.
 42. Высоцкий Д. Понятие и правовые признаки инноваций / Д. Высоцкий // Підприємництво, господарство і право. 2006. № 11. Ст. 97-101.
 43. Гордієнко А. Проблемні питання господарсько-правового забезпечення інноваційного інвестування / А. Гордієнко // Підприємництво, господарство і право. - 2015. - № 10 (238). - С. 10-15.
 44. Господарське право: Підручник / За ред. О.П. Подцерковного. - Х.: Одиссей, 2010. - 640 с.
 45. Державне управління науково-технічними та економічними процесами реалізації Україною стратегічного курсу на європейську та євроатлантичну інтеграцію. Вип. 25 / За заг. ред. академіка НАН України, д.т.н. В.П. Горбуліна. К.: ДП „НВЦ „Євроатлантик-інформ”. 2006. Ст. 272.
 46. Договірне право. Особлива частина: Підручник / За ред. О.В. Дзери. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 1200 с.
 47. Захарін С. Інвестиційне забезпечення відтворення основних фондів / С. Захарн // Економіка України. - 2007. - № 5. - С. 43-51.
 48. Зельдіна О. Захист прав інвесторів як складник інвестиційної привабливості України / О. Зельдіна // Підприємство, господарство і право. - 2018. - № 3. - С. 51-55.
 49. Зельдіна О. Інвестиційна привабливість України в умовах сталого розвитку / О. Зельдіна // Право України. - 2018. - № 5. - С. 60-70.
 50. Зельдіна О.Р. Податкові пільги як складова інвестиційної привабливості України / О. Р. Зельдіна, В. В. Гришко // Юридична Україна - 2018. - № 1-2 (181-182). - С. 52 - 58.

51. Кольга Т.О. Поняття та види інвестицій / Т.О. Кольга // Держава і право. Юридичні і політичні науки. - 2015. - № 68.
52. Машковська Л. Правова характеристика пайового інвестиційного фонду / Л. Машковська // Підприємство, господарство і право. 2018. № 1. Ст. 50-54.
53. Мілаш В.С. До питання про господарсько-правове забезпечення цифровізації економіки // Правове забезпечення соціально-економічного розвитку: стан та перспективи: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 35-річчю кафедри господарського права Донецького національного університету імені Василя Стуса (м. Вінниця, 11-12 жовтня 2019 р.). Наук. ред. А.Г. Бобкова, А.М. Захарченко. Вінниця: ТОВ Віндрук, 2019. 254 с. С. 133-135.
54. Мілаш В. До питання про характер співвідношення категорій «інвестиційний договір» та «підприємницький (комерційний) договір» / В. Мілаш // Підприємництво, господарство і право. – 2005. - № 1. – С. 75 – 79.
55. Михайловская О. «Европейский парадокс» инновационного развития: уроки для Украины / О. Михайловская // Экономика Украины. - 2006. - № 9. - С. 80-85.
56. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України: 3-тє вид., перероб. і допов. / За заг. ред. В.С. Щербини, Н.Б. Пацурії. – К.: Юрінком Інтер, 2019. - 816 с.
57. Новицький В. Імперативи інноваційного розвитку / В. Новицький // Економіка України. - 2007. - № 2. - Ст. 45-52.
58. Охотнікова О.М. Правові аспекти державного управління промисловою власністю на шляху до інноваційної моделі розвитку економіки / О.М. Охотнікова, А.В. Щава // Київський університет права НАН України. Часопис Київського університету права. - 2016. - № 2. - С. 98-102. -
59. Павленко І.А. Інноваційне підприємство у трансформаційній економіці України: Моногр./ Держ. вищ. навч. закл. "Київськ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана". – К.: КНЕУ, 2007. – 242 с.
60. Петрина М. Базовые условия создания инновационной модели развития экономики Украины / М. Петрина // Экономика Украины. – 2006. - № 8. – С. 35 – 40.
61. Поєдинок В.В. Інвестиція як правове поняття / В. Поєдинок // Вісник господарського судочинства. – 2009. - № 5. – С. 58 – 64.
62. Поєдинок В.В. Правова характеристика об'єкта інвестування / В.В. Поєдинок // Вісник господарського судочинства. – 2009. - № 6. – С. 93 – 100.
63. Поєдинок В.В. Правове регулювання інвестиційної діяльності: теоретичні проблеми: монографія / В.В. Поєдинок. – Ніжин: ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф», 2013. – 480 с.
64. Полатай В. Поняття інвестиції як правової категорії / В. Полатай // Право України. 1999. № 9. Ст. 39- 41, 61.
65. Полатай В. Суб'єкти інвестиційної діяльності / В. Полатай // Предпринимательство, хозяйство и право. - 2000. - № 11. - С. 10-12.
66. Попова В., Попов В. Підсумки та напрями інвестиційної політики в Україні / В. Попова, В. Попов // Економіка України. - 2007. - № 5. - С. 35 - 42.
67. Розовский Б.Г. Рынок в ожидании эпохи социализма оцифрованной экономики: монография / Б.Г. Розовский. - Северодонецк, 2019.
68. Сімсон Е. Правова природа договорів інвестиційного характеру / О.

- Е. Сімсон // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. - 2000. - № 10. - С. 218-223.
- 69.** Симсон О. Существенные условия и классификация инвестиционных договоров / О. Сімсон // Підприємництво, господарство і право. - 2001. - № 3. - С. 18 — 21.
- 70.** Сімсон О. Державно-приватне партнерство в інноваційній сфері / О. Сімсон // Вісник Академії правових наук України. - 2011. - № 4. - С. 222-230. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/varny_2011_4_24
- 71.** Сімсон О. Правова природа відносин державно-приватного партнерства в інноваційній сфері / О. Сімсон // Вісник Академії правових наук України. - 2012. - № 1. - С.233-241. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/varny_2012_1_25
- 72.** Сімсон О. Створення та діяльність технологічних парків в Україні та за її межами: порівняльно-правовий аналіз / О. Сімсон // Підприємництво, господарство і право. 2005. № 12. Ст. 74-78.
- 73.** Сімсон О.Е. Інноваційне і креативне право: право знань і творчості: монографія / О.Е. Сімсон. - К. : Ін Юре, 2006. - 261 с.
- 74.** Сімсон О.Е. Правова модель приватно-публічного партнерства в інноваційній сфері : монографія / О.Е. Сімсон; Нац. ун-т "Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого". - Х. : Право, 2013. - 446 с.
- 75.** Симсон О.Э. Инвестиционные и инновационные правоотношения: Перспективы развития публичной и частной сфер: Монография. - К.: Видавничий Дім «Ін Юре». 2005. Ст. 416.
- 76.** Спасибо-Фатєєва І., Шуміло І. Віртуальні технопарки // Вісник Академії правових наук. – 2011. - № 1. – С. 147 – 158.
- 77.** Стойка В. Инвестиционная деятельность: проблемы и пути решения / В. Стойка // Підприємництво, господарство і право. 2001. № 12. Ст. 3-5.
- 78.** Тарнавський Р.В. Господарсько-правове стимулювання венчурного інвестування в Україні: автореф. дис... к.ю.н. - Одеса: НУ “Одеська юридична академія”, 2017. - 22 с.
- 79.** Федоренко В. Інвестиції та економіка України / В. Федоренко // Економіка України. 2007. № 5. Ст. 12-16.
- 80.** Хрімлі К.О. Гарантії захисту прав іноземних інвесторів: порівняльний аналіз деяких Європейських країн та України / К. О. Хрімлі, О. Ю. Гостєва // Юридична Україна. - 2018. - № 7(187). - С. 18-25.
- 81.** Хрімлі О.Г. Напрями модернізації інституту захисту прав інвесторів у сфері господарювання / О.Р. Зельдіна, О.Г. Хрімлі // Підприємництво, господарство і право. 2017. № 1. Ст. 65-69.
- 82.** Хрімлі О.Г. Питання періодизації законодавства про захист прав інвесторів / О.Г. Хрімлі // Сучасний вимір держави і права: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Львів, 20–21 травня 2016). - Львів. 2016. - С.96-97.
- 83.** Хрімлі О.Г. Теоретичні питання щодо вирішення спорів в інвестиційному міжнародному арбітражі / О.Г. Хрімлі // Часопис Київського університету права. - 2016. - № 3. - С. 409 - 412.
- 84.** Чабан О. Класифікація договорів що опосередковують здійснення інвестицій / О. Чабан // Підприємництво, господарство і право. - 2015. - №7 (235). - С. 11-14.

85. Червова Л., Назарчук М. Порівняльний аналіз динаміки інвестицій в економіку України / Л. Червова, М. Назарчук // Економіка України. - 2007. - № 3. - С. 32 - 41.
86. Чернадчук В.Д., Сухонос В.В., Чернадчук Т.О. Основи інвестиційного права України. - К.: Видавничий дім "Княгиня Ольга", 2005. - 384 с.
87. Шумський П., Табалюк Г. Форми захисту інтересів інвесторів / П.Шумський, Г. Табалюк // Право України. 2000. № 7. Ст. 29-31.
88. Щербина В. С. Господарське право: підручник / В. С. Щербина. — 6-те вид., перероб. і допов. — К. : Юрінком Інтер, 2013. — 640 с.

Тема 21. Правове регулювання комерційної концесії

Питання для самостійного опрацювання:

1. Міжнародно-правові аспекти регулювання франчайзингу.
2. Відповідальність сторін за договором комерційної концесії (франчайзингу).
3. Поняття комерційної субконцесії.

Індивідуальні навчально-дослідні завдання:

1. Співвідношення договору комерційної концесії та ліцензійного договору.
2. Франчайзинг як договірна форма здійснення бізнесової діяльності.

Інформаційні джерела:

1. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Голос України. – 2003. - № 49 - 50.
2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Голос України. – 2003. - № 45 - 48.
3. Вінник О.М. Господарське право : навч. посіб. / О.М. Вінник. - 2-ге вид., змін. та допов. - Київ : Правова єдність, 2009. - 766 с.
4. Віхров О.П. Правове регулювання господарських відносин в окремих сферах і галузях економіки: навч. посіб. / О.П. Віхров. - К.: Юрінком Інтер, 2017. - 448 с.
5. Гагай П. Франчайзинг: клонирование успеха // Юридическая практика. – 2008. - № 9. – 26 февраля. – С. 1, 22, 23.
6. Господарське право: Підручник / За ред. О.П. Подцерковного. - Х.: Одиссей, 2010. - 640 с.
7. Господарське право України: Навчальний посібник / За заг. ред. проф. Н.О. Саніахметової. – Х.: „Одиссей”, 2005. – 608 с.
8. Кашинцева О. Щодо необхідності правового регулювання франчайзингу / О. Кашинцева // Підприємництво, господарство і право. – 2001. - № 1. – С. 13 – 14.
9. Килимник І. Проблема відповідальності сторін за договором комерційної концесії (франчайзингу) / І. Килимник // Підприємництво, господарство і право. – 2004. - № 10. – С. 115 – 117.
10. Кривошеина И. Концессия vs. лицензионный договор (Правовой анализ коммерческой концессии и лицензионного договора) / И. Кривошеина //

- Юридическая практика. – 2008. - № 51. – 16 декабря. – С. 13.
11. Мілаш В.С. Підприємницькі комерційні договори в господарській діяльності. - Полтава: АСМІ, 2005. - 450 с.
 12. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України: 3-тє вид., перероб. і допов. / За заг. ред. В.С. Щербини, Н.Б. Пацурії. – К.: Юрінком Інтер, 2019. - 816 с.
 13. Сидоров Я. Правовий статус сторін у договорі франчайзингу / Я. Сидоров // Підприємництво, господарство і право. – 2003. - № 6. – С. 31 – 34.
 14. Сидоров Я. Франчайзинг – нова договірна форма здійснення бізнесової діяльності в Україні / Я. Сидоров // Підприємництво, господарство і право. – 2003. - № 3. – С. 34 – 36.
 15. Щербина В. С. Господарське право: підручник / В. С. Щербина. — 6-те вид., перероб. і допов. — К. : Юрінком Інтер, 2013. — 640 с.

Тема 22. Правове регулювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання

Питання для самостійного опрацювання:

1. Правовий режим поточного рахунку суб'єкта господарювання.
2. Порядок ведення касових операцій в Україні.
3. Правове регулювання переказу коштів за кордон України та в Україну з-за кордону.
4. Відповідальність банків за порушення строків розрахунків.
5. Гарантії захисту прав вкладників.

Теми для написання рефератів та есе:

1. Поняття банківської таємниці, її правова охорона.
2. Правові засади функціонування Фонду гарантування вкладів фізичних осіб.
3. Сучасний стан державного регулювання фінансової діяльності та перспективи його вдосконалення.
4. Особливості правового становища державних та комунальних банків.
5. Правові засади організації формування та обігу кредитних історій.
6. Правові засади діяльності бюро кредитних історій.
7. Проблеми кредитування в іноземній валюті.
8. Новели законодавства про валюту й валютні операції.
9. Особливості здійснення споживчого кредитування.

Рекомендована література та нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради. - 1996. - № 30. - Ст. 141.
2. Закон України «Про інформацію» від 2 жовтня 1992 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1992. - № 48. – Ст. 650.

3. Закон України „Про банки і банківську діяльність” від 7 грудня 2000р. // Урядовий кур’єр. – 2001. - № 8. – 17 січня.
4. Закон України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» від 5 квітня 2001 р. // Офіційний вісник України. – 2001. - № 20. – Ст. 828.
5. Закон України від 17.07.2001 «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» // ВВР. - 2002. - №1. - Ст. 1.
6. Господарський кодекс України від 16.01.2003 // Голос України. - 2003. - 14 березня.
7. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Голос України. – 2003. - № 45 - 48.
8. Закон України “Про іпотечне кредитування, операції з консолідованим іпотечним боргом та іпотечні сертифікати” від 19.06.2003 // ВВР. - 2004. - № 1. - Ст. 1.
9. Закон України „Про організацію формування та обігу кредитних історій” від 23 червня 2005 р. // Офіційний вісник України. – 2005. - № 29. – Ст. 1690.
10. Закон України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» від 23 лютого 2012 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2012. - № 50. – Ст. 564.
11. Закон України “Про споживче кредитування” від 15 листопада 2016р. // Відомості Верховної Ради. 2017. № 1. Ст. 2.
12. Закон України «Про валюту та валютні операції» від 21.06.2018 // Відомості Верховної Ради. 2018. № 30. Ст. 239.
13. Постанова Правління Національного банку України „Про затвердження Інструкції про порядок відкриття, використання і закриття рахунків у національній та іноземних валютах” від 12 листопада 2003 р. № 492 // Офіційний вісник України. – 2003. - № 51 (частина 1). – Ст. 2707.
14. Ліцензійні умови провадження діяльності кредитних спілок по залученню внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки»: затв. розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 02.12.2003 № 146 // ОВУ. 2003. № 52. Ст. 2840.
15. Постанова Правління Національного банку України „Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті” від 21 січня 2004 р. № 22 // Офіційний вісник України. – 2004. - № 13. – Ст. 908.
16. Постанова Правління Національного банку України “Про затвердження Правил розрахунку банками України загальної вартості кредиту для споживача та реальної річної процентної ставки за договором про споживчий кредит” від 8 червня 2017 р. № 49 // Офіційний вісник України. № 52. Ст. 1595.
17. Довідка за результатами вивчення судової практики вирішення спорів, пов’язаних із застосуванням банківського законодавства (2018 р.) // https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/Dovidka_banki_2.pdf
18. Положення Товариства з обмеженою відповідальністю „Перше всеукраїнське бюро кредитних історій” про правила формування і ведення кредитних історій, затверджене Генеральним директором ТОВ „Перше всеукраїнське бюро кредитних історій” від 5 січня 2007 р. // Урядовий кур’єр. – 2007. - № 47. – 16 березня.

19. Алісов Є.О. Гроші і грошовий обіг: теоретичні засади та стан правового регулювання в Україні: Монографія. Харків: Косилон. 2004. 326 с.
20. Безклубий І. Поняття банківської таємниці // Підприємництво, господарство і право. – 2005. - № 4. – С. 16 – 19.
21. Вінник О.М. Господарське право : навч. посіб. / О. М. Вінник. - 2-ге вид., змін. та допов. - Київ : Правова єдність, 2009. - 766 с.
22. Віхров О.П. Правове регулювання господарських відносин в окремих сферах і галузях економіки: навч. посіб. / О.П. Віхров. - К.: Юрінком Інтер, 2017. - 448 с.
23. Герасименко Н. О. Поняття і господарсько-правові ознаки комунальних банків / Н. О. Герасименко // Правничий вісник Університету «КРОК». – 2011. – Вип. 10.– С. 52-59.
24. Герасименко Н. О. Права комунальних банків: перспективи законодавчого врегулювання / Н. О. Герасименко // Підприємництво, господарство і право. – 2012. – № 12. – С. 161-164.
25. Герасименко Н. О. Підрозділ 5.4 «Правове регулювання здійснення господарської діяльності комунальними банками» / Право комунальної власності: сучасний погляд та перспективи розвитку: моногр. / за заг. ред. В.А. Устименка; НАН України, Ін-т економіко-правових досліджень. – Донецьк: ІЕП НАН України, 2013. – С. 376-402.
26. Герасименко Н.О. Комунальні банки: реалії і перспективи правового регулювання / Н. О. Герасименко // Економіка і право. – 2013. – № 2 (36). – С. 81-87.
27. Герасименко Н.О. Удосконалення правового регулювання здійснення комунальним банком господарських операцій / Н. О. Герасименко // Порівняльно-аналітичне право. – 2013. – № 3-2. – С. 158-161.
28. Герасименко Н.О. Удосконалення організаційно-господарських повноважень органів місцевого самоврядування по відношенню до комунальних банків / Н. О. Герасименко // Підприємництво, господарство і право. – 2013. – № 10. – С. 101-106.
29. Господарське право України: Навчальний посібник / За заг. ред. проф. Н.О. Саніахметової. – Х.: „Одіссей”, 2005. – 608 с.
30. Кравчук О. Фінансово-правове регулювання готівкових касових операцій: (не) сучасні тенденції / О. Кравчук // Публічне право. - 2018. - № 1(29). - С. 93-102.
31. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України: 3-тє вид., перероб. і допов. / За заг. ред. В.С. Щербини, Н.Б. Пацурії. – К.: Юрінком Інтер, 2019. - 816 с.
32. Пишний А. Правова природа статутного капіталу державних банків та особливості його збільшення / А. Пишний // Право України. – 2008. - № 1. – С. 35 – 41.
33. Пишний А. Публічно-правова характеристика державних банків в Україні / А. Пишний // Право України. – 2007. - № 11. – С. 52 – 57.
34. Подцерковный О.П. Денежные обязательства и расчетные правоотношения в Украине / О.П. Подцерковный. - Одесса: Студия «Негоциант», 2005. - 308 с.
35. Попова А. Ринки небанківських фінансових послуг та їх інструменти / А. Попова // Право України. - 2018. - № 5. - С. 136-150.

36. Резнікова В. В. Гармонізація бухгалтерського обліку і фінансової звітності суб'єктів господарювання в Україні: поняття і форми / В.В. Резнікова, О.С. Орлова // Вісник господарського судочинства. - 2015. - № 2. - С. 110-125.
37. Савінова В.М. Правомірність деяких положень кредитних договорів, укладених в іноземній валюті / В.М. Савінова // Вісник Чернігівського державного інституту права, соціальних технологій та праці. Серія , Право. Економіка. Соціальна робота. Гуманітарні науки. - 2009. - № 3. - С. 38-43.
38. Селезньова О. Проблема правового регулювання комунального банку / О. Селезньова // Право України. – 2006. - № 10. – С. 49 – 50.
39. Сироваткін С.А. Суб'єкти правовідносин у сфері кредитування в іноземній валюті / С.А. Сироваткін // Економіка та право. Серія “Право”. - 2018. - № 2 (50). - С. 56 — 63.
40. Топалова Л. Господарсько-правові аспекти співвідношення комерційної та банківської таємниці у національному законодавстві / Л. Топалова // Підприємництво, господарство і право. – 2003. - № 4. – С. 16 – 20.
41. Шаповалова А. Правові проблеми банківської таємниці / А. Шаповалова // Право України. – 2007. - № 2. – С. 102 – 105.

Тема 23. Правове регулювання страхової діяльності

Питання для самостійного опрацювання:

1. Економічне призначення інституту страхування.
2. Зміст і практика застосування правил страхування.
3. Правове становище аварійного комісара.

Теми для написання рефератів та есе:

1. Ліцензування страхової діяльності.
2. Історія становлення інституту страхування у світі.
3. Повноваження об'єднання страховиків.
4. Правові засади інституту перестрахування.
5. Страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів.
6. Правові засади, види і порядок страхування у галузі сільського господарства.
7. Правові засади страхування у галузі транспорту.
8. Страхування підприємницьких ризиків.

Рекомендовані нормативні акти та література:

1. Закон України „Про страхування” від 7 березня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. 1996. № 18. Ст. 78.
2. Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» від 12 липня 2001 р. // Офіційний вісник України. 2001. № 32. Ст. 1457.

3. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // *Голос України*. 2003. № 49-50.
4. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // *Голос України*. 2003. № 45-48.
5. Закон України „Про обов’язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів” від 1 липня 2004р. // *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 1. Ст. 1.
6. Постанова Кабінету Міністрів України „Про Порядок провадження діяльності страховими посередниками” від 18 грудня 1996 р. №1523 // *Зібрання постанов Уряду України*. 1996. № 21. Ст. 590.
7. Постанова Кабінету Міністрів України „Про впровадження механізму страхування експортних та кредитних ризиків” від 17 серпня 1998р. № 1280 // *Офіційний вісник України*. 1998. № 33. Ст. 1228.
8. Постанова Кабінету Міністрів України „Про затвердження Порядку і правил проведення обов’язкового авіаційного страхування цивільної авіації” від 12 жовтня 2002 р. № 1535 // *Офіційний вісник України*. 2002. № 42. Ст. 1943.
9. Розпорядження Кабінету Міністрів України „Про затвердження Концепції розвитку страхового ринку України до 2020 року” від 23 серпня 2005 р. № 369-р // *Офіційний вісник України*. 2005. № 35. Ст. 2127.
10. Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України „Про затвердження Ліцензійних умов провадження страхової діяльності” від 28 серпня 2003 р. № 40 // *Офіційний вісник України*. 2003. № 38. Ст. 2047.
11. Оглядовий лист Вищого господарського суду України «Про деякі питання практики вирішення спорів, що виникають з правовідносин страхування» від 14 січня 2014 р. № 01-06/15/2014.
12. Огляд за результатами вивчення судової практики вирішення господарськими судами спорів, що виникли з договорів страхування // https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/Ogljad_KGS_2018_2019.pdf
13. Дайджест судової практики Великої Палати Верховного Суду у справах, пов’язаних зі страховими правовідносинами (2019 р.) // <https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/Dajdjest.pdf>
14. Вінник О.М. Господарське право : навч. посіб. / О. М. Вінник. - 2-ге вид., змін. та допов. - Київ : Правова єдність, 2009. - 766 с.
15. Віхров О.П. Правове регулювання господарських відносин в окремих сферах і галузях економіки: навч. Посіб. - К.: Юрінком Інтер, 2017. - 448 с.
16. Войцеховська І. М. Господарсько-правове регулювання перестрахової діяльності: дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: 12.00.04 «Господарське право; господарсько-процесуальне право» / І. М. Войцеховська. – Київ, 2017. – 241 с.
17. Войцеховська І. М. Державне регулювання перестрахової діяльності: об’єктивна необхідність та форми здійснення / І.М. Войцеховська // *Часопис Київського університету права*. – № 2. – 2016. – С. 197–200.
18. Войцеховська І. М. Поняття, ознаки та зміст перестрахової діяльності / І. М. Войцеховська. // *Адміністративне право і процес*. – 2015. – № 3 (13). – С. 298–305.

19. Войцеховська І. М. Поняття і сутність перестраховання / І. М. Войцеховська. // Юридичний вісник. Повітряне і космічне право. – 2015. – № 1 (34). – С. 110–114.
20. Войцеховська І. М. Поняття, види та класифікація підприємницького ризику / І. М. Войцеховська. // Право і суспільство. – 2014. – № 6-1, частина 2. – С. 84–89.
21. Господарське право: Підручник / За ред. О.П. Подцерковного. - Х.: Одиссей, 2010. - 640 с.
22. Господарський кодекс України: Науково-практичний коментар / О.І. Харитонова, Є.О. Харитонов, В.М. Коссак та ін.; За ред. О.І. Харитонові. Х.: „Одиссей”. 2006. Ст. 832.
23. Горіславська І. Аварійний комісар, як суб'єкт аграрних страхових правовідносин // Підприємництво, господарство і право. – 2012. - № 6. – С. 132 – 134.
24. Гринюк О. Динаміка договірних відносин з майнового страхування // Підприємництво, господарство і право. 2006. № 8. Ст. 97-101.
25. Заєць О. Особливості діяльності аварійних комісарів та їх роль при з'ясуванні причин і обставин страхових випадків в Україні // Підприємництво, господарство і право. - 2010. - № 3. - С. 98-100.
26. Захватихата Т.І. Перспективи розвитку страхового ринку в Україні: проблемні питання // Підприємництво, господарство і право. - 2006. - № 2. - С. 42-44.
27. Лисунь Г. Щодо удосконалення загальних засад реалізації державної політики в сфері страхової діяльності // Право України. 2008. - № 7. - С. 108-113.
28. Мачуський В. Взаємне страхування: організаційно-правові аспекти // Право України. 2008. № 4. Ст. 63-65.
29. Мілаш В.С. Підприємницькі комерційні договори в господарській діяльності. - Полтава: АСМІ, 2005. - 450 с.
30. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України: 3-тє вид., перероб. і допов. / За заг. ред. В.С. Щербини, Н.Б. Пацурії. – К.: Юрінком Інтер, 2019. - 816 с.
31. Пацурія Н. Страхування підприємницьких ризиків як засіб забезпечення правового порядку в сфері господарювання / Н. Пацурія, І. Войцеховська //Юридичний вісник. - 2014. - № 4. - С. 147-151.
32. Правове регулювання діяльності у сфері страхування та перестраховання: проблеми теорії та практики: монографія / Н. Б. Пацурія, І. М. Войцеховська, А. С. Головачова. – К. : Видавництво Ліра-К, 2017. – 256 с.
33. Резнікова В. Оцінка ризиків у підприємстві та управлінні ними / В. В. Резнікова, Р. Стефанчук // Право України. - 2018. - № 5. - С. 101-115.
34. Резнікова В.В. Правове становище страхових (перестрахових) брокерів як посередників на страховому ринку / В. В. Резнікова // Вісник господарського судочинства. – 2009. - № 5. – С. 87 – 95.
35. Семенова К. Правове регулювання перестраховання: деякі аспекти / К. Семенова // Право України. 2005. № 2. Ст. 40-43.
36. Семеняка В. Правила страхування: теоретико-правові та прикладні аспекти / В. Семеняка // Право України. 2007. № 4. Ст. 47-50.
37. Супрун Л. Юридична природа договору перестраховання / Л. Супрун // Право України. 2006. № 2. Ст. 116-120.

38. Чапичадзе Я. Характеристика и соотношение форм страхований в Украине / Я. Чапичадзе // Підприємництво, господарство і право. – 2006. - № 9. – С. 6 – 9.
39. Щербина В. С. Господарське право: підручник / В. С. Щербина. — 6-те вид., перероб. і допов. — К. : Юрінком Інтер, 2013. — 640 с.
40. Яворський Я. Ознаки договору страхування: українська практика та зарубіжний досвід / Я. Яворський // Право України. 2007. № 9. Ст. 94-96.
41. Якібчук Н. Підстави виникнення правовідносин страхування цивільної відповідальності власників наземних транспортних засобів / Н. Якібчук // Підприємництво, господарство і право. – 2008. - № 8.

Тема 24. Правові засади бухгалтерського обліку та аудиторської діяльності

Питання для самостійного опрацювання:

1. Основні принципи здійснення бухгалтерського обліку в господарських організаціях.
2. Форми аудиторських послуг. Зміст аудиторських послуг.
3. Стандарти бухгалтерського обліку як джерело права.

Теми рефератів та есе:

1. Особливості бухгалтерського обліку на державних і комунальних підприємствах та подання звітності такими підприємствами.
2. Аудит як різновид фінансового контролю.
3. Роль Аудиторської палати в регулюванні відносин у сфері надання аудиторських послуг.
4. Розвиток системи електронної звітності в Україні.

Рекомендована література та нормативно-правові акти:

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. (в редакції Закону від 27 вересня 2018 р.) // Відомості Верховної Ради України. 1999. № 40. Ст. 365.
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 // Голос України. - 2003. - 14 березня.
3. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Голос України. – 2003. - № 45 — 48.
4. Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 // Відомості Верховної Ради. 2018. № 9. Ст. 50.
5. Господарське право: Підручник / За ред. О.П. Подцерковного. - Х.: Одиссей, 2010. - 640 с.
6. Дереконь В. Напрями вдосконалення функціонування аудиту в системі фінансового контролю в Україні // Підприємництво, господарство і право. – 2006. - № 4. – С. 123 – 124.

7. Дереконь В. Організаційно-правові аспекти вдосконалення аудиторської діяльності в Україні // Підприємництво, господарство і право. – 2006. - № 5. – С. 72 – 74.
8. Кінащук Л. Організація та правове забезпечення діяльності аудиторських фірм в Україні // Підприємництво, господарство і право. – 2006. - № 12. – С. 28 – 30.
9. Кінащук Л. Особливості класифікації аудиторського контролю фінансової діяльності // Підприємництво, господарство і право. – 2007. - № 1. – С. 80 – 82.
10. Кінащук Л. Особливості організації та правового регулювання фінансового контролю зарубіжних країн // Підприємництво, господарство і право. – 2007. - № 4. – С. 81 – 83.
11. Кінащук Л. Особливості правового регулювання діяльності аудиторів та аудиторських фірм як суб'єктів фінансового контролю // Підприємництво, господарство і право. – 2008. - № 10.
12. Кінащук Л. Проблеми організаційного та методичного забезпечення аудиту // Підприємництво, господарство і право. – 2007. - № 2. – С. 87 – 89.
13. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України: 3-тє вид., перероб. і допов. / За заг. ред. В.С. Щербини, Н.Б. Пацурії. – К.: Юрінком Інтер, 2019. - 816 с.
14. Щербина В. С. Господарське право: підручник / В. С. Щербина. — 6-те вид., перероб. і допов. — К. : Юрінком Інтер, 2013. — 640 с.

Тема 25. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Питання для самостійного опрацювання:

1. Особливі умови зовнішньоекономічних договорів.
2. Правове регулювання платіжних умов у зовнішньоекономічних контрактах.
3. Відповідальність у зовнішньоекономічних відносинах.
4. Правила ІНКОТЕРМС у системі правового регулювання зовнішньоекономічних договорів.
5. Процедури ліцензування і квотування у зовнішньоекономічній діяльності.
6. Правове становище торгово-промислових палат.

Теми для написання рефератів та есе:

1. Особливості правових режимів зовнішньоекономічної діяльності та іноземного інвестування.
2. Порядок використання корпоративної та договірної форм іноземного інвестування.
3. Види господарських договорів, що опосередковують зовнішньоекономічну діяльність, та засади їх правового регулювання.
4. Врегулювання спорів між інвесторами та органами виконавчої влади в Україні.
5. Вимоги до договорів, що опосередковують зовнішньоекономічну діяльність та іноземне інвестування.
6. Роль місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування у

залученні іноземних інвестицій.

Рекомендована література та нормативно-правові акти:

1. Закон України „Про зовнішньоекономічну діяльність” від 16 квітня 1991 р. // Голос України. – 1991. - № 112. – 12 червня.
2. Закон України «Про міжнародний комерційний арбітраж» від 24 лютого 1994р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. - № 25. – Ст. 198.
3. Закон України „Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті” від 23 вересня 1994 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1994. - №40. – Ст. 364.
4. Закон України «Про режим іноземного інвестування» від 19 березня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - № 19. – Ст. 80.
5. Закон України „Про захист національного товаровиробника від демпінгового імпорту” від 22 грудня 1998 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. - № 9. – Ст. 65.
6. Закон України „Про захист національного товаровиробника від субсидованого імпорту” від 22 грудня 1998 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. - № 12. – Ст. 80.
7. Закон України „Про угоди про розподіл продукції” від 14 вересня 1999 р. // Офіційний вісник України. – 1999. - № 40. – Стор. 2.
8. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Голос України. – 2003. - № 49 - 50.
9. Закон України «Про міжнародне приватне право» від 23 червня 2005 р. // Офіційний вісник України. – 2005. - № 29. – Ст. 1694.
10. Закон України «Про валюту та валютні операції» від 21 червня 2018 р. // Відомості Верховної Ради. 2018. № 30. Ст. 239.
11. Указ Президента України „Про заходи, пов’язані зі вступом України до Світової організації торгівлі” від 17 червня 2008 р. № 557/2008 // Урядовий кур’єр. – 2008. - № 115. – 25 червня.
12. Постанова Кабінету Міністрів України (спільно з Національним банком України) «Про типові платіжні умови зовнішньоекономічних договорів (контрактів) і типові форми захисних застережень до зовнішньоекономічних договорів (контрактів), які передбачають розрахунки в іноземній валюті» від 21 червня 1995 р. № 444 // Зібрання постанов Уряду України. – 1995. – № 9. – Ст. 243.
13. Постанова Кабінету Міністрів України „Про затвердження Типового положення про раду з питань залучення іноземних інвестицій при Раді Міністрів Автономної Республіки Крим, обласній, Київській та Севастопольській міській державній адміністрації” від 28 березня 2002р. № 382 // Офіційний вісник України. - 2002. - № 13. – Ст. 667.
14. Постанова Кабінету Міністрів України „Про затвердження переліку ділянок надр (родовищ корисних копалин), що можуть надаватися у користування на умовах, визначених угодами про розподіл продукції” від 15 березня 2006 р. № 308 // Офіційний вісник України. – 2006. - № 12. – Ст. 802.
15. Постанова Кабінету Міністрів України „Про затвердження Порядку

- продовження строків розрахунків за зовнішньоекономічними операціями” від 29 грудня 2007 р. № 1409 // Офіційний вісник України. – 2008. - № 1. – Ст. 9.
- 16.** Наказ Міністерства економіки України, Міністерства фінансів України „Про затвердження Тимчасової методики розрахунку балансу інтересів держави та інвестора при укладанні угод про розподіл продукції у сфері видобування вуглеводнів” від 23 серпня 2007 р. № 278/969 // Офіційний вісник України. - 2007. - № 70. – Ст. 2666.
- 17.** Наказ Міністерства економіки України „Про затвердження Положення про порядок видачі висновків щодо продовження строків розрахунків за зовнішньоекономічними операціями” від 18 січня 2008 р. № 15 // Офіційний вісник України. – 2008. - № 12. – Ст. 315.
- 18.** Регламент Міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгово-промисловій палаті України, затверджений рішенням Президіуму Торгово-промислової палати України від 17 квітня 2007 р. (протокол № 18 (1)) // Практика міжнародного комерційного арбітража. – 2007. - № 1-2. Закон України „Про зовнішньоекономічну діяльність” від 16 квітня 1991р. // Голос України. – 1991. - № 112. – 12 червня.
- 19.** Бабак О. Застосування штрафів як різновиду спеціальних санкцій до суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності / О. Бабак // Підприємництво, господарство і право. – 2008. - № 4.
- 20.** Богун В. Валютно-фінансові умови зовнішньоекономічних угод: окремі питання практики застосування / В. Богун // Предпринимательство, хозяйство и право. – 1999. - № 7. – С. 22 – 25.
- 21.** Вінник О.М. Господарське право : навч. посіб. / О. М. Вінник. - 2-ге вид., змін. та допов. - Київ : Правова єдність, 2009. - 766 с.
- 22.** Віхров О.П. Правове регулювання господарських відносин в окремих сферах і галузях економіки: навч. посіб. К.: Юрінком Інтер, 2017. 448 с.
- 23.** Вишняков О.К. Правове забезпечення зовнішньоекономічної інтеграції України: монографія / О.К. Вишняков. - Одеса: Юрид. Літ., 2007. - 288 с.
- 24.** Гордієнко Т. Особливості міжнародного господарського співробітництва вітчизняних підприємств та іноземних інвесторів на основі договору про спільну інвестиційну діяльність / Т. Гордієнко // Підприємництво, господарство і право. – 2005. - № 10. – С. 22 – 25.
- 25.** Задорожна С. Альтернативні способи вирішення спорів, що виникають із зовнішньоекономічних договорів: правове забезпечення на міжнародному рівні / С. Задорожна // Право України. - 2008. - № 10. - С. 98-104.
- 26.** Зозуля О. Вирішення інвестиційних спорів у практиці економічного співробітництва держав: актуальні питання / О. Зозуля // Право України. – 2006. - № 4. – С. 142 – 145.
- 27.** Коліжук О.О. Світові інтеграційні процеси та їх вплив на державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності України / О.О. Коліжук // Економіка і держава. - 2008. - №12. - С. 98-101.
- 28.** Коссак В.М., Михайлів М.О. Правове регулювання іноземних інвестицій та міжнародної технічної допомоги в Україні: Підручник. – К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2008.

29. Мілаш В. Законодавчі дефініції термінів “зовнішньоекономічна діяльність” і “зовнішньоекономічний договір”: подальший розвиток чи поглиблення дефекту / В. Мілаш // Право України. - 2019. - № 8. - С. 195 — 209.
30. Мілаш В.С. Захисні застереження в зовнішньоекономічному договорі: монографія. - Полтава, 2004. - 180 с.
31. Минюк Д. Юридична відповідальність суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності в Україні та порядок її застосування / Д. Минюк // Підприємництво, господарство і право. – 2007. - № 6. – С. 84 – 87.
32. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України: 3-тє вид., перероб. і допов. / За заг. ред. В.С. Щербини, Н.Б. Пацурії. – К.: Юрінком Інтер, 2019. - 816 с.
33. Облік зовнішньоекономічної діяльності на підприємствах України: теорія, практика, рекомендація: навчальний посібник / Л.О. Кадуріна, М.С. Стрельнікова. - К.: Центр навч. літ., 2007. - 606 с.
34. Пельтек Л.В. Формування механізму державного регулювання зовнішньоекономічною діяльністю в регіоні / Л.В. Пельтек // Економіка та держава. - 2009.- № 4. - С. 83-86.
35. Правові основи зовнішньоекономічної діяльності: навчальний посібник. За відповід. ред. Л.С. Сміяна. – К.: КНТ, 2008. – 416 с.
36. Стеценко Ж.В. Аспекти зовнішньоекономічної політики України / Ж.В. Стеценко // Актуальні проблеми економіки. - 2008. - № 8. - С. 49-54.
37. Шевченко Н. Застосування адміністративно-господарських санкцій у зовнішньоекономічній діяльності / Н. Шевченко // Підприємництво, господарство і право. – 2006. - № 3. – С. 32 – 35.
38. Школьний Є. Проблеми визначення правового статусу держави при здійсненні нею зовнішньоекономічної діяльності / Є. Школьний // Підприємництво, господарство і право. - 2015. - № 5(233). - С. 63-66.
39. Школьний Є. Юридична відповідальність держави як суб'єкта зовнішньоекономічної діяльності / Є. Школьний // Підприємництво, господарство і право. - 2017. - № 11. - С. 70-74.
40. Щербина В. С. Господарське право: підручник / В. С. Щербина. — 6-те вид., перероб. і допов. — К. : Юрінком Інтер, 2013. — 640 с.
41. Юрченко С.М. Вирішення спорів у зовнішньоекономічній діяльності / С.М. Юрченко // Наше право. - 2008. - № 2. - С. 94-98.
42. Юшина С.І. Легітимація зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання: поняття та законодавче забезпечення / С.І. Юшина // Часопис Київського університету права. - 2009. - № 2. - С. 131-137.

Тема 26. Спеціальні режими господарювання

Питання для самостійного опрацювання:

1. Прикордонний режим господарської діяльності.
2. Поняття санкцій. Правове регулювання санкцій за чинним українським законодавством.

3. Правовий режим господарської діяльності в умовах воєнного стану.

Теми для написання рефератів та есе:

1. Особливості господарської діяльності у Збройних Силах України.
2. Функціонування офшорних зон: зарубіжний досвід.
3. Спеціальний режим господарської діяльності в умовах надзвичайного стану, надзвичайної екологічної ситуації.
4. Особливості концесії об'єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення.
5. Специфіка функціонування ВЕЗ "Крим" та здійснення економічної діяльності на тимчасово окупованій території України.
6. Правове регулювання концесійних конкурсів.

Рекомендована література та нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради. - 1996. - № 30. - Ст. 141.
2. Закон України "Про зовнішньоекономічну діяльність" від 16 квітня 1991р. // Відомості Верховної Ради. - 1991. - № 29. - Ст. 377.
3. Закон України „Про державний кордон” від 4 листопада 1991 р. // Відомості Верховної Ради. – 1992. - № 2. – Ст. 5.
4. Закон України "Про загальні засади створення і функціонування спеціальних (вільних) економічних зон" від 13 жовтня 1992 р. // Відомості Верховної Ради. - 1992. - № 50. - Ст. 676.
5. Закон України «Про господарську діяльність в Збройних Силах України» від 21 вересня 1999 р. // Офіційний вісник України. – 1999. - № 42. – Ст. 2074.
6. Закон України «Про правовий режим надзвичайного стану» від 16 березня 2000 р. // Офіційний вісник України. – 2000. - № 15. – Ст. 588.
7. Закон України "Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру" від 8 червня 2000 р. // Відомості Верховної Ради. - 2000. - № 40. - Ст. 337.
8. Закон України «Про зону надзвичайної екологічної ситуації» від 13 липня 2000 р. // Офіційний вісник України. – 2000. - № 32. – Ст. 1340.
9. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. // Голос України. - 2003. - 14 березня.
10. Закон України „Про прикордонний контроль” від 5 листопада 2009 р. // Урядовий кур’єр. – 2009. - № 234. – 16 грудня.
11. Закон України “Про особливості передачі в оренду чи концесію об’єктів у сферах теплопостачання, водопостачання та водовідведення, що перебувають у комунальній власності” від 21 жовтня 2010 р. // Відомості Верховної Ради. – 2011. - № 11. – Ст.71.
12. Закон України “Про особливості оренди чи концесії об’єктів паливно-енергетичного комплексу, що перебувають у державній власності” від 8 липня 2011 р. // Відомості Верховної Ради. – 2012. - № 18. – Ст. 157.
13. Закон України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим

- на тимчасово окупованій території України» від 15 квітня 2014 р. // Відомості Верховної Ради. - 2014. - № 26. - Ст. 892.
14. Закон України “Про створення вільної економічної зони "Крим" та про особливості здійснення економічної діяльності на тимчасово окупованій території України” від 12 серпня 2014 р. // Відомості Верховної Ради. - 2014. - № 78. - Ст. 2222.
 15. Закон України “Про санкції” від 14 серпня 2014 р. // Відомості Верховної Ради. - 2014. - № 40. - Ст. 2018.
 16. Закон України „Про концесію” від 3 жовтня 2019 р. // Відомості Верховної Ради. - 2019. - № 48. - Ст. 325.
 17. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Переліку об'єктів права державної власності, які можуть надаватися в концесію» від 11 грудня 1999 р. № 2293 // Офіційний вісник України. – 1999. - № 50. – Ст. 2473.
 18. Постанова Кабінету Міністрів України «Про реєстр концесійних договорів» від 18 січня 2000 р. № 72 // Офіційний вісник України. – 2000. - №3. – Ст. 82.
 19. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Методики розрахунку концесійних платежів» від 12 квітня 2000 р. № 639 // Офіційний вісник України. – 2000. - № 15. – Ст. 622.
 20. Постанова Кабінету Міністрів України „Про затвердження Порядку реєстрації військових частин як суб'єктів господарської діяльності у Збройних Силах” від 3 травня 2000 р. № 749 // Офіційний вісник України. – 2000. - № 18. – Ст. 752.
 21. Постанова Кабінету Міністрів України „Про затвердження Порядку надання дозволу військовим частинам Збройних Сил на передачу закріпленого за ними рухомого та нерухомого майна в оренду” від 11 травня 2000 р. № 778 // Офіційний вісник України. – 2000. - № 20. – Ст. 821.
 22. Постанова Кабінету Міністрів України „Про затвердження переліку видів господарської діяльності, здійснення якої дозволяється військовим частинам Збройних Сил” від 25 липня 2000 р. № 1171 // Офіційний вісник України. – 2000. - № 30. – Ст. 1279.
 23. Про затвердження Порядку визначення об'єктів концесії, концесіонерам яких можуть надаватись пільги щодо концесійних платежів, дотації, компенсації, та умов їх надання: постанова Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2000 р. №1299 // Офіційний вісник України. – 2000. - №28. – Ст. 1165.
 24. Про затвердження переліку об'єктів паливно-енергетичного комплексу права державної власності, які можуть надаватися в концесію: постанова Кабінету Міністрів України від 11 січня 2012 р. № 71 // Офіційний вісник України. – 2012. - №11. – Ст. 412.
 25. Рішення РНБО “Про застосування та внесення змін до персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)” від 21 червня 2018 р. // Офіційний вісник України. – 2018. - № 52. - Ст. 1820.
 26. Апаров А. Вільна економічна зона "Крим" як особливий для правового господарського порядку тип спеціального режиму господарювання : компаративний аналіз / А. Апаров, О. Онищенко // Підприємництво, господарство і право. - 2016. - № 2 (240). - С. 48-54.

27. Бек Ю.Б. Правове регулювання іноземних інвестицій у спеціальних (вільних) економічних зонах України (на матеріалах СЕЗ "Яворів"): Автореф. дис. ... канд. юрид. наук. 12.00.03/ Одес. нац. юрид. акад. . О., 2005. 21 с.
28. Богдан І. Концесії в Україні: форми та шляхи запровадження / І.Богдан // Економіка України. – 2011. - № 3. – С. 35 – 45.
29. Бобух І.М. Становлення і функціонування спеціальних економічних зон в Україні : Автореф. дис. на здоб. наук. ступ. канд. екон. наук. 08.10.01/ НАН України, Рада по вивч. продуктивних сил України. - К., 2003. - 21 с.
30. Буткевич О.В. Визначення суб'єктів вільних економічних зон за чинним законодавством України / О.В. Буткевич // Вісник господарського судочинства. – 2004. – № 2. – С. 244 — 250.
31. Гончарук Л.М. Основні права та обов'язки сторін договору концесії / Л.М. Гончарук // Вісник господарського судочинства. – 2011.- № 4. – С. 175 – 179.
32. Зельдина Е.Р. Специальный режим хозяйствования: проблемы и пути их решения: монография / НАН Украины. Ин-т экономико-правовых исследований / Е.Р. Зельдина. - Донецк: ООО «Юго-Восток Лтд», 2004. - 247с.
33. Літвінчук І.А. Правове становище офшорних і вільних економічних зон: науково-практичний посібник / І.А. Літвінчук. - К.: Видавець Фурса С.Я.: КНТ, 2006. - 292 с.
34. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України: 3-тє вид., перероб. і допов. / За заг. ред. В.С. Щербини, Н.Б. Пацурії. – К.: Юрінком Інтер, 2019. - 816 с.
35. Остап'юк М. Застосування норм Закону України "про санкції" у сфері державних закупівель лікарських засобів / М. Остап'юк // Підприємництво, господарство і право. - 2015. - № 5(233). - С. 58-62.
36. Таран Л.В. Специальный правовой режим предпринимательской деятельности в свободных экономических зонах Украины (комплексное исследование). - Харків: Видавець СПД ФО Вапнярчук Н.М., 2004. - 256 с.
37. Щербина В. С. Господарське право: підручник / В. С. Щербина. — 6-те вид., перероб. і допов. — К. : Юрінком Інтер, 2013. — 640 с.

4 ПИТАННЯ ГАРАНТОВАНОГО РІВНЯ ЗНАНЬ З КУРСУ „ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО”, ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

1. Принципи здійснення господарської комерційної діяльності.
2. Обмеження у здійсненні підприємницької діяльності.
3. Гарантії прав підприємців.
4. Суб'єкти і форми здійснення некомерційної господарської діяльності.
5. Місце господарського права в системі права України.
6. Критерії розмежування відносин у сфері господарювання з іншими видами відносин.
7. Поняття організаційно-господарських повноважень та їх суб'єкти.
8. Правове регулювання внутрішньогосподарських правовідносин.
9. Поняття правового господарського порядку.
10. Конституційні основи правопорядку у сфері господарювання.
11. Саморегулювання господарської діяльності: поняття, основні сфери, актуальний стан.
12. Торгові звичаї як джерело господарсько-правового регулювання.
13. Співвідношення господарсько-виробничих та цивільних правовідносин.
14. Основні положення теорії економічного аналізу права.
15. Поняття управління та організації господарської діяльності.
16. Категорія „господарська правосуб'єктність”: поняття, сутність, зміст.
17. Поняття і порядок формування статутного капіталу суб'єкта господарювання.
18. Поняття легалізації господарської діяльності.
19. Правовий статус відокремлених структурних підрозділів суб'єктів господарювання.
20. Вимоги щодо написання найменування суб'єктів господарювання.
21. Проблеми категорії колективної власності.
22. Правовий режим державного майна.
23. Правовий режим комунального майна.
24. Особливості управління державним та комунальним секторами економіки.
25. Правові засади оцінки майна і майнових прав.
26. Порядок відчуження об'єктів державної власності.
27. Особливості правового становища фермерських господарств.
28. Правовий статус підприємств з іноземними інвестиціями та іноземних підприємств.
29. Правовий статус підприємств релігійних організацій та громадських об'єднань.
30. Приватне підприємство як суб'єкт корпоративних правовідносин.
31. Права й обов'язки учасників господарських товариств.
32. Особливості управління господарськими товариствами.
33. Особливості прав та обов'язків акціонерів.
34. Види вкладів до статутних фондів господарських товариств та особливості їх правового режиму.

35. Відповідальність учасників товариств за невиконання своїх обов'язків щодо участі в діяльності господарського товариства.
36. правонаступництво у правах учасника господарського товариства.
37. Розрахунок з учасником у разі виходу його з господарського товариства.
38. Обмеження господарської правосуб'єктності фізичних осіб-підприємців.
39. Види й організаційно-правові форми об'єднань підприємств.
40. Майнові відносини в об'єднанні підприємств.
41. Правове становище кредитних спілок.
42. Поняття і види природних монополій.
43. Порядок оскарження рішень органів Антимонопольного комітету України.
44. Правове регулювання відносин у сфері реклами.
45. Правовий режим комерційної таємниці.
46. Підстави виникнення та припинення господарських зобов'язань.
47. Розірвання господарських зобов'язань.
48. Функції господарського договору.
49. Модифікації письмової форми господарського договору (повна, скорочена, нотаріальна, електронна).
50. Правове регулювання односторонньої відмови від виконання господарського зобов'язання.
51. Визнання господарського договору недійсним: підстави і правові наслідки.
52. Поняття договорів у галузі державно-приватного партнерства.
53. Способи державного регулювання цін і тарифів.
54. Контроль за дотриманням дисципліни цін.
55. Відмежування господарсько-правової відповідальності від цивільно-правової відповідальності.
56. Функції господарсько-правової відповідальності.
57. Зменшення розміру господарсько-правової відповідальності.
58. Актуальні проблеми досудового порядку реалізації господарсько-правової відповідальності.
59. Методики визначення розміру збитків.
60. Принципи інституту банкрутства.
61. Правовий статус розпорядника майна.
62. Черговість задоволення вимог кредиторів під час ліквідаційної процедури.
63. Особливості здійснення виконавчого провадження відносно боржника, визнаного банкрутом.
64. Порядок вирішення спорів з боржником, стосовно якого відкрито провадження у справі про банкрутство.
65. Поняття фінансової реструктуризації.
66. Спеціальні закони в системі правового регулювання господарської діяльності.
67. Порядок укладання, зміни, розірвання договору поставки.
68. Приймання поставленої продукції за кількістю та якістю.
69. Відповідальність за невиконання (неналежне виконання) договору поставки.
70. Правила постачання окремих видів енергії.
71. Характеристика договору зберігання в товарному складі.

72. Договір контрактації сільськогосподарської продукції.
73. Права та обов'язки, відповідальність сторін договору фінансового лізингу.
74. Припинення договору оренди.
75. Особливості оренди державного та комунального майна.
76. Методики розрахунку плати за оренду державного і комунального майна.
77. Правила біржової торгівлі як обов'язковий внутрішній документ біржі: призначення, місце в системі нормативних актів, що регулюють біржову діяльність, зміст, порядок прийняття.
78. Види біржових товарів.
79. Поняття „біржового місця”. Порядок набуття права на „біржове місце”.
80. Відповідальність за порушення правил біржової торгівлі.
81. Реєстрація та оформлення біржових угод.
82. Правова природа агентських договорів.
83. Порядок здійснення взаєморозрахунків в агентських відносинах.
84. Відповідальність за порушення агентського договору.
85. Право, що може бути застосоване до агентських договорів.
86. Поняття та основні засади транспортно-експедиторської діяльності.
87. Господарсько-договірна відповідальність у сфері перевезень залізничним транспортом.
88. Правові засади перевезень небезпечних вантажів.
89. Місце будівельних норм у системі будівельного законодавства.
90. Поняття містобудівної документації.
91. Позовна давність для вимог щодо неналежної якості робіт за договором підряду на капітальне будівництво.
92. Порядок накладення штрафів за правопорушення у сфері містобудування.
93. Поняття інноваційного продукту.
94. Договір як основний правовий документ, який регулює відносини між суб'єктами інвестиційної діяльності.
95. Поняття державно-приватного партнерства.
96. Способи захисту прав інвесторів.
97. Міжнародно-правові аспекти регулювання франчайзингу.
98. Відповідальність сторін за договором комерційної концесії (франчайзингу).
99. Поняття комерційної субконцесії.
100. Правовий режим поточного рахунку суб'єкта господарювання.
101. Порядок ведення касових операцій в Україні.
102. Правове регулювання переказу коштів за кордон України та в Україну з-за кордону.
103. Відповідальність банків за порушення строків розрахунків.
104. Гарантії захисту прав вкладників.
105. Економічне призначення інституту страхування.
106. Зміст і практика застосування правил страхування.
107. Правове становище аварійного комісара.
108. Основні принципи здійснення бухгалтерського обліку в господарських організаціях.
109. Форми аудиторських послуг. Зміст аудиторських послуг.

- 110.** Стандарти бухгалтерського обліку як джерело права.
- 111.** Особливі умови зовнішньоекономічних договорів.
- 112.** Правове регулювання платіжних умов у зовнішньоекономічних контрактах.
- 113.** Відповідальність у зовнішньоекономічних відносинах.
- 114.** Правила ІНКОТЕРМС у системі правового регулювання зовнішньоекономічних договорів.
- 115.** Процедури ліцензування і квотування у зовнішньоекономічній діяльності.
- 116.** Правове становище торгово-промислових палат.
- 117.** Прикордонний режим господарської діяльності.
- 118.** Правове регулювання санкцій за чинним українським законодавством.
- 119.** Правовий режим господарської діяльності в умовах воєнного стану.